

**LEASING
I POŻYCZKI**
**DLA FIRM ORAZ
ROLNIKÓW**
TEL. 691 644 420

REKLAMA

Wąbrzeźno
**Piękny jubileusz
pani Władysławy**

12 marca burmistrz Leszek Kawski złożył pani Władysławie Bugale życzenia z okazji 102. urodzin. Solenizantka jest najstarszą wąbrzeżnianką

➤ str. 2

Wąbrzeźno
Pacjenci o szpitalu

Po artykule o jakości opieki zdrowotnej w wąbrzeskim szpitalu otrzymaliśmy od Państwa wiele wiadomości. Wśród nich są zarówno głosy krytyki, jak i pozytywne opinie

➤ str. 3

Gmina Ryńsk
Panie w roli głównej

W ubiegłym tygodniu na Dniu Kobiet, zorganizowanym przez KGW, spotkały się mieszkanki Pływaczewa

➤ str. 7

Wąbrzeźno
Wspomnienie
o Janie Wesołowskim

1 marca odbyły się uroczystości pogrzebowe śp. Jana Wesołowskiego, emerytowanego nauczyciela wychowania fizycznego i działacza sportowego

➤ str. 8

CZWARTEK
15 MARCA 2018

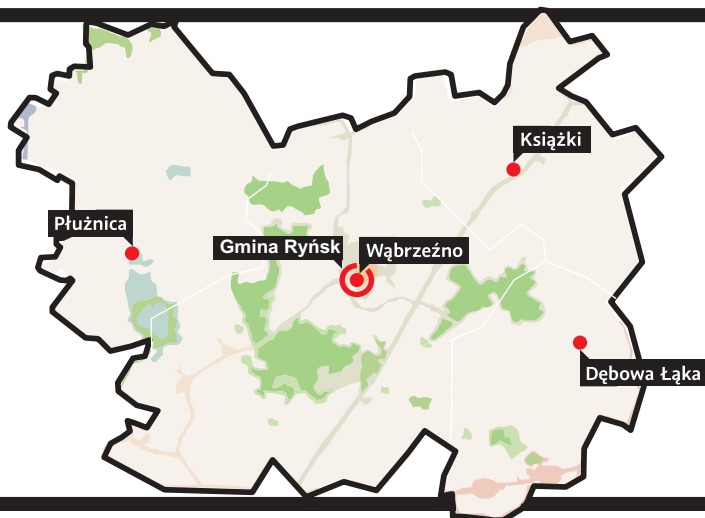
ISSN: 2080-0878

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 11/2018 (465)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Ciemna strona prywatyzacji szpitala

WĄBRZEŹNO ➤ W lipcu ubiegłego roku Najwyższa Izba Kontroli badała przebieg przekształcenia Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Powiatowego w Wąbrzeźnie i jego wpływ na zakres usług zdrowotnych świadczonych na terenie powiatu wąbrzeskiego. Wnioski są porażające

**Trudny dostęp do
informacji publicznej**

O udostępnienie opinii publicznej wniosków pokontrolnych od kilku miesięcy zabiegała grupa radnych: Jolanta Broniewska, Hanna Kwiatkowska, Bogdan Koszuta, Marek Markowski i Mieczysław Toś. Jednak starosta Krzysztof Maćkiewicz odmawiał, tłumacząc, iż zarząd powiatu złożył odwołanie ws. wniosków Najwyższej Izby Kontroli. Zapewniał, że po otrzymaniu wniosków ostatecznych udostępni radnym dokumenty. Odwlekanie w czasie przekazania radnym materiałów było bezprawne, co potwierdziło Samorządowe Kolegium Odwoławcze. W końcu 22 lutego starosta otrzymał ostateczną treść wystąpienia pokontrolnego, więc radni mogli wreszcie dowiedzieć się, co na temat przekształceń wąbrzeskiego szpitala sądzą kontrolerzy NIK-u. Trzeba przyznać, że wnioski nie są dla starosty i zarządu powiatu budujące.

**Negatywna ocena
działalności starostwa**

Według kontrolerów NIK proces przekształceń własnościowych

wąbrzeskiej lecznicy nie przebiegł prawidłowo. Krytyce poddają m.in. nierzetelny nadzór samorządu powiatu nad prowadzonym przez niego ZOZ szpitalem powiatowym, brak analiz, ekspertyz lub innych opracowań, co spowodowało nierzetelne przygotowanie procesu przekształceniowego, nieprzeprowadzenie (od 1 grudnia 2008 do 31 sierpnia 2017) żadnej kontroli i oceny realizacji zadań statutowych, dostępności i jakości udzielanych usług zdrowotnych, prawidłowości gospodarowania mieniem oraz gospodarki finansowej ZOZ SP. Ponadto kontrolerzy wskazują, że powiat zapewnił sobie ograniczony do zaledwie 30 proc. wpływ na zarządzanie spółką mającą świadczyć usługi zdrowotne dla mieszkańców powiatu, której sprzedano lub wydzierżawiono prawie cały majątek ruchomy i nieruchomy należący do ZOZ SP.

– Kontrola negatywnie oceniła działalność Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie w zakresie przekształcenia szpitala powiatowego i następstw, które z tego wynikają. Więcej, w naszej ocenie doszło do podejrzenia popełnienia

przestępstwa i wyrządzenia znacznej szkody majątkowej w budżecie powiatu – poinformował Krzysztof Kwiatkowski, prezes NIK.

Kontrolerzy dowodzą, iż przekształcenie szpitala odbyło się w sposób niezgodny z ówczesnie obowiązującym prawem, bez analizy potencjalnych skutków finansowych dla powiatu. W związku z tym straty dla budżetu powiatu mogą wynosić nawet blisko pół miliona złotych.

Starosta ma inne zdanie

– Żadnych nieprawidłowości nie było – utrzymuje Krzysztof Maćkiewicz.

Przypomina przy tym, że w 2008 roku szpital miał ponad 3 mln zł długu i ciągłe problemy finansowe oraz kadrowe.

– Gdybyśmy tych działań dziewięć lat temu nie podjęli, to los szpitala w Wąbrzeźnie byłby zagrożony. Dziś na szczęście mamy sprawnie działający Nowy Szpital, z potężnymi inwestycjami, realizowanymi przy pomocy środków unijnych – podkreśla starosta Maćkiewicz.

dokończenie na str. 3

Gmina Książki

Muszą czekać na lepszą pogodę

Przejazd przez ul. Okrężną w Książkach stanowi prawdziwe wyzwanie dla jej mieszkańców. Auta grzęzną w błocie i koleinach wypełnionych wodą.

W poniedziałek na naszą skrzynkę odbiorczą na fejsbukowym profilu zaczęły spływać wiadomości, zdjęcia i filmiki od rozgoryczonych użytkowników drogi:

– Mieszkańcy są odcięci od świata, nie dojedzie nic. Dziś był pan z gminy to kazał czekać na słońce. Mamy sobie radzić. Gmina nic nie będzie na razie robiła – tak nam dziś powiedziano. Mieszkańcy chodzą od kilku lat z prośbą o pomoc. Pisaliśmy wnioski – to

gmina mówi, że biedna. Do sołtysa też piszemy, bo to problem nie do dziś – alarmują czytelnicy.

– Po wielu próbach rozmowy z wójtem mieszkańcy ulicy Okrężnej nie mają możliwości normalnego poruszania się do centrum wsi, bez posiadania ciągnika rolniczego. W dniu dzisiejszym po powrocie z pogrzebu samochód z napędem 4x4 zawisł w trakcie powrotu do domu.

dokończenie na str. 4

Piękny jubileusz pani Władysławy

WĄBRZEŹNO ➤ 12 marca burmistrz Leszek Kawski złożył pani Władysławie Bugale życzenia z okazji 102. urodzin. Solenizantka jest najstarszą wąbrzeźnianką.

Burmistrz Leszek Kawski i kierownik USC Katarzyna Przybysz odwiedzili dostojną jubilatkę w jej mieszkaniu. Pani Władysława mieszka z najmłodszą córką i jej

mężem. Rodzina otacza ją bardzo dobrą opieką. Tym razem najbliżsi pani Władysławy postanowili zrobić jej niespodziankę i nie uprzedzili o wizycie oficjalnych gości. Jak

zawsze pogodna i uśmiechnięta pani Władysława Bugała przywitała gości.

– Cieszę się, że przyszliście, dziękuję – oznajmiła z radością pani Władysława.

Wielką przyjemnością sprawiły jej serdeczne życzenia i bukiet kwiatów.

– Jestem niezmiernie rad, że widzę Panią w dobrej kondycji – mówił burmistrz Kawski. – Widzieliśmy się rok temu, ale odnoszę wrażenie, jakby to było wczoraj. Wrażenie to potęguje fakt, że nie zmieniła się pani przez ten czas ani trochę. Życzę dużo zdrowia, pogody ducha i samych cudownych dni – dodał burmistrz.

Na urodziny pani Władysławy rodzina zjeżdża z różnych stron Polski oraz świata. Jest na nich gwarno i wesoło, jak to bywa od zawsze w jej domu. Przy urodzino-

wym stole jubilatce towarzyszyła spora reprezentacja kilku pokoleń. Uroczystość obchodzono w dniu urodzin pani Władysławy, tj. 11 marca.

Władysława Bugała urodziła się 11 marca 1916 roku w Bocewell w Stanie Pensylwania w USA. Była najmłodszym dzieckiem. Miała pięć siostr i jednego brata. W Bocewell rodzina mieszkała do 1921 roku. Po powrocie z Ameryki zamieszkała w Jaśle. Po roku przeprowadziła się do Wałyczki, gdzie kupiła gospodarstwo rolne. W domu rodzinnym pani Władysława mieszkała do 1935 roku, kiedy to po ślubie z Franciszkiem Budniewskim wyprowadziła się do Wąbrzeźna. Cztery lata po ślubie na świat przyszła jej pierwsza córka. Życie rodzinne pani Władysławy, tak jak wszystkim Polakom, zburzył wybuch II wojny światowej.

Z mężem pożegnała się w sierpniu 1939 roku. Pan Franciszek otrzymał mobilizację do 18. Pułku Ułanów Pomorskich. Małżonkowie nigdy już się nie zobaczyli. Pani Władysława nie wie, gdzie zginął jej mąż i gdzie jest jego grób. Okres okupacji wraz z córką Krystyną spędziła głównie w Wąbrzeźnie. Po wojnie w 1947 roku pani Władysława wysłała ponownie za mąż. Wraz z mężem Adolfem Bugałą zamieszkali przy ul. Wolności. Przeżyli razem szczęśliwe 51 lat.

Pani Władysława jest najstarszą wąbrzeźnianką, natomiast najstarszym wąbrzeźnianinem jest pan Jan Sobolewski, który w tym roku 11 września skończy 103 lata. Nasza Redakcja również dołącza wiele serdecznych słów, życząc jubilatce 200 lat!

oprac. (krzan)
fot. nadesłane

Region

Szansa na rozwój obszarów wiejskich

Samorząd województwa ogłosił konkurs na organizację plenerowych imprez promujących dobre praktyki i nowatorskie rozwiązania – „Wieś na weekend 2018”.

Konkurs odbywa się w ramach PROW 2014-2020. Wnioskodawcami mogą być organizacje i instytucje posiadające osobowość prawną, zarejestrowane w bazie partnerów KSOW. Zaplanowane wydarzenia powinny

odbyć się pomiędzy 2 czerwca a 14 października. Nabór trwa do 22 marca. Celem konkursu jest aktywizacja lokalnych instytucji i stowarzyszeń do partnerstwa przy organizacji plenerowych, weekendowych imprez na wsiach

w całym regionie.

– Zachęcam do aplikowania o te środki zwłaszcza lokalne stowarzyszenia i fundacje. To właśnie dzięki ich zaangażowaniu i aktywności możliwa jest organizacja imprez czy festynów. Tego typu inicjatywy integrują społeczność lokalną oraz promują małe ojczyzny. Wsparcie w ramach konkursu trafi właśnie na organizację takich wydarzeń – zaprasza marszałek Piotr Całbecki.

W puli konkursu zarezerwowano 100 tysięcy złotych, maksymalny poziom dofinansowania jednego projektu wynosi 4 tys. zł. Szczegóły na stronie: www.kujawsko-pomorskie.pl.

(ToB)

Wąbrzeźno

Krok w stronę zdrowia

Daria Szczepańska z Wąbrzeźna, której leczenie i rehabilitację wsparli finansowo m.in. wąbrzeźnianie, jest już po operacji.

18-letnia Daria Szczepańska z Wąbrzeźna cierpi na mózgową porażenie dziecięce i niedowład prawostronny. Kilka lat temu straciła również wzrok. 21 lutego w Klinice Grunwaldzkiej w Poznaniu przeszła operację nogi, która pole-

gała na podcięciu ścięgna Achillesa i korekcji kości stopy.

– Daria operację zniosła dobrze. Teraz ma szynę gipsową. 13 marca jedziemy na wizytę kontrolną – zdjęcie szyny, szwów i założenie gipsu. Jesteśmy pełne nadziei, że Daria będzie lepiej chodzić – mówi Katarzyna Kunicka, mam Darii.

Dzięki wsparciu ludzi dobrej woli m.in. mieszkańcom naszego miasta udało się zebrać potrzebne pieniądze na operację. Teraz Daria czeka kosztowna rehabilitacja. W przyszłości musi mieć zoperowaną też drugą nogę.

Osoby, które chciałyby wesprzeć leczenie i rehabilitację Darii mogą wpłacać darowizny przez

portal Siepomaga.pl (www.siepomaga.pl) do 22 marca lub na konto Fundacji Osób Niepełnosprawnych „Słoneczko”: Spółdzielczy Bank Ludowy w Zakrzewie, oddział Złotów, nr konta 89 8944 0003 0000 2088 2000 0010 z dopiskiem 454/S Daria Szczepańska darowizna.

Wąbrzeźnianie można też przekazać 1 proc. podatku: nr KRS 0000186434 z dopiskiem DARIA SZCZEPAŃSKA 454/S-LECZENIE I REHABILITACJA. Więcej na temat leczenia Darii można przeczytać na jej stronie internetowej: www.dariaszczepanska.cba.pl.

(pg), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Pomogą bezdomnym zwierzętom

„S.O.S. Dla Zwierząt” to nowa organizacja w naszym mieście, która chce pomagać zwierzętom bezdomnym, skrzywdzonym i zaniedbanym.

Pomysłodawczynią stowarzyszenia jest Violetta Fijołek-Trzcińska.

– Zdecydowałam się zainicjować taką organizację, gdyż stwierdziłam że problem bezdomności psów i kotów jest coraz szerszym zjawiskiem a ludzie dobrej woli jednak są. Dlatego warto połączyć siły tych wszystkich nieobojętnych na los zwierząt osób żeby choć w jakiejś części poprawiać ich zły los – mówi Violetta Fijołek-Trzcińska.

W zarządzie organizacji jest osiem osób, a członków stałych i wspierających około 20. Prezesem stowarzyszenia wybrana została Iwona Brylińska. „S.O.S. Dla Zwierząt” za główne cele postawił sobie działania na rzecz humanitarnego traktowania zwierząt, organizację pro-zwierzęcych akcji

edukacyjnych, współpracę z instytucjami propagującymi humanitarne traktowanie zwierząt, pro-zwierzęcy lobbying, działalność adopcyjną, udzielanie pomocy placówkom i osobom fizycznym służącym zwierzętom skrzywdzonym i bezdomnym, sterylizację i kastrację kotów wolno bytujących, zwalczanie przejawów znęcania się nad zwierzętami. Działania stowarzyszenia będą także polegały na szukaniu domów tymczasowych, w których zwierzęta będą miały zapewnioną opiekę aż do momentu adopcji.

Najbliższe spotkanie członków stowarzyszenia odbędzie się 21 marca o godz. 18.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury. Może w nim wziąć udział każdy komu los zwierząt nie jest obojętny.

(pg), fot. ilustracyjne

Pacjenci o szpitalu

WĄBRZEŹNO ▶ Po artykule o jakości opieki zdrowotnej w wąbrzeskim szpitalu otrzymaliśmy od Państwa wiele wiadomości. Wśród nich są zarówno głosy krytyki, jak i pozytywne opinie

Najwięcej zastrzeżeń nasi Czytelnicy mają do diagnostyki w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej w Wąbrzeźnie. Anonimowa Czytelniczka na naszej stronie internetowej opisała taką historię:

– Byłam z 5-letnią córką w sobotę rano na pogotowiu z powodu utrzymującej się wysokiej temperatury 40 °C. Lekarz, który nas przyjął, badał córkę dosłownie dwie minuty, po czym stwierdził, że jest zdrowa. Zapytany skąd taka wysoka temperatura odpowiedział, że „może ma jakiegoś wirusa” i dodał „proszę podawać leki przeciwgorączkowe i będzie dobrze”. We wtorek już z pół przytomnym dzieckiem trafiliśmy do szpitala w Grudziądzu, gdzie lekarz stwierdził, że ma obustronne zapalenie płuc. Muszę podkreślić, że jeszcze w poniedziałek pojechałam do ośrodka zdrowia i doktor rodzinny nas nie przyjął, bo miała za dużo ludzi, więc pojechaliśmy do szpitala w Chełmży, gdzie lekarka zbadała córkę i powiedziała, że ma grypę i gorączka w końcu odpuści. Nikt nam nie pomógł, nikt nie rozpoznał zapalenia płuc!

Swojego oburzenia nie kryje również Ania Ch.

– Brak słów skąd oni biorą tych lekarzy. Byłam tam ok. 3 tygodnie temu z córką w niedzielę rano. Badała ją młoda lekarka. Tłumaczyłam, że cały tydzień była przeziębiona, ale w piątek już było ok. Natomiast w sobotę wieczorem dziecko dostało mocny kaszel i gorączkę. Pani doktor po badaniu stwierdziła, że córka ma zacerwienione gardło przez „sptywanie” choroby, a kaszel i gorączka nie ma pojęcia dlaczego jest. Zapisła standardowy lek przeciwwirusowy. W poniedziałek poszłam do lekarza, a tu pan doktor wyjaśnia, że to angina. No więc ja się pytam jak oni zdali studia i za co im płacą. Masakra!

Pani Natalia po swoich doświadczeniach z nocną i świąteczną opieką w wąbrzeskim szpitalu ma

bardzo ograniczone zaufanie do dyżurujących tam lekarzy.

– Córka miała afty ropne w buzi i wysoką gorączkę. Lekarz kazał zbijać gorączkę i psikać córcę sprejem przeciwzapalnym. Lek niestety nie pomógł, a z córką było coraz gorzej. Na drugi dzień znów pojechałam. Był inny lekarz. Przepisał antybiotyki. Zdenerwowałam się ponieważ zdążyłam córcę odstawić ten właśnie antybiotyk. Zapytałam lekarza, czy córcę nic się nie stanie, gdy będzie przyjmowała ten sam antybiotyk w tak krótkim odstępie czasu. Lekarz zapewnił, że będzie wszystko w porządku. Pojechałam do apteki i tam pani dała mi inny antybiotyk po którym moja córka na drugi dzień rano o wiele lepiej się czuła. W tym szpitalu jest jakaś makabra. Lekarze nie potrafią nawet dziecka dobrze zbadać. Robią to byle jak. Jeżeli będę musiała iść tam jeszcze raz z jakiegokolwiek powodu i będzie tak jak jest, to oszaleję tam. Tak nie powinno być, że lekarz jeżeli jest na oddziale to przychodzi sobie po jakimś czasie, a pacjenci którzy potrzebują pomocy czekają, a tym bardziej małe dzieci.

Kamila Wesołowska natomiast bardzo pozytywnie ocenia pracę wąbrzeskich lekarzy. Ich szybka reakcja prawdopodobnie uratowała życie jej dziecku. Nastoletnia córka pani Kamili trafiła do wąbrzeskiej lecznicy w godzinach wieczornych z ostrym bólem brzucha.

– Zostałyśmy szybko przyjęte. Lekarz był na miejscu. Córka miała zrobione badania i od razu trafiła na blok operacyjny ponieważ miała ostre zapalenie wyrostka. Ordynator naszej chirurgii jak i lekarz z POZ nie odesłali nas do Grudziądza. Podjęli się operacji, za co jestem im bardzo wdzięczna ponieważ po miesiącu, gdy przyszedł wynik okazało się że córka w wyrostku miała nowotwór tzw. rakowiak. Nawet nie chce myśleć co by było gdyby nie szybka reakcja naszych lekarzy. Dlatego jestem wdzięczna za okazaną pomoc całej

mu personelowi POZ, jak i zespołowi oddziału chirurgii.

Kilkakrotnie korzystałam z tej pomocy i nie spotkałam się nigdy z tym żeby nie było lekarza lub żeby jakaś pielęgniarka była opryskliwa.

Pani Magda też nie ma zastrzeżeń do opieki świadczonej w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. Korzystała z dziećmi kilka razy z porad dyżurujących tam lekarzy.

– Zawsze otrzymałam pomoc. Dziecko zostało przyjęte, zbadane, dostaliśmy leki które pomogły. Jestem zadowolona. Współczuję pielęgniarkom. bo byłam w sylwestra kiedy mieli tyle zgłoszeń, a była tylko jedna. Nie miała czasu ani iść do toalety, ani coś zjeść i do tego nie dawała rady na kręgosłup. Szpital powinien dbać o personel. Może przez to są problemy.

Ewelina Krawczyńska podziela opinię pani Magdy.

– Byłam wiele razy w naszym szpitalu i nigdy nie zostałam odesłana. Zawsze lekarze skrupulatnie badali moje dziecko. Nigdy nie miałam zastrzeżeń. Nie mogę złego słowa powiedzieć na personel szpitalu w Wąbrzeźnie. Podejście do pacjenta mają naprawdę super.

W poprzednim artykule rzeczniczka prasowa Grupy Nowy Szpital Marta Pióro zapewniała, że zarządowi lecznicy bardzo zależy, żeby pacjenci czuli się bezpiecznie. Być może wystarczy uczulić dyżurujących tam w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej lekarzy, by skrupulatniej badali pacjentów i nie bagatelizowali objawów. Wąbrzeźnianie na pewno woleliby korzystać z pomocy medycznej we własnym mieście niż przesiadywać na obłożonych SORach w innych lecznicach. Pozytywne opinie, które przytoczyliśmy świadczą o tym, że wąbrzeski szpital jest w stanie pomóc mieszkańcom w nagłych przypadkach. Szkoda tylko, że nie zawsze tak jest.

Paulina Grochowska

Wąbrzeźno

Ciemna strona...

dokończenie ze str. 1

W piątek zwróciliśmy się do starosty Krzysztofa Maćkiewicza z kilkoma pytaniami, jakie działania zostały już podjęte, a jakie są planowane, aby wypełnić wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym NIK. Do chwili zamknięcia bieżącego numeru odpowiedź nie nadeszła, więc za tydzień wrócimy

do tematu. Warto jednak wspomnieć, iż w związku z ustaleniami kontroli, delegatura NIK w Bydgoszczy przygotowuje zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wyrządzenia znacznej szkody majątkowej w budżecie powiatu wąbrzeskiego.

Krzysztof Zaniewski
fot. archiwum

W SKRÓCIE

GMINA PŁUŻNICA Spotkanie informacyjne nt. budowy bloku mieszkalnego

27 marca o godz. 15.30 w sali posiedzeń TRGP odbędzie się spotkanie informacyjne, dotyczące budowy budynku wielorodzinnego w Płużnicy. Na spotkanie zaproszeni są wszyscy, którzy zadeklarowali chęć zamieszkania w bloku lub myślą o zamieszkanui, a także ci, którzy chcą poznać informacje o postępach prac związanych z budową.

(krzan)

NA SYGNALE

POWIAT Kręcił, kręcił, aż wykręcił

Policjanci wydziału patrolowego ujawnili w jednym z mieszkań na terenie powiatu krajanek tytoniową bez polskich znaków akcyzy. Trefny towar znajdował się w szafce ubraniowej. Właściciel sam sprowadził policję do swojego mieszkania.

W piątek wieczorem wąbrzescy policjanci zostali wezwani przez mężczyznę, który twierdził, iż został okradziony. Jednak kiedy funkcjonariusze odwiedzili go w mieszkaniu, 42-latek zmienił wersję wydarzeń.

– Na miejscu policjanci zauważyli, że w kuchni znajduje się krajanka tytoniowa z bez polskich znaków akcyzy – informuje sierż. szt. Michał Głębocki. – Dokonali więc przeszukania pomieszczeń mieszkalnych i w szafce z ubraniami znaleźli blisko 3 kg nielegalnego tytoniu. Został on zabezpieczony przez funkcjonariuszy – dodaje.

WĄBRZEŹNO Nieletnia złodziejka zatrzymana

Wąbrzescy policjanci ustalili i zatrzymali sprawczynię kradzieży w jednym z marketów na terenie miasta. Skradzione mienie w całości wróciło do właściciela.

– Do kradzieży doszło w jednym z marketów. Starszy mężczyzna, płacąc za zakupy, położył portfel z zawartością (m.in. gotówką, dokumentami, kartą płatniczą) na blacie przy kasie. Ten fakt skusił 14-latkę. Wykorzystując roztargnienie mężczyzny wzięła portfel i wyszła ze sklepu – informuje oficer prasowy KPP.

Nieletnia została zatrzymana i przewieziona do komendy. Policjanci odzyskali i portfel, i jego całą zawartość. Młoda wąbrzeźnianka za swój czyn odpowie przed Sądem Rodinnym.

(krzan)

Gmina Płużnica

Rusza rewitalizacja

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Płużnica uzyskał akceptację urzędu marszałkowskiego.

Już w najbliższym czasie LPR znajdzie się w oficjalnym wykazie. Pozwoli to gminie Płużnica na pozyskanie środków na rewitalizację w miejscowościach: Mgowo, Orłowo i Wiewiórki.

– Jednym z większych plano-

wanych zadań inwestycyjnych jest modernizacja świetlicy w Mgowie, a wśród projektów społecznych – utworzenie Lokalnych Centrów Aktywności – informuje Elżbieta Wiśniewska. – Praca nad LPR-em rozpoczęła się w październiku 2016

roku. Po kilku miesiącach spotkań, warsztatów i badań mieszkańcy sołectw z obszaru rewitalizacji, pracownicy urzędu gminy i eksperci z Pracowni Zrównoważonego Rozwoju z Torunia wypracowali dokument, którego ocena trwała ponad pół roku.

Ostatecznie Rada Gminy Płużnica 30 stycznia przyjęła program do realizacji.

(krzan)

Wielki pożar w chlewni

REGION ➤ W pożarze chlewni w Poćwiardowie koło Golubia-Dobrzynia spaliło się ponad 3000 świń i macior. Strażacy ustalają przyczynę wypadku. W czasie akcji jeden ze strażaków został poszkodowany

W środę około godziny 10.00 strażacy z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej zostali poinformowani o pożarze chlewni w Poćwiardowie w gminie Golub-Dobrzyń.

– Po przybyciu na miejsce zdarzenia pożarem objęte było 2/3 pokrycia dachowego – opowiada

młodszy brygadier Karol Cachniz z Komendy Powiatowej PSP w Golubiu-Dobrzyniu. – Wydano polecenie zabezpieczenia tego miejsca i podania dwóch prądów wody w natarciu do wnętrza palącego się budynku, poprzez okna od strony zachodniej. Przystąpiono jednocześnie do rozpoznania wod-

nego i utworzenia punktu czerpania wody na stawie znajdującym się w bliskiej odległości od posesji. Dojeżdżające do działań kolejne zastępy OSP otrzymały polecenie podania prądów wody w natarciu i obronie od wschodniej strony budynku. Zasilanie wodne do tych jednostek zbudowano z hydrantu

znajdującego się nieopodal budynku. Kolejne przybyłe jednostki zostały skierowane, aby zbudować punkt czerpania wody.

W czasie akcji jeden ze strażaków uczestniczących w akcji uległ wypadkowi. Poszkodowanemu udzielono pomocy medycznej oraz wezwano na miejsce karetkę pogotowia, która przetransportowała go do szpitala w Toruniu.

– Grupa strażaków weszła do wnętrza budynku korytarzem chlewni, aby ocenić sytuację pożarową – dodaje młodszy brygadier. – Przystąpiliśmy do oddymiania pomieszczeń, gdzie znajdowały się żywe zwierzęta. Cały czas monitorowano sytuację pożarową, poprzez użycie kamery termowizyjnej i czujnika tlenu węgla. W trakcie prowadzenia akcji ratownicy przekazywali informacje o padłych zwierzętach.

Niestety, w trakcie pożaru zginęło 300 macior i 3000 sztuk prosiąt. W akcji wzięło udział 18 zastępów straży pożarnej (OSP i PSP) z: Golubia-Dobrzynia, Wrocław, Sierakowa, Wielkiego Rychnowa, Kowalewa Pomorskiego, Pluskowęs, Nowogrodu, Ostrowitego, Owieczkowa.

Ponadto na miejsce zdarzenia przybył zastępca komendanta wojewódzkiego mł. bryg. Jacek Kaczmarek, oficer operacyjny komendanta wojewódzkiego kpt. Leszek Braniecki, komendant powiatowy PSP w Golubiu-Dobrzyniu, wójt gminy i kierownik wydziału rolnictwa gminy Golub-Dobrzyń, powiatowy inspektor weterynarii oraz powiatowy inspektor nadzoru budowlanego.

(szyw)
fot. (Maw)

Gmina Płużnica

Jak pomagał GOPS?

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej podsumował swoją działalność w minionym roku. Jak informuje kierownik GOPS-u Wojciech Bartoszewski, na tzw. podstawową pomoc społeczną dla rodzin z gminy Płużnica wydano ponad 884 tys. zł.

Pomocą objętych zostało 221 rodzin (612 osób). Ten rodzaj wsparcia obejmuje zasiłki okresowe, celowe i stałe, dożywianie oraz opłacenie składek zdrowotnych. Ponadto GOPS wypłacił 470 rodzinom świadczenia rodzinne na kwotę ponad 1,8 mln zł, świadczenia wychowawcze (500+) pobierały 404 rodziny (668 dzieci) o wartości 3,5 mln zł. Na

dotatki mieszkaniowe przeznaczono prawie 123 tys. zł, dotatki energetyczne 2,7 tys. zł, fundusz alimentacyjny prawie 195 tys. zł, stypendia socjalne 147,6 tys. zł.

W bieżącym roku GOPS zakłada przede m.in.: zmniejszenie liczby osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej, zwiększenie udziału pracy socjalnej opartej o projekty, kontak-

ty i programy w rozwiązywaniu istotnych problemów społecznych osób i rodzin, działania ośrodka jako miejsce wsparcia rozwoju i usamodzielniania osób i rodzin, aktywizację osób zagrożonych społecznie poprzez realizację projektów „Nowy start-Wracamy na rynek pracy – I edycja”, Program Aktywności Lokalnej oraz Program Aktywizacji i Integracji.

Ponadto wśród swoich działań wymienia otwarcie się na wolontariat, poprzez większy udział mieszkańców w programach usług opiekuńczych, wspieranie czterech świetlic wsparcia dziennego, a także realizowanie z udziałem środków europejskich pomocy żywnościowej POPŻ.

(krzan)

Wąbrzeźno

Po pracę na targi

Po raz kolejny w Wąbrzeźnie odbędą się Targi Edukacji i Pracy, skierowane głównie do młodzieży i przyszłych studentów.

Targi zostaną zorganizowane 22 marca, w godzinach 10.00 – 13.00 w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie przy ul Wolności 35.

– Założeniem targów jest zapoznanie młodzieży i przyszłych studentów z ofertą edukacyjną wraz z możliwościami dalszego kształcenia i rozwoju, wspieranie aktywności zawodowej młodzieży oraz rozszerzenie wiedzy na

temat możliwości podnoszenia i zmian kwalifikacji na rynku pracy – informuje Joanna Okulińska, pracownik Punktu Pośrednictwa Pracy Ochotniczych Hufców Pracy w Wąbrzeźnie, który jest organizatorem przedsięwzięcia.

Uczestnicy targów będą mieli okazję zapoznać się z ofertami szkół wyższych oraz aktualnymi ofertami pracy, w tym pracy krótkoterminowej.

(pg)

Gmina Książki

Muszą czekać na...

dokończenie ze str. 1

W przypadku nagłego wezwania karetki nie ma szans, aby dojechała do mieszkańca danej ulicy – dodają.

Przy ul. Okrężnej mieszka 20 rodzin. O to, jak gmina zamierza pomóc w rozwiązaniu problemu z przejezdnością tej drogi zapytaliśmy wójta Jerzego Dutkiewicza.

– Grunt jest zmarznięty i nie przyjmuje wody. Deszcze padały przez 1,5 roku z przerwami. Trzeba czekać aż grunt odmarnie i woda zostanie wchłonięta – mówi wójt. – Poza tym tą drogą jeździ samochód do odbioru mleka, a takie auta są największymi niszczycielami dróg.

Jerzy Dutkiewicz podkreśla, że na naprawę ul. Okrężnej i innych dróg w gminie w chwili obecnej po-

trzebne są kolosalne środki, którymi gmina nie dysponuje. Potrzeby są tak duże, że na sam zakup kamienia musiałaby wyłożyć milion złotych.

– Gdy ziemia odmarnie i przeschnie wtedy naprawa dróg będzie możliwa mniejszymi nakładami finansowymi – dodaje wójt gminy.

Obecnie gmina przygotowuje się do dużego przetargu na kupno kruszywa. Są też i dobre informacje dla mieszkańców ul. Okrężnej. Na ukończeniu jest projekt modernizacji, która będzie polegała na pokryciu tej drogi asfaltem. Wniosek do wojewody o środki na realizację tego projektu gmina złoży jeszcze w tym roku.

(pg)
fot. nadesłane

Region

Złapany z narkotykami

Golubsko-dobrzyńscy kryminalni zatrzymali mieszkańca powiatu wąbrzeskiego podejrzanego o posiadanie narkotyków i handel narkotykami.

W ostatnią środę 7 marca w godzinach porannych kryminalni z Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu na

podstawie wcześniejszych ustaleń, zostali niezapowiedziani wizytę mieszkańcowi powiatu wąbrzeskiego.

– Wówczas okazało się, że 32-latek posiadał w domu 12 gram amfetaminy. Całość zabezpieczonej nielegalnej substancji była przygotowana do sprzedaży. Dlatego jeszcze tego samego dnia mężczyzna usłyszał zarzuty za posiadanie narkotyków w celu dalszej ich sprzedaży oraz handel narkotykami – wyjaśnia asp. sztab. Małgorzata Lipińska z KPP Golub-Dobrzyń.

O dalszym losie 32-latka zdecyduje sąd. Mężczyźnie grozi do 10 lat pozbawienie wolności.

(ToB)

Emocje zatrzymane w kadrze

WĄBRZEŹNO ▶ 17 marca (sobota) o godz. 17.00 Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza na wystawę fotograficzną pt. „JESTEM” Marty Szklarskiej. Prezentację przygotowali przyjaciele nieżyjącej miłośniczki fotografii

Autorka zdjęć pochodzi z Torunia. Zanim dowiedziała się, że jest chora, była studentką ekonomii. Pasjonowała się fotografią. Przez wiele lat pomagała innym. Była wolontariuszką stowarzyszenia „Jestem” i członkiem Szkolnego Koła Caritas w Zespole Szkół Ekonomicznych. Od 14. roku życia pomagała osobom niepełnosprawnym. W 2014 roku rozpoznano u niej glejaka, złośliwego guza mózgu. Przeszła dwie operacje głowy, powikłane obrzękiem mózgu, leczenie radioterapią i chemioterapią. Skutki choroby to niedowład lewej części ciała, zaniki mięśniowe, trudności z koncentracją, depresja, padaczka, dolegliwości bólowe. Przez prawie rok była osobą leżącą.

– W pracy z Martą zaczęliśmy poszukiwać aktywności, która mogłaby być „pisanie przez nią wierszy”. Ponieważ zawsze interesowało ją fotografowanie, Marta podjęła próbę opowiedze-

nia o swojej chorobie poprzez fotografie. Projekt miał na celu poznanie sensów, znaczeń, jakie Marta przypisuje chorobie, poznania jej codzienności z perspektywy chorego leżącego. Fotografie uzupełniły fragmenty wywiadu z Martą – tłumaczą inicjatorzy ekspozycji.

Wystawa prac Marty w Toruniu miała miejsce 28 kwietnia 2016 roku. 20 czerwca tego samego roku Marta zmarła, miała zaledwie 23 lata.

– Marta sama dokonała na obrazach fotograficznych wyboru scen, przedmiotów, tematów. Tym samym w fotografii, choć obiektywne w utrwalaniu „faktów”, stały się subiektywne, bo „zaopatrzone” w przyjętą przez nią perspektywę. Wywiady przeprowadzono po wykonaniu zdjęć. Fotografie stały się zatem pretekstem do otwarcia się Marty na emocje związane z chorobą, refleksji nad przeszłością, teraż-

niejszością i przyszłością. Projekt udowadnia, że warto podjąć próbę dialogu z osobą chorą, poszukując alternatywnych środków komunikacji. Opis rzeczywistości osoby chorej przewlekłe z wykorzystaniem etnografii wizualnej jest jednym z nich. Fotografia stawia odbiorcę wobec zmierzania się z zagadnieniem obrazu. Obrazy służą poznawaniu rzeczywistości i rzeczywistość tą konstruuje poprzez reprezentacje wizualne. Fotografia jest nie tylko utworem, ale również znoś bariery komunikacji zdrowy-chory – mówi dr Małgorzata Rębiałkowska-Stankiewicz, psychoonkolog, Akademia Walki z Rakiem Fundacji „Światło” w Toruniu.

– Mamy nadzieję, że będziecie Państwo tego dnia z nami – zachęcają organizatorzy.

oprac. (krzan)

fot. Marta Szklarska

– In memoriam, Facebook

Region

Pieniądze dla stulątka

Każdy stulątek otrzymuje świadczenie honorowe, które przyznawane jest przez prezesa ZUS-u. W naszym województwie takie wsparcie otrzymuje 115 osób.

Świadczenie honorowe wypłacane jest z urzędu wraz z dotychczas pobieraną emeryturą lub rentą począwszy od miesiąca, w którym dana osoba kończy sto lat. W przypadku osób niepobierających świadczenia emerytalno-rentowego, świadczenie honorowe przyznawane jest wyłącznie na wniosek osoby zainteresowanej lub jego pełnomocnika. Do wniosku należy dołączyć dokumenty, potwierdzające datę urodzenia.

– Natomiast w sytuacji, gdy osoba która kończy 100 lat, pobiera świadczenie przyznane

w drodze wyjątku przez prezesa zakładu, świadczenie honorowe przyznawane jest w zamian dotychczas pobieranego świadczenia, z zachowaniem prawa do dodatków oraz ryczałtu energetycznego – tłumaczy Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

W naszym województwie ZUS wypłaca dodatkową emeryturę 115 osobom w wieku stu i więcej lat. Dla osób, które ukończyły 100 lat w okresie od 1 marca 2017 r. do 28 lutego 2018 r. świadczenie wynosi 3536,87 zł

brutto, a dla osób, które ukończyły 100 lat po 28 lutego 2018 r. – 3731,13 zł brutto.

Wysokość tego świadczenia jest równa kwocie bazowej obowiązującej w dniu ukończenia 100 lat. Kwota bazowa jest ustalana corocznie dla nowych świadczeniobiorców i obowiązuje od dnia 1 marca każdego roku kalendarzowego do końca lutego następnego roku i podlega ogłoszeniu w Monitorze Polskim przez prezesa GUS.

(ToB)

fot. ilustracyjne

Region

Wycieczki dla podstawówek

Samorząd województwa organizuje bezpłatne jednodniowe wycieczki do położonych w naszym regionie parków krajobrazowych dla zorganizowanych grup uczniów szkół podstawowych.

– Wycieczki, same w sobie bardzo atrakcyjne, łączymy z lekcjami w plenerze. Przekazana w ten sposób wiedza ekologiczna z całą pewnością zostanie w głowach na dłużej – zaprasza marszałek Piotr Całbecki.

Wycieczki do ośmiu parków krajobrazowych na terenie Kujaw i Pomorza będą się odbywały od ostatniej dekady kwietnia do początku czerwca. Szansę na „zielone lekcje” ma młodzież ze wszystkich podstawówek w regionie, decyduje kolejność zgłoszeń. Uczestnicy – 40-osobowe grupy uczniowskie w wieku 6-15 lat pod opieką pedagogów – otrzymają pomoce dydaktyczne do przeprowadzenia zajęć oraz wyżywienie.

Rekrutacja trwać będzie do wyczerpania miejsc wyłącznie za pośrednictwem poczty elektronicznej i formularza zgłoszeniowego. Wypełnione i podpisane przez opiekunów grup formularze zgłoszeniowe w formacie pdf trzeba przesyłać na adres wycieczka@kujawsko-pomorskie.pl.

Wszelkie zapytania dotyczące organizacji wycieczek należy kierować do Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego. Osobą do kontaktu jest Agnieszka Stańczak (e-mail a.stanczak@kujawsko-pomorskie.pl, tel. 728 494 596).

Kurs edukacji ekologicznej w postaci wycieczek do parków krajobrazowych dla uczniów kujawsko-pomorskich szkół podstawowych jest organizowany w ramach projektu „Edukacja społeczności obszarów chronionych województwa kujawsko-pomorskiego. Lubię tu być ... na zielonym!”. Projekt został dofinansowany ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

(ToB), fot. ilustracyjne

Dzień Kobiet na wesoło

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ➤ 8 marca do Szkoły Podstawowej w Wielkich Radowiskach zawitał świąteczny Teleexpress. Prowadząca program uczennica Aleksandra Talkowska w humorystyczny sposób przybliżyła szkolnej społeczności zwyczaje związane z Dniem Kobiet. Wszystko zostało okraszone piosenkami i lekkim dowcipem

– Była np. mowa o przeterminowanych kwiatach i historiijkach związanych z mężczyznami. „Eksperci” i „fachowcy” wypowiadali się na temat „kobiety idealnej”, a także jakie są zalety obchodzenia Dnia Kobiet – opisuje Agnieszka Galczevska. – Nikola Gryczkowska, na podstawie przeprowadzonych w męskim gronie ankiet, podsumowała, po co istnieją na świecie kobiety. Natomiast Filip Chetwynd wcielił się w rolę świątecznej klasy aktora, który występuje w filmowym hicie „Z pamiętnika sromianego wdowca”. W przeźabawny sposób ukazał, jak samotny chwilowo mężczyzna radzi sobie przez tydzień

z obowiązkami domowymi – dodaje nauczycielka.

Muzyczną część Teleexpressu poprowadziła uczennica Marta Kołpacka.

– Była to najbardziej ekspresyjna część uroczystości. Wysłuchaliśmy dwóch piosenek, a także obejrzelśmy balet w wykonaniu chłopców z klasy drugiej i wymagające wielkiego kunsztu tańce w wykonaniu uczniów z klasy drugiej i trzeciej – ocenia Agnieszka Galczevska. – To właśnie tańce najbardziej zachwycały zgromadzoną społeczność Szkoły Podstawowej w Wielkich Radowiskach. Uczniowie zaprezentowali nawet elementy tańca akrobatycznego. Ich występy

zostały nagrodzone gromkimi brawami – dodaje.

Zaproszony na uroczystość wójt gminy Dębowa Łąka Stanisław Szarowski złożył życzenia wszystkim kobietom i dziewczynom, podkreślił też rolę kobiet we współczesnym świecie. Natomiast Samorząd Uczniowski przekazał paniom i dziewczętom życzenia oraz słodkie upominki. Na zakończenie męska część publiczności odśpiewała kobietom „Sto lat”.

(krzan)
fot. nadesłane

Więcej zdjęć na naszej stronie:
WABRZEZNO-CWA.PL

Nie zabrakło występów wokalnych

Taneczne popisy dzieci

Wąbrzeźno

Przygody smerfów w WDK

12 marca w Wąbrzeskim Domu Kultury wystawiony został spektakl pt. „Przygody smerfów”, który obejrzało niemal 700 osób. Tym razem w rolę aktorów wcielili się rodzice i nauczyciele ze Szkoły Podstawowej w Jarantowicach.

Jak wyjaśnia Dorota Otremba, akcja przedstawienia toczy się w wiosce zarządzanej przez niebieskie stworki.

– Przygody, które spotykają smerfy, wciągnęły publiczność bez reszty. Jednak w inscenizacji nie zabrakło również treści wychowawczo-dydaktycznych – ocenia. – Fragmenty pokazujące np. jak nie bierzemy cukierków od obcych, bo mogą być w nich ukryte narkotyki, to są właśnie takie edukacyjne przesłania, które miały dotrzeć do najmłodszych. Myślę, że dzieci je zrozumiały – zaznacza Anna Pelka, jedna z aktorek grających w spektaklu.

Był to energiczny, pełen humoru spektakl, w którym nie zabrakło tańców, piosenek i efektów wizualnych.

– Stworzyliśmy muzykę i układy taneczne tak, żeby wszystko ładnie pasowało, było skocznie, melodyjnie i zabawnie – mówi Monika Sroka, przewodnicząca Rady Rodziców i reżyser przedstawienia.

Ponadto w spektaklu zaprezentowano historię Jarantowic oraz kilka faktów z życia szkoły. Poruszone zostały także zagadnienia dotyczące miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Koła Gospodyń Wiejskich. I jak to w bajkach bywa, wszystko szczęśliwie się zakończyło w myśl przysłowia „Zgoda buduje, a niezgoda rujnuje”.

oprac. (krzan), fot. nadesłane

Spektakl został przygotowany przez rodziców i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Jarantowicach

Sala widowiskowa WDK była pełna

Wąbrzeźno

Poezja w księżnicy

Spotkanie z poetą i eseistą Wojciechem Kassem było prezentem od wąbrzeskiej biblioteki na Dzień Kobiet.

Wojciech Kass gościł w w kawiarni „Styl” Wąbrzeskiego Domu Kultury w przeddzień Dnia Kobiet. Autor zaprezentował swoje utwory, a także nieznane dotąd wiersze i listy Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, którego twórczości jest wielkim miłośnikiem.

Zauroczeni twórczością Woj-

ciecha Kassa słuchacze mogli nabyć tomiki jego wierszy i otrzymać niebanalną dedykację od autora. Gość wąbrzeskiej biblioteki od 1997 r. szefuje Muzeum im. K. I. Gałczyńskiego w Praniu na Mazurach.

(pg)
fot. nadesłane

GMINA PŁUŻNICA ➤ Musicalowe emocje

8 marca w Nowej Wsi Królewskiej obchodzony był Gminny Dzień Kobiet. Wójt Marcin Skonieczka wraz z radnym Adamem Kobą złożyli życzenia wszystkim paniom. Przed zebranymi wystąpiła grupa „Pod Niebem” z Centrum Kultury i Sportu w Jabłonowie Pomorskim. Artyści zaprezentowali fragment musicalu „Mały Koniec Świata”. Aranżacje każdego utworu poprzedzał słowny wstęp, który nawiązywał do relacji między kobietą a mężczyzną.

(krzan), fot. nadesłane

Panie w roli głównej

GMINA RYŃSK ▶ W ubiegłym tygodniu na Dniu Kobiet, zorganizowanym przez KGW, spotkały się mieszkanki Pływaczewa

Zapewne nie wszyscy znają genezę Międzynarodowego Dnia Kobiet. 8 marca ma upamiętniać odbywający się w 1908 roku nowojorski strajk pracownic przemysłu odzieżowego przeciwko złym warunkom pracy. 10 lat później, 28 listopada 1918 roku, Polki uzyskały prawa wyborcze dekretem Tymczasowego Naczelnika Państwa Jó-

zefa Piłsudskiego.

Wcześniej kobiety nie były postrzegane przez społeczeństwo jako pełnoprawne obywatelki. Uczyły się w domach, były zdane na łaskę ojców i mężów, żyły w toksycznych małżeństwach albo narażały się na społeczny lincz doprowadzając do rozwodu, który był jednoczesną zgodą na utratę kontaktu z wła-

snymi dziećmi, gdyż prawa rodzicielskie posiadali jedynie mężczyźni. Po I wojnie światowej sytuacja żeńskiej części społeczeństwa miała diametralnie się zmienić, choć musiało minąć jeszcze sporo czasu zanim kobiety zaczęły wierzyć, że równouprawnienie kobiet i mężczyzn jest możliwe.

– Dzień kobiet kojarzy się

wszystkim z goździkami i rajstopami, które dostawałyśmy w Polsce przed 1989 rokiem – wspominały pływaczewianki podczas uroczystego spotkania w wiejskiej świetlicy. – Rajstopy były wówczas rarytasem, wszystkie czekałyśmy na te najbardziej cenne – z prążkami. Oprócz tego mężczyźni kupowali nam czekolady. Właściwie w doborze prezentów nie za wiele się dziś zmieniło.

Tradycyjnie Dzień Kobiet został przygotowany przez Koło Gospodyń Wiejskich. Wszystkie obecne na sali panie – miejscowe aktywistki, członkinie koła, otrzymały od męskiej delegacji: Zenona Zaremskiego oraz Marcina Buchalskiego, czerwone róże zakupione dzięki funduszom z kółka rolniczego.

– W mediach wciąż niestety daje się słyszeć o nierównych płacach, a w programach publicystycznych i naukowych widzimy częściej sylwetki męskie niż kobiece – przy-

znały pływaczewianki. – Jednakże przez sto lat rzeczywistość kobiet zmieniła się o 180 stopni. Korzystamy z naszych praw każdego dnia, dowodem naszego zaangażowania może być działalność Iwony Kriger, która jest sołtysem naszej wsi. Choć mieszkamy na wsi, w której znaczna część społeczności trudni się rolnictwem, pracujemy i pracowałyśmy i jesteśmy aktywne społecznie, wraz z małżonkami prowadzimy gospodarstwa. Coraz więcej rzeczy na świecie zależy od nas – kobiet, z czego jesteśmy niezmiernie dumne.

Spotkanie stało się pretekstem do wspomniania czasów młodości i snucia refleksji na temat sytuacji kobiet, zwłaszcza, że udział brały w nim reprezentantki różnych pokoleń, zarówno kobiety pracujące, jak i emerytki. Najstarsza uczestniczka wydarzenia miała 99 lat.

Tekst i fot.
Aleksandra Góralska

Powiat

Młodzież z przyszłością

We wtorek 13 marca uczniowie techników i zasadniczych szkół zawodowych odebrali stypendia marszałka. Wśród nagrodzonych znalazła się młodzież z naszego powiatu.

Uroczyste wręczenie stypendiów 622 uczniom odbyło się w hali Arena Toruń. Spotkanie z uczniami było także okazją do wyróżnienia najlepszych stypendystów i placówek edukacyjnych oraz prezentacji szkół i pracodawców z regionu.

– W kujawsko-pomorskim od lat realizujemy projekty stypendialne skierowane do uczniów, którzy dobrze radzą sobie w nauce. Wsparcie adresowane dla zdolnej młodzieży ze szkół zawodowych uruchamiamy po raz pierwszy, planujemy już kolejne nabory. Pieniądze trafią zarówno do uczniów techników, jak i zasadniczych szkół zawodowych. To środki, które pomogą w kształceniu potrzebnych na rynku pracy specjalistów różnych dziedzin – mówi marszałek

Piotr Całbecki.

Z naszego powiatu stypendia odebrali: Patrycja Lisowska, Mateusz Zbigniew Szczech, Wiktoria Leokadia Rekeć, Patrycja Cisło i Marek Warchulski.

W roku szkolnym 2017/2018 wsparcie trafi do 622 uczniów z 72 szkół w regionie. Pomoc otrzyma 467 uczniów techników oraz 155 uczniów zasadniczych szkół zawodowych. Wysokość stypendium to od 200 do 500 złotych miesięcznie. Środki można wykorzystać między innymi na pokrycie kosztów przygotowania do konkursów, turniejów i olimpiad, udziału w dodatkowych zajęciach, zakup komputera, specjalistycznego sprzętu, pomocy dydaktycznych i książek oraz opłacenie zakwaterowania, wyżywienia

i dojazdów do szkoły.

Wśród szkół z największą liczbą stypendystów są: Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy (47 stypendystów), Zespół Szkół Chemicznych im. M. Skłodowskiej-Curie we Włocławku (35) oraz Zespół Szkół Nr 2 im. Adama Mickiewicza w Chełmnie (33).

Podczas wtorkowej konferencji „Kształcenie zawodowe wobec oczekiwań lokalnego rynku pracy” w hali sportowo-widowiskowej przy ulicy Bema w Toruniu stypendyści podpisali umowy stypendialne, odebrali też z rąk marszałka Piotra Całbeckiego certyfikaty za wybitne osiągnięcia edukacyjne. Certyfikaty z gratulacjami odebrali też dyrektorzy szkół, do których uczęszczają stypendyści.

Na specjalnych stoiskach swoją ofertę prezentowało 26 szkół zawodowych, firmy współpracujące z tymi placówkami, a także uczelnie z regionu. Częścią spotkania była też debata ekspercka na temat dopasowania systemu kształcenia do wymagań rynku pracy z udziałem przedstawicieli uczelni, firm oraz szkół.

oprac. (ToB)

**fot. Urząd Marszałkowski/
Andrzej Goiński**

Wąbrzeźno

Walczą z nadwagą

Rusza program „Zrzucaj z nami kilogramy”, dzięki któremu chętni mieszkańcy Wąbrzeźna zaczną prowadzić zdrowy styl życia

Realizatorami programu „Zrzucaj z nami kilogramy” są Judyta Małagowska oraz Katarzyna Sumińska.

– Chcemy walczyć z nadwagą i otyłością wśród mieszkańców Wąbrzeźna oraz okolic, a także uczyć prawidłowych zachowań żywieniowych oraz zwrócić uwagę na to jak ważny jest wysiłek fizyczny, zwłaszcza w dzisiejszej dobie komputerów i nieustannego pośpiechu – wyjaśnia Kasia Sumińska, jedna z organizatorek. – Osoby, które się do nas zgłoszą zostaną objęte 3-miesięczną opieką dietetyka i trenera. Stworzymy grupę 20-osobową. Na początku projektu postawimy sobie cele, potem przystąpimy do ich wspólnej realizacji, a na końcu podsumujemy efekty i wyciągniemy wnioski.

Uczestnicy programu będą się spotykać dwa razy w tygodniu w środy i piątki o godzinie 19.00

. Przed rozpoczęciem treningów zobaczą się z dietetykiem w celu dokonania niezbędnych pomiarów, a potem z trenerem w celu ustalenia szczegółów dotyczących postępowania i treningów. Opieka dietetyka obejmuje również comiesięczne konsultacje w jednej z przychodni. Każdy uczestnik otrzyma szereg pomiarów oraz indywidualny program żywieniowy. Przewidziane są także spotkania motywacyjne. Osoby najbardziej zaangażowane w projekt, którym uda się zrzucić najwięcej kilogramów otrzymają nagrody oraz spotkają się z fryzjerem i kosmetyczką. Zwieńczeniem ich trzymiesięcznej pracy nad sylwetką będzie sesja fotograficzna.

Więcej informacji o programie można otrzymać pod numerem tel. 667 228 873. Zostało jeszcze kilka wolnych miejsc.

(pg)
fot. nadesłane

Wspomnienie o Janie Wesołowskim

WĄBRZEŻNO ▶ 1 marca odbyły się uroczystości pogrzebowe śp. Jana Wesołowskiego, emerytowanego nauczyciela wychowania fizycznego i działacza sportowego

– Żegnaliśmy Męża, Ojca, Dziadka i jednego z najaktywniejszych mieszkańców naszego miasta, nauczyciela, wspaniałego wychowawcę. Żegnaliśmy kolegę i przyjaciela od zawsze – mówiła podczas uroczystości Mirosława Korcz, wieloletnia dyrektorka Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie.

Jan Wesołowski przeżył 86 lat i znany był chyba wszystkim. Można było go spotkać na wielu imprezach sportowych, jeżeli nie jako organizatora lub współorganizatora, to w roli kibica czy też uczestnika. Działalność i pracował w Wąbrzeźnie od 1954 roku i przez ponad 60 lat zapisywał na kartach historii naszego miasta liczne wydarzenia sportowe z udziałem mieszkańców, uczniów i swoim, w tym bardzo wiele zakończonych sukcesami. Szczególnie starsi wąbrzeźnianie pamiętają Jana Wesołowskiego z czasów, kiedy słał miasto licznymi zwycięstwami.

– Był bardzo aktywnym członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego, Szkolnych Związków Sportowych, Ogniska Miejskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej i Sportu, którego był jednym z założycieli w 1959 roku. W ostatnich latach chętnie też udzielał się w Klubie Seniora Echo. Za swoją działalność w uznaniu usług w pracy z młodzieżą odznaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi (1967), Medalem za Zasługi w Rozwoju Sportu Szkolnego z okazji XXX-lecia SZS (1983), brązową odznaką „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej” (1971), złotą odznaką „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej” (1997), srebrną odznaką „Zasłużony Działacz LOK” (1976). Uhonorowany również Medalami 55-lecia (2013) i 60-lecia TKKF (2017) za upowszechnianie sportu masowego, odznaką za 50 lat przynależności do ZNP (2004) oraz Statuetką Burmistrza Wąbrzeźna w kategorii Aktywny Obywatel (2005) – wspomina Anna Borowska.

Jak podkreśla Anna Borowska, swoją popularność Jan Wesołowski zawdzięczał własnej pracy, której oddawał się do końca życia. Jego najbliżsi współpracownicy, przyjaciele i byli uczniowie wskazują, że był perfekcjonistą i wytrwale dążył do celu. Był też kochanym przez młodzież wielkim pasjonatem sportu.

– Jego największe osiągnięcia to tytuły mistrzowskie i wicemistrzowskie wychowanków, zdobywane głównie w latach 1956-1976

w sportach zimowych w konkurencjach „Złotego Krążka” i „Błękitnej Sztafety”. To dzięki tym sukcesom Wąbrzeźno było znane było w całej Polsce – przypomina Anna Borowska.

A jak wspominają pana Jana byli uczniowie? Możemy o tym poczytać w książce Lidii Jabłońskiej i Katarzyny Kornackiej pt. „Minął wiek. Rys historyczno-wspomnieniowy Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie”, wydanej w 2014 roku w Wąbrzeźnie. W monografii przygotowanej na stulecie „dwójki” Janowi Wesołowskiemu poświęconych zostało wiele stron.

Romuald Arasimowicz: (...) Byliśmy bardzo popularni, czuliśmy się jak gwiazdy (...) Po zdobyciu mistrzostwa zaproszono całą naszą drużynę wraz z opiekunem do Warszawy. Tam na lodowisku TOR-WAR prezentowaliśmy swe umiejętności, a oglądali nas i oklaskiwali najlepsi w sportach zimowych. Była też telewizja: nasz występ był transmitowany w telewizyjnym programie sportowym. Nigdy nie zapomnę towarzyszących mi wówczas emocji (...); Janusz Kankowski: (...) Pan Wesołowski umiał znaleźć w nas „to coś”, co dawało nam siłę i zapął do ciężkich treningów (...) Był trenerem bardzo wymagającym, lecz doceniał ciężką pracę i wysiłek zawodników. Dbał o nas zawsze, pilnował, abyśmy mieli coś do zjedzenia, szczególnie na wyjeździe. Dla każdego z nas miał kawałek czekolady, która w tamtych czasach była prawdziwym rarytasem.

Nie tylko uczniowie kochali pana Janka. Był też wzorem dla swoich młodszych współpracowników, którzy cenili Jego wskazówki.

– Z Jankiem współpracowałem od 1986 roku – mówi Edward Wierak. – Jego zaangażowanie w rozwój sportu szkolnego i masowego było przeogromne. Organizował bardzo dużo imprez w przeróżnych dyscyplinach sportowych. Robił to bezinteresownie i z wielkim sercem. Do końca swojego życia pomagał nam w organizacji biegów Grand Prix, turniejów siatkówki, brydża dla nauczycieli, biegów przełajowych, tenisa. Bardzo wysoko cenił sobie znajomość z Jankiem. Był moim przyjacielem i partnerem brydżowym. Razem niejednokrotnie zdobyliśmy mistrzostwo w turniejach dla pracowników oświaty województwa kujawsko-pomorskiego. Będzie mi go brakowało – wspomina Edward Wierak.

– Kiedy w naszym środowisku ktoś powiedział „Pszczołka”, wszyscy wiedzieli, że chodzi o Jasia, bo taki był – jak pszczołka, pracowity i ciągle w ruchu – mówi Henryk Karczewski. – A to nie była jedyna jego piękna cecha. Był wspaniałym i dobrym człowiekiem, koleżeńskim i oddanym, a szczególnie swoim uczniom. Zawsze można było na niego liczyć, bez względu na to, o co go się poprosiło. Nigdy, nigdy nie powiedział nie... Jasia poznałem w 1957 roku, kiedy jako uczeń Studium Nauczycielskiego rozpocząłem praktyki zawodowe w szkole. Nasza przyjaźń nabrała tempa w 1959 roku, kiedy – już jako nauczyciel matematyki, który bardzo interesował się sportem, zacząłem pomagać Jasiowi. Jeździłem z nim i z zespołem jako „trener pomocniczy” na zawody sportowe po całej Polsce i pomagałem mu w organizacji treningów. Jasiu upodobał sobie sporty zimowe, szczególnie łyżwiarstwo i saneczkarstwo. Może dlatego, że bardzo dobrze jeździł na łyżwach. Razem graliśmy w piłkę ręczną i koszykówkę w zespołach działających przy Unii oraz w Spójni w zespole siatkarzy. Razem zorganizowaliśmy również pierwszy turniej brydżowy w Wąbrzeźnie. Odbył się on w pokoju nauczycielskim Szkoły Podstawowej nr 2. Pamiętam też, jak Jasiu w okresach zimowych, mnie i naszego kolegę Jastrzębskiego, przyjmował pod swój dach, abyśmy nie musieli codziennie dojeżdżać do Wąbrzeźna. To też było świadectwem jego wielkiego serca. Bardzo byliśmy życzliwi i pomimo że nasze drogi zawodowe w pewnym okresie rozeszły się – tak zostało do końca. Ostatnią wspólną kawę wypiliśmy dwa dni przed jego chorobą, na spotkaniu grupy ZNP... – wspomina Henryk Karczewski.

– Jasiu był „twardzielem”. Przeżył przecież 86 lat. I to jak przeżył! Był z tych tzw. „dobrych roczników”. Ludzi, których nie miały się poważne choroby, którzy nigdy łatwo się nie poddawali i zawsze mieli pozytywne nastawienie do świata i ludzi. Uważał, że aby robić coś dobrze, trzeba się temu poświęcić bez reszty, do końca. Tak też traktował zajęcia lekcyjne, przygotowanie uczniów do udziału w zawodach sportowych, sędziowanie czy nawet kibicowanie – wspomina Aleksandra Basikowska. – Nigdy nie widziałam go zdenerwowanego po zawodach. Co najwyżej był smutny i rozczarowany, bo przecież mogło być lepiej. Do końca świetnie grał w brydża, a taniec,

który uwielbiał, pomagał mu utrzymać sprawność fizyczną do ostatnich dni. Był dobrym, serdecznym kolegą. Imponował mi spokojem, opanowaniem, wyrozumiałością, poczuciem humoru i nieustającym optymizmem. Kiedy mijaliśmy się na ulicy, my, emeryci, zawsze miał dla mnie ciepły uśmiech i miłe słowo. Dziś żałuję, że nigdy nie dałam się namówić na kawę i słodkie w ciastkarni. Zawsze było „dzisiaj nie mogę, może innym razem”. Tego „innego razu” już nie będzie – przypomina Aleksandra Basikowska.

Jan Wesołowski zmarł 23 lutego 2018 roku w inowrocławskim szpitalu w wyniku udaru mózgu. Z chorobą walczył prawie miesiąc. Jego choroba, następnie śmierć poruszyła serca wielu wąbrzeźnian, bo znajomych i przyjaciół pan Jan miał bardzo, bardzo wielu.

W czwartek 1 marca wraz z jego żoną, córką, synem i pięciorgiem wnucząt, na miejsce wiecznego spoczynku odprowadzili go krewni, przyjaciele, znajomi, delegacje m.in. Szkoły Podstawowej nr 2, Związku Nauczycielstwa Polskiego, Ogniska Miejskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej i Wąbrzeńskiego Klubu Brydżowego.

Jan Wesołowski urodził się w 21 listopada 1931 roku w Gzinie w gminie Dąbrowa Chełmińska. Najmłodsze lata spędził w Wielkiejcie w powiecie wąbrzeskim. Po szkole podstawowej naukę kontynuował w Liceum Pedagogicznym w Inowrocławiu. Po jego ukończeniu, zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami, otrzymał nakaz pracy w Wydziale Oświaty Prezydium Miejskiej Rady Narodowej we Włocławku, w którym mianowano go nauczycielem tymczasowym w Szkole Podstawowej nr 4 w tej samej miejsco-

wości. Zatrudniony był tam tylko dwa miesiące, ponieważ po ukończeniu kursu instruktora wychowania fizycznego, na własną prośbę, został przeniesiony do Domu Harcerza w Toruniu na stanowisko instruktora. Tam pracował do 31 sierpnia 1952r., do momentu odejścia do wojska. Do pracy zawodowej wrócił we wrześniu 1954 roku, ale już do Wąbrzeźna. Przyjęto go do Prezydium Powiatowej Rady Narodowej Wydziału Oświaty na stanowisko kierownika referatu wychowania fizycznego. Nauczycielem wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej nr 2 został w 1956 roku i tam pracował do 2001 roku. Do 1984 roku na pełnym etacie, a po tym roku już jako emeryt w niepełnym wymiarze czasu pracy. W międzyczasie pełnił też funkcje kierownika ogniska metodycznego, wizytatora wychowania fizycznego, rejonowego organizatora sportu, był okręgowym sędzią lekkoatletycznym Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Pracował dodatkowo jakiś czas jako rehabilitant w Spółdzielni Inwalidów „Vambresia”, uczył przysposobienia obronnego w Zespole Szkół Zawodowych.

1 września 1973 roku został powołany przez inspektora szkolnego Wydziału Oświaty i Wychowania, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki na stanowisko nauczyciela dyplomowanego. Studium Nauczycielskie skończył w 1961 roku w Raciborzu. Studiował w Wyższej Szkole Pedagogicznej na Wydziale Pedagogiki w Bydgoszczy, dyplom ukończenia studiów i tytuł magistra uzyskał w 1978 roku.

Zmarł 23 lutego 2018 roku w inowrocławskim szpitalu. Został pochowany 1 marca na nowym cmentarzu w Wąbrzeźnie.

oprac. (krzan)
fot. archiwum

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Prawo łowieckie po zmianach

W ubiegłym tygodniu Sejm RP znowelizował ustawę Prawo łowieckie. Przepisy zakładają m.in. zwiększenie do 150 m odległości od zabudowań, gdzie będzie można prowadzić odstrzał oraz zakaz udziału nieletnich (do 18 lat) w polowaniach. Nie będzie też można wykorzystywać żywych zwierząt do szkolenia psów myśliwskich. Ponadto koła łowieckie będą nadal wypłacały odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzę lub w czasie prowadzenia polowania. Szacowaniem szkód zajmą się komisje złożone z przedstawiciela gminy, zarządcy obwodu łowieckiego i właściciela nieruchomości, na której wystąpiła szkoda.

Szansa dla trzeciego sektora

Do 20 marca kujawsko-pomorskie organizacje pozarządowe mogą zgłaszać swoje inicjatywy społeczne do jedenastej edycji konkursu o nagrody marszałka województwa „Rodzynki z pozarządówki”. Do rywalizacji o wyróżnienie i związaną z nim nagrodę finansową może stanąć każda organizacja prowadząca działalność pożytku publicznego, która ma swoją siedzibę (lub oddział) na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i której roczny przychód nie przekracza 300 tys. zł. W puli nagród jest 30 tys. zł. Szczegółowych informacji udziela Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi (tel. 571 293 076, 571 293 077 i 571 204 292, e-mail: ngo@kujawsko-pomorskie.pl).

Które nazwiska najpopularniejsze?

Ministerstwo cyfryzacji przedstawiło statystyki najbardziej popularnych nazwisk w styczniu. Z bazy PESEL wynika, że najpopularniejszym nazwiskiem wśród kobiet było Nowak (ponad 90 tys.), następnie: Kowalska (63 tys.), Wiśniewska, Wójcik, Kowalczyk, Kamińska, Lewandowska, Zielińska, Szymańska i Woźniak. Wśród panów na pierwszym miejscu także jest Nowak, a dalej: Kowalski i Wiśniewski.

Środki na świetlice i domy kultury

Do 30 marca samorządy gminne i instytucje kultury mogą składać wnioski o dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na budowę, przebudowę lub wyposażenie świetlic i domów kultury. W konkursie do podziału jest 9,5 mln złotych. Maksymalne możliwe dofinansowanie to 63,63 proc. kosztów kwalifikowalnych projektu. Planowane rozstrzygnięcie konkursu to trzeci kwartał 2018 r. Więcej informacji o konkursie na stronie mojregion.eu.

Wsparcie dla seniorów

Do 30 marca gminy mogą składać do urzędów wojewódzkich informacje o zapotrzebowaniu na środki na dofinansowanie w ramach programu „Opieka 75+”. Jego celem jest zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych w wieku 75 lat i więcej w gminach do 40 tys. mieszkańców, które to samorządy świadczą usługi opiekuńcze (w tym specjalistyczne) samodzielnie. Przyznane środki będą można przeznaczyć na zwiększenie liczby godzin usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, które już korzystają z takich usług (lub korzystały z nich w ostatnim roku).

O elektronicznych zwolnieniach

Tylko do końca czerwca lekarze będą mogli wystawiać papierowe zwolnienia według obecnie obowiązujących zasad. W całym kraju ZUS prowadzi szkolenia dla medyków z zakresu obsługi e-zwolnień, a także pomaga rejestrować profile na Platformie Usług Elektronicznych, które umożliwiają wystawianie e-ZLA.

23 marca w inspektoracie ZUS w Lipnie odbędą się „Drzwi Otwarte” na temat elektronicznych zwolnień, a 16 i 30 marca o 9.00 planowane są szkolenia w tym zakresie. Inspektorat ZUS w Lipnie proponuje również indywidualne konsultacje dla lekarzy w każdy poniedziałek w godz. 15.00–18.00.

Alimenty w kilka dni

Resort sprawiedliwości proponuje reformę prawa rodzinnego, m.in. wprowadzenie alimentów natychmiastowych. Procedura ma trwać kilka dni. Rodzic będzie składać pozew na gotowym formularzu, dostępnym w internecie. Alimentacyjne nakazy zapłaty o natychmiastowej wykonalności będą mogli wydawać nawet referendarze, co zdaniem resortu zdecydowanie przyspieszy procedurę. Wysokość alimentów ma być ustalana według uniwersalnej zasady. Co roku będzie ogłaszana kwota przeliczeniowa (zależna m.in. od minimalnego wynagrodzenia netto i współczynnika diety), która pozwoli ustalić świadczenie. Na dziś wynosiłoby ono 460 zł na jedno dziecko, 840 zł na dwoje dzieci, a 1140 zł – na troje. Uzyskanie alimentów natychmiastowych nie zamyka drogi do domagania się wyższej kwoty alimentów w zwykłym postępowaniu.

Antybiotyki pod lupą

HODOWLA ▶ Najwyższa Izba Kontroli opublikowała raport dotyczący stosowania antybiotyków na fermach. Wnioski są zatrważające. Siedmiu na 10 hodowców podaje je zwierzętom, chociaż jest to zakazane

Kontrola NIK w woj. lubelskim to wstęp przed kontrolą ogólnopolską. Raport jasno pokazuje, że system nadzoru nad wykorzystaniem antybiotyków jest w Polsce nieskuteczny.

– Urzędowy obraz wykorzystywania antybiotyków w hodowlach zwierząt może nie oddawać rzeczywistości – czytamy w oświadczeniu NIK. Zdaniem kontrolujących, wszystkie działania, prowadzone kontrole i badania monitoringowe, choć formalnie zgodne z przepisami, nie pozwalały rzetelnie ocenić zasadności i prawidłowości stosowania antybiotyków przez hodowców.

Antybiotyki są powszechnie stosowane w lecznictwie zwierząt. Wszystkie przebadane

w woj. lubelskim przypadki były uzasadnione medycznie (przynajmniej w teorii). Najczęściej z antybiotyków korzystają hodowcy drobiu (82 proc. wszystkich ferm). Według NIK, nie było możliwości sprawdzenia, czy w danym przypadku lek rzeczywiście zastosowano zgodnie z deklaracją.

– Przypadki braku ewidencji leczenia zwierząt w gospodarstwie stwierdzono we wszystkich skontrolowanych Powiatowych Inspektoratach Weterynaryjnych, przy czym w skrajnych przypadkach aż w ponad połowie objętych nadzorem gospodarstw organy inspekcji fakt nieleczenia zwierząt w okresie ostatnich pięciu lat ustalały wyłącznie w oparciu o oświadczenia hodowcy

– dodaje NIK.

Z raportem NIK nie zgadza się Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi: „Nadzór Inspekcji Weterynaryjnej, oparty na planach kontroli, co do zasady jest pełny i nie można zgodzić się ze stwierdzeniem braku rzetelnych danych, którymi dysponuje Inspekcja Weterynaryjna”. Resort rolnictwa monitoruje również sprzedaż substancji przeciwbakteryjnych na poziomie hurtowni. Biorąc pod uwagę dane rok do roku, wskaźnik sprzedawanych antybiotyków utrzymuje się na podobnym poziomie. Ministerstwo zapewnia także, że zamierza wprowadzić zmiany w ewidencjonowaniu przez hodowców podawania antybiotyków.

(pw)

Zaproszenie

Dla hodowców drobiu

27 marca w Minikowie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zaprasza hodowców na konferencję poświęconą nowoczesnym rozwiązaniom w produkcji drobiu grzebiącego.

Konferencja obejmie wszystkie sfery hodowli. Będzie mowa m.in. o ochronie kurcząt przed kokcydiozą. To schorzenie wywoływane przez pasożyty żerujące w jelitach.

Niemniej ważny będzie te-

mat poświęcony ogrzewaniu ferm kurcząt. Tu w grę wchodzi różnego rodzaju promienniki i płyty grzewcze. Nowsze wersje promienników zużywają znacznie mniej gazu. Ogrzewanie hal i kurników stale się zmienia, a pro-

mienniki są na dziś najefektywniejsze.

Interesujący powinien być także wykład poświęcony wykorzystaniu papieru dla piskląt. Ten materiał stanowi alternatywę dla tradycyjnej ściółki. Pisklęta mają dzięki niemu łatwiejszy dostęp do karmy i są izolowane od zimnego podłoża. Papier chłonie wilgoć i samoistnie rozkłada się. Jest więc przyjazny dla środowiska.

Konferencja rozpocznie się o godzinie 8.00 w budynku C KPODR w Minikowie. Zgłoszenia przyjmowane są pod numerem telefonu 52 386 72 19 lub mailowo: anna.monko@kpodr.pl. Udział w spotkaniu jest bezpłatny.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

Rynek

Ziemniaczany dołek

Zazwyczaj o tej porze roku ceny ziemniaków były satysfakcjonujące. Tym razem są tak niskie, że doprowadzają do protestów.

Ubiegły rok był bardzo pomyślny dla plantatorów ziemniaków. Odnotowano rekordowe zbiory, a to znalazło odzwierciedlenie w cenach tych warzyw. Rolnicy zaczęli protesty – także te drogowe. Ceny

w skupach to zaledwie kilkadziesiąt groszy za kilogram. Tymczasem na giełdach pojawiły się już pochodzące z południa Europy młode ziemniaki. W hurcie kosztują nieco ponad 2 zł.

Rolników dobija fakt, że różnica między ceną w skupie, a ceną na sklepowych półkach jest tak ogromna. Ministerstwo Rolnictwa doradza, by plantatorzy zaczęli zrzeszać się i wspólnie negocjować wyższe stawki. Do pewnego czasu największym odbiorcą ziemniaków była Rosja, ale od czasu nałożenia sankcji, ten kierunek eksportu został zamknięty.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

Sadownictwo

Przyszłość miedzi

W najbliższym czasie rozstrzygną się losy miedzi stosowanej w sadownictwie. Póki co, nic nie zwiastuje, że unijni urzędnicy mogliby zakazać używania jej.

Miedź, podobnie jak inne substancje czynne, co kilka lat przechodzi ponowny proces autoryzacji. Najbliższy termin mija w styczniu przyszłego roku. W trakcie procesu Komisja Europejska pyta m.in. organizacje rolnicze o to, czy popierają stosowanie danego środka. Krajowy Związek Izby Rolniczych jednoznacznie opowiedział się za przedłużeniem autoryzacji na dalsze lata.

Dlaczego miedź budzi kontrowersje? To środek, który – według niektórych – źle działa na pszczoły oraz organizmy wodne. Pierwiastek stosowany jest w sadach do zwalczania wielu chorób. Chroni drzewa przed parchem, zarazą ogniową i rakiem bakteryjnym. Miedź moż-

na stosować nawet w rolnictwie ekologicznym, ponieważ jest ona substancją naturalną. Alternatywą dla niej mogłyby być fungicydy, ale nie zwalczają one wszystkich chorób. Najbardziej jaskrawy przykład to zaraza ogniowa. „Koszt syntetycznych fungicydów w porównaniu do związków miedzi jest ponad 10-krotnie wyższy. Ewentualne wycofanie związków miedzi, zdaniem izb rolniczych, wpłynie na pogorszenie efektu ochronnego oraz zwiększy w stopniu bardzo wysokim koszty ochrony roślin, co wpłynie na zmniejszenie opłacalności produkcji roślinnej” – podsumowuje stanowisko KRIR.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

Prawo

Sezonowy na umowę

Od wielu lat problemem rolników posiadających np. sady lub gospodarstwa warzywne i owocowe jest pozyskanie rąk do pracy. Aby unormować pracę zbieraczy, rząd proponuje podpisywanie nowych umów. Będą oskładkowane.

Rząd aktualnie pracuje nad prawem dotyczącym osób pracujących sezonowo w rolnictwie. Obecnie podpisują one umowy o dzieło. To dość karkołomna konstrukcja prawna, ponieważ trudno nazwać dziełem zebranie truskawek. W nowym prawie zbieraczy nazwano „pomocnikami rolnika”.

Jeśli uregulowania wejdą w życie, rolnik zatrudniając pomocnika będzie za niego musiał opłacić 42 zł składki miesięcznie. Umowa będzie zawierana maksymalnie 4 miesi-

ce. 42 zł wejdzie na poczet ubezpieczeń wypadkowych, chorobowych i macierzyńskich. Umowy będą dotyczyć tak zbierania owoców lub warzyw, jak i ich dalszej obróbki.

Dla pomocników rolnika pochodzących z Ukrainy ważne będzie zapewnienie możliwości korzystania ze służby zdrowia. Minusem jest to, że dochody pomocnika będą opodatkowane. To oznacza kolejne formalności.

(pw)

Kilka pytań o... rozwód

PRAWO ▶ Omawiamy kwestię jednego z najczęstszych problemów, który dotyka naszych Czytelników, czyli rozvodu

W tej rubryce adwokat Anna Krawczyk-Koźmińska prowadząca Kancelarię Adwokacką w Wąbrzeźnie (ulica Wolności 4, tel 663-018-891), w formie przystępnych pytań i odpowiedzi przybliża Czytelnikom zawilości prawa.

– Przed jakim sądem należy przeprowadzić rozwód?

– Dawniej można było to zrobić przed sądem rejonowym. Obecnie mieszkańcy mniejszych miejscowości znajdują się w trudniejszej sytuacji, bo muszą udać

się do sądu okręgowego w pobliskiej miejscowości. Dla mieszkańców Wąbrzeźna, Golubia-Dobrzynia będzie to Sąd Okręgowy w Toruniu, a mieszkańcy Lipna i Rypina muszą pofatygować się do Sądu Okręgowego we Włocławku.

– Ile taka sprawa będzie kosztowała?

– Opata od pozwu jest stała i wynosi 600 zł, ale jeśli małżonkowie dojdą do porozumienia, to sąd zwróci im 300 zł.

– Czy przed sprawą rozwodową musi być przeprowadzone postępowanie pojednawcze czy mediacyjne?

– Nie, obecnie nie ma takiego wymogu. Natomiast w ostatnim czasie w prasie pojawiły się informacje, że ma zostać wprowadzone obowiązkowe postępowanie mediacyjne w sprawach rozwodowych. Nie wiadomo, kiedy rozwiązania te wejdą w życie, ale jeśli tak się stanie, to należy liczyć się z tym, że postępowanie

w każdej takiej sprawie wydłuży się minimum o kilka miesięcy.

– Czy można przeprowadzić rozwód nie powierzając sprawy adwokatowi?

– Oczywiście, że tak. W licznych sprawach tak się dzieje, tym niemniej z mojego doświadczenia wynika, że w tym jednym z najtrudniejszych momentów w życiu osób, które podejmują tak trudną decyzję, czują się one na sali sądowej znacznie pewniej występując z profesjonalistą. Dla większości osób jest to zazwyczaj pierwsza i jedyna wizyta w sądzie. Rozwód to nie tylko kwestia rozstania małżonków, ale także alimenty na dzieci, sprawa kontaktów między rodzicami i dziećmi, często także podziału majątku. Kwestie te rzutują na późniejszy komfort życia rozwiedzionych małżonków, dlatego w tak ważnej i jednocześnie stresującej sytuacji życiowej wolą nie popełnić błędu i zdają się na pomoc fachowca. Co ważne, często rozwodzący się małżonkowie nie chcą bezpośrednio kontaktować się z drugą stroną, wtedy mogą liczyć na to, że wszelkie rozmowy, uzgodnienia i negocjacje załatwi w ich imieniu pełnomocnik, który jednocześnie zadba, aby nasze interesy były należycie chronione.

– Czy to znaczy, że zgodny rozwód jest lepszy?

– Tak, w każdej sprawie, niezależnie jak skonfliktowane są strony, zawsze najlepszym rozwiązaniem jest zakończenie jej jak najszybciej. Pozwala to uniknąć wizyt w sądzie, niepotrzebnych stresów i dodatkowych kosztów. Najbardziej zadowoleni są klienci, którym udało się zakończyć spór na pierwszym terminie rozprawy, a najlepiej gdy uda się jeszcze uregulować wszystkie sporne kwestie dotyczące alimentów, kontaktów z dziećmi, czy podziału majątku wspólnego. Niestety, nie zawsze sprawy rozwodowe są tak łatwe i niektóre z nich ciągną się latami. Dzieje się tak wówczas, gdy strony udowadniają sobie wzajemnie, kto odpowiada za rozpad związku, bądź nie mogą dojść do porozumienia w kwestiach dotyczących dzieci. Przesłuchiwanie wtedy liczni świadkowie i przeprowadzane są różnego typu inne dowody. W takim przypadku szczególnie trudna jest sytuacja osób, których drugi małżonek występuje z adwokatem, a one muszą bronić się same, nie znając przepisów prawa czy zwyczajów procesowych.

adwokat
Anna Krawczyk-Koźmińska
fot. pixabay

f ak.adwokat.torun

Akcja

Przedszkole bez smogu

Do 30 marca, za pośrednictwem strony internetowej przedszkolabezsmogu.pl, można zgłaszać placówki edukujące najmłodszych, w których przyda się oczyszczacz powietrza. Do końca miesiąca jest też czas na głosowanie. Wygra 25 przedszkoli.

Smog jest poważnym problemem w sezonie grzewczym. Zanieczyszczone powietrze jest najbardziej niebezpieczne dla małych dzieci, które są narażone na skutki smogu nawet, kiedy przebywają w pomieszczeniach – przedszkolach i żłóbkach. Właśnie z myślą o najmłodszych

organizowana jest akcja „Uwolnij przedszkola od smogu”.

Niebezpieczny smog

Jak twierdzą eksperci, smog zagraża zdrowiu małych dzieci z kilku podstawowych powodów. Po pierwsze, milusińscy częściej oddychają przez usta niż przez nos. W ten sposób do

ich organizmu dostaje się zanieczyszczone powietrze, które nie jest poddane żadnej filtracji. Ponadto, dzieci wdychają więcej powietrza niż dorośli (w przeliczeniu na masę ciała) i spędzają więcej czasu na zewnątrz. W rezultacie, mają częściej styczność ze smogiem i jednocześnie do

ich organizmów dostaje się więcej zanieczyszczeń. Problemem jest także układ odpornościowy, który u dzieci nie jest jeszcze dobrze rozwinięty i tym samym nie jest w stanie sobie poradzić ze skutkami zanieczyszczonego powietrza. Zwiększa to ryzyko zapadnięcia na przewlekłą chorobę układu oddechowego czy układu krążenia w dorosłym życiu. Najtrudniej mają alergicy i astmatycy, dla których smog oznacza nasilenie chorobowych dolegliwości.

Dzieci znaczną część dnia spędzają w żłóbkach i przedszkolach. Z tego powodu niezwykle ważne jest, by jakość powietrza w tych miejscach była odpowiednia. Niestety, według niezależnego raportu przeprowadzonego przez Greenpeace i Fundację #13, w 69 proc. kujawsko-pomorskich przedszkoli dopuszczalny poziom pyłów PM_{2,5} i PM₁₀ został przekroczony przez więcej niż 35 dni w ciągu roku. Oznacza to, że powietrze w ponad połowie przedszkoli w województwie kujawsko-po-

morskim zagraża zdrowiu dzieci. W zmianie tej sytuacji mogą pomóc urządzenia oczyszczające powietrze. Dla 25 przedszkoli ufunduje je Electrolux.

Zgłoś i głosuj

Zasady akcji „Uwolnij przedszkole od smogu” są bardzo proste. Wystarczy wybrać z listy na stronie internetowej www.przedszkolabezsmogu.pl przedszkole lub żłóbkę, w którym chcemy, żeby pojawił się oczyszczacz. Jeśli danej placówki nie ma, można ją samodzielnie dodać. Następnie należy oddać głos na wybrane miejsce – można głosować co godzinę na dowolną liczbę placówek do 30 marca. Po wykonaniu tych kroków pozostaje tylko czekać na finał akcji, w którym 25 przedszkoli i żłóbków z największą liczbą głosów otrzyma oczyszczacze EAP450. Urządzenie skutecznie wyłapuje pyły PM_{2,5} i PM₁₀, czyli główne składniki smogu, ale także kurz, pyłki kwiatów, roztocza czy alergeny zwierząt, jednocześnie pochłaniając nieprzyjemne zapachy.

Szansa dla filmowców

RYPIN ▶ Rypiński Dom Kultury ogłosił II edycję Festiwalu Filmów Amatorskich „Stopklatka”. Obrazy można nadsyłać do 27 sierpnia

Pierwsza edycja „Stopklatki” odbyła się w październiku ubiegłego roku

Konkurs adresowany jest przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, studentów oraz pozostałych miłośników amatorskiego filmowania. Tematyka jest dowolna, ale czas projekcji filmu nie może przekroczyć 30 minut (w uzasadnionych przypadkach organizator może wyrazić zgodę na dłuższy obraz). Zgłoszenia, wraz z płytą, należy nadsyłać do 27 sierpnia na adres: Rypiński Dom Kultury, ul. Warszawska 8, 87-500 Rypin. Twórca zgłasza maksymalnie dwie

produkcie. Organizatorzy przewidzieli pulę nagród finansowych i rzeczowych.

W drugiej połowie roku odbędą się otwarte projekcje zgłoszonych filmów - podczas cyklicznych spotkań Klubu Miłośników Filmu w Rypińskim

Domu Kultury w Rypinie: 5 września, godz. 18.00; 19 września, godz. 18.00; 3 października, godz. 18.00; 17 października, godz. 18.00; 25 października, godz. 11.00 „Stopklatka dzieciom”. 26 października o godz. 11.00 przewidziane są: gala finałowa, ogłoszenie werdyktu, wręczenie nagród i program artystyczny (spotkanie z aktorem).

Pierwsza edycja „Stopklatki” odbyła się w październiku ubiegłego roku. Filmowe propozycje oceniało jury, w skład którego weszli m.in. dyrektor Grzegorz Ziomek,

Jarosław Jaworski (związany z festiwalem Toifest w Toruniu) oraz rypińska młodzież. Ostatecznie pierwsze miejsce i 2,5 tys. zł zdobył Kamil Bukłaha z Wrocławia za film „Niebyt”. Drugą nagrodę i 1,5 tys. zł przyznano Yulii Pomorowej, także z Wrocławia, za obraz „Chemia”. Trzecie miejsce (1 tys. zł) zajął Kacper Olszewski ze Strykowa, reżyser filmu „Na ziarnku maku”.

– Jesteśmy zadowoleni z zainteresowania młodych twórców, bo w pierwszej edycji konkursu wzięło udział aż 19 filmów – mówił Grzegorz Ziomek, dyrektor RDK. – Jest to kino niszowe, niezależne, widać, że filmy były tworzone z pasją. Niektórym brakowało jeszcze walorów technicznych, ale scenariusz, czyli kręgosłup filmu, zazwyczaj poruszał ważne tematy społeczne. Festiwal na pewno będzie kontynuowany, bo jest potencjał wśród młodzieży. Poza tym dysponujemy dobrymi warunkami do organizowania takich wydarzeń.

Kartę zgłoszeniową oraz szczegółowy regulamin można znaleźć na stronie: www.rdk.rypin.eu.

(ToB)

fort. archiwum

Muzyka

Harcerskie śpiewanie

W sobotę 14 kwietnia o 10.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się VI Wojewódzki Festiwal Piosenki Harcerskiej o „Wąbrzeską lilijkę”.

W konkursie mogą wziąć udział zuchy w wieku od 6 do 10 lat, harcerze w wieku od 11 do 13 lat, harcerze starsi od 14 do 18 lat, wędrownicy w wieku od 19 do 25 lat, a także zespoły i artyści działający m.in. przy domach kultury.

Każdy wykonawca zaprezentuje jedną piosenkę harcerską, zuchową lub turystyczną.

Uczestnicy mogą śpiewać z osobą akompaniującą lub podkładem muzycznym z płyty CD, który trzeba dostarczyć w dniu festiwalu. Celem konkursu jest m.in. prezentacja dorobku artystycznego środowisk harcerskich z naszego województwa oraz integracja środowisk harcerskich i pobudzenie ich do aktywności twórczej.

Osoby, które chcą wziąć udział w festiwalu, muszą nadsłać wypełnioną kartę zgłoszenia do poniedziałku 27 marca na adres: Wąbrzeski Dom Kultury, ul. Wolności 47, 87-200 Wąbrzeźno, tel./fax. 56 688 17 27, 56 688 23 42, e-mail: animacja@wdkwabrzezo.pl. Każdy uczestnik jest zobowiązany do uiszczenia opłaty startowej w wysokości 5 zł (w dniu konkursu).

Organizatorami imprezy są: Wąbrzeski Dom Kultury, Chora-giew Kujawsko-Pomorska Związek Harcerstwa Polskiego, Hufiec Golub-Dobrzyń oraz Hufiec Toruń.

(ToB)

Co? Gdzie? Kiedy?

▶ Lipno

▶ W sobotę 24 marca o 16.00, w ramach DKF-u, będzie można zobaczyć film dokumentalny „Młynarski. Piosenka finałowa”. Po seansie planowane jest spotkanie z Tadeuszem Kieniewiczem, wnukiem Wojciecha Młynarskiego. Bilety kosztują 10 zł.

▶ Golub-Dobrzyń

▶ W niedzielę 18 marca o 18.00 w Domu Kultury zostanie otwarta wystawa „Wszyscy jesteśmy migrantami”. Wernisaż otworzy Wojciech Luchowski, pracownik CK Zamek w Poznaniu, który opowie o historii odnalezienia nigdy nie dostarczonych listów polskich emigrantów z Ameryki z końca XIX wieku. Wystawa będzie czynna do 13 kwietnia.

▶ Wąbrzeźno

▶ W środę 14 marca o 17.00 w WDK zostanie otwarta wystawa pt. „Zamek Biskupów Chełmińskich w Wąbrzeźnie”. W ramach ekspozycji zaprezentowane zostaną „skarby” odkryte przez archeologów podczas badań wykopaliskowych przeprowadzonych na Górze Zamkowej.

▶ Dzień później o tej samej godzinie w tym samym miejscu odbędzie się promocja książki Łukasza Gapińskiego – „Człowiek znikąd – Zakon Jakuba Sprawiedliwego”. Współorganizatorem spotkania jest wąbrzeska księgarnia. Wstęp wolny.

▶ 17 marca o 16.00 w domu kultury będzie można obejrzeć spektakl „Klasycznie, czyli On i One”. Jest to trzeci projekt działającej przy toruńskiej Akademii Walki z Rakim grupy teatralnej „Onko Świat”. Spektakl wyreżyserowała oraz scenariusz napisała, sięgając do klasyki polskiej i światowej literatury, Anna Magalska. W teatrze pacjentkom towarzyszy Grzegorz Walczak, wokalista, gitarzysta, pianista, kompozytor i autor tekstów zespołu Czaqu. Bezpłatne wejściówki do odebrania w dziale Animacji Kultury WDK.

▶ Tego samego dnia o 17.00 w WDK zostanie otwarta wystawa fotograficzna „Jestem” Marty Szklarskiej. Autorka zdjęć pochodzi z Torunia. Zanim dowiedziała się, że jest chora, była studentką ekonomii. Pasjonowała się fotografią. Przez wiele lat pomagała innym. Była wolontariuszką stowarzyszenia „Jestem” i członkiem Szkolnego Koła Caritas w Zespole Szkół Ekonomicznych. Od 14 roku życia pomagała osobom niepełnosprawnym. W 2014 roku rozpoznano u niej glejaka, złośliwego guza mózgu. Przeszła dwie operacje głowy, powikłane obrzękiem mózgu, leczenie radioterapią i chemioterapią.

▶ 19 i 21 marca o 16.00 w WDK Anna Skwark poprowadzi kolejne warsztaty rękodzieła. Tym razem wykonane zostaną pisanki wielkanocne haftem temari. Koszt udziału w zajęciach wynosi 20 zł/os. Liczba miejsc ograniczona. Więcej informacji pod nr. tel. 56 688 17 27, wew. 24.

▶ W środę 21 marca o 17.00 w Wąbrzeskim Dom Kultury zostanie otwarta wystawa rzeźby pracownika naukowego UMK w Toruniu Stanisława Kościńskiego, koordynującego pracę studentów na wąbrzeskich plenerach rzeźby.

▶ Rypin

▶ 20 marca o 17.00 w bibliotece przy ul. Warszawskiej odbędzie się spotkanie z autorską Katarzyną Jabłońską. Dyskusja będzie poświęcona wydanej w ubiegłym roku książce „Życie aż do końca. Instrukcja obsługi choroby”. – Książka ta powstała z fascynujących rozmów Katarzyny Jabłońskiej z mistrzem życia aż do końca, ks. Janem Kaczkowskim, zmarłym po ciężkiej chorobie nowotworowej, wypełnionej męstwem bycia. Wstęp bezpłatny.

oprac. (ToB)

REKLAMA

Czas trwania programu to około 120 minut

Szanowni Państwo KABARET NEO-NÓWKA

wraz

z AGENCJĄ ARTYSTYCZNĄ „JOANNA”

serdecznie zapraszają Państwa na swój premierowy program

Występ odbędzie się **25 marca 2018r. o godz. 15:30**

Hala sportowa Rypińskiego Centrum Sportu, ul. Dworcowa 11 w RYPINIE

Cena biletu to: 50 zł, 60 zł, 70 zł i 80 zł

Indywidualnie bilety można nabyć w Rypińskim Centrum Sportu (kasa basenu)

przy ul. Dworcowej 11 lub na stronie www.biletowakasa.pl

Zamówienia zbiorowe przyjmujemy pod numerem tel.: **41 361-80-47 /pn.-pt. 8:00-16:00**

Bilety wraz z fakturą dostarczamy na miejsce pod wskazany adres.

IŁOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA!!!!

KABARET NEO-NÓWKA

**KAZIK
SAM W DOMU**

15.03.2018-21.03.2018

program

Piątek 16 marca

TVN 22:50

**LARA CROFT
TOMB
RAIDER**

TVP 1

20:35 Ojciec Mateusz

05:45 Elif odc. 203 - serial
06:45 Komisarjat odc. 27 - serial
07:15 Komisarjat odc. 28 - serial
07:45 Alarm! odc. 13
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Komisarz Alex odc. 132 - serial
10:10 Klan odc. 3279
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Doktor Quinn odc. 5 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
12:55 Cudowny świat przyrody odc. 6 - serial
13:25 Zimowe igrzyska paraolimpijskie w Pjongczangu
13:45 Elif odc. 204 - serial
14:45 Korona królów odc. 43 - serial
15:15 Alarm! odc. 13
15:30 Wiadomości
15:40 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 12 - serial
16:45 Puchar Świata w Trondheim Skoki narciarskie
16:50 Teleexpress
17:00 Puchar Świata w Trondheim Skoki narciarskie
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 14
20:35 Ojciec Mateusz odc. 241 - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:25 Magazyn śledczy Anity Gargas odc. 65
23:05 Magazyn kryminalny 997 odc. 3
23:50 Józef Zator-Przytocki pseudonim Czeremosz - film
01:00 WojskoPolskie.pl

TVP 2

20:10 Barwy Szczęścia

05:55 Na dobre i na złe odc. 699 - serial
06:50 Podróże z historią odc. 3
07:20 Na sygnale odc. 13 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:25 Rodzinka.pl odc. 42 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1823 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 95 - serial
14:00 Cyborgi - ludzie maszyny - film
14:55 Na dobre i na złe odc. 699 - serial
15:55 Familiada
16:30 Koło fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 70 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram odc. 5051
18:35 Rodzinka.pl odc. 43 s. 2 - serial
19:05 Na sygnale odc. 14 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1823 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1824 - serial
20:40 Dzięki Bogu już weekend odc. 49
21:20 The Good Doctor odc. 14 - serial
22:15 Zawód: Amerykanin odc. 2 - serial
23:15 Za marzenia odc. 3 - serial
00:10 Dług - film

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 3
07:50 Doradca smaku odc. 8 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2207
10:55 Ukryta prawda odc. 873 - serial
12:00 Szkoła odc. 525 - serial
13:00 19+ odc. 226 - serial
13:30 Szpital odc. 762 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 10
15:30 Szkoła odc. 526 - serial
16:30 19+ odc. 227 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 874 - serial
18:00 Szpital odc. 763 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 122
19:50 Uwaga! odc. 5250
20:10 Doradca smaku odc. 9 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2646 - serial
20:55 Milionerzy odc. 132
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 17
22:30 Chłopaki nie płaczą - komedia
00:40 Mr Brooks - thriller

POLSAT

17:00 Gliniarze

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 640 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 371 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 372 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 145 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 728 - serial
12:00 Gliniarze odc. 119 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 765 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2652 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 811 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3593
16:30 Na ratunek 112 odc. 194 - serial
17:00 Gliniarze odc. 184 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2653 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 506 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 109
21:10 Przyjaciółki odc. 125 - serial
22:10 Burleska - musical
00:50 Rewers - komedia

HITY DNIA

**„Chłopaki nie płaczą”
(2000r.) TVN 22:30**

Kuba Brenner, młody skrzypek, przypadkowo wpłtuje się w gangsterskie porachunki. Zgadza się pomóc Oskarowi, nieśmiałemu i zakompleksionemu przyjacielowi, w skorzystaniu z usług agencji towarzyskiej.

**„Burleska”
(2010r.) Polsat 22:10**

Pochodząca z małego miasteczka Ali marzy o karierze w show-biznesie. Wyjeżdża do Los Angeles, gdzie trafia do The Burlesque Lounge, niegdyś słynnej, a obecnie podupadającej rewii. Właścicielką lokalu jest Tess, była tancerka, która boryka się z problemami finansowymi.

7 tvn

22:15 Lucyfer

05:20 Ukryta prawda odc. 175 - serial
06:25 Szpital odc. 274 s. 38 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 207 - serial
08:20 Przepis na życie odc. 7 - serial
09:15 Agentka o stu twarzach odc. 2 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 549 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 208 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 448 - serial
14:55 Szpital odc. 275 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 9 s. 4 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 8 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 3 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 550 - serial
20:00 Gliniarz z Beverly Hills III - komedia
22:15 Lucyfer odc. 3 s. 2 - serial
23:15 American Horror Story: Asylum odc. 3 s. 2 - serial
00:15 Terminal - komedia

4

16:00 Nie igraj z aniołem

06:00 Detektywi w akcji odc. 18 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 4 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 7 - serial
08:00 Drużyna A odc. 15 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 8 s. 5 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 59 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 60 - serial
11:00 Drużyna A odc. 16 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 9 s. 5 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 89 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 169
15:00 Detektywi w akcji odc. 90 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 50
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 51
18:00 Policjantki i policjanci odc. 372 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 373 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 164 - serial
21:05 Medalion - komedia
23:00 Samobójcza misja - horror
01:10 Anthony Bourdain: Bez rezerwacji odc. 5 - serial

puls

11:00 Kobra - oddział specjalny

06:00 To moje życie! odc. 247 s. 3
07:00 Mojesz - 10 przykazań odc. 14 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 52 s. 2 - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 2 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 9 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 21 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 1 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 24 - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 10 s. 2 - serial
16:45 13. posterunek odc. 32 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 33 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 52 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 53 s. 2 - serial
20:00 Gruby i chudszy - komedia
22:00 Aniolki Charliego - komedia
00:00 Króliczek - komedia

TVP KULTURA

16:10 Chuligan literacki

08:00 Studio Kultura
08:10 Dezerterzy odc. 71
08:40 Informacje kulturalne
09:00 Mała Apokalipsa - dramat
11:00 Alternatywy 4 odc. 7 - serial
12:10 Alternatywy 4 odc. 8 - serial
13:15 Studio Kultura - rozmowy
13:30 Tylko Beatrycze - dramat
15:55 Rzecz Polska odc. 2
16:10 Chuligan literacki odc. 65
16:45 Diabły, diabły - film
18:20 Jaujard, człowiek, który ocalił Luwr - film
19:20 Locus - film
19:30 Łazienka - film
19:40 Informacje kulturalne
19:55 Taxi-Teheran - komediodramat
21:35 Scena klasyczna
22:20 Dziennik filozofa odc. 93
22:35 Pieśni bez ojczyzny - film
00:20 Nic śmiesznego - komediodramat

TVP HISTORIA

13:35 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 502
06:55 Józef Bem odc. 1 - film
07:30 Józef Bem odc. 2 - film
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 38
08:40 Misja Gryf odc. 9
09:10 Pogranicze w ogniu odc. 3 - serial
10:35 Jak było?
11:15 Flesz historii
11:35 Białe-czerwoni - historie niezwykle odc. 4
11:50 Powrót skrzypiec - film
13:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 160
14:05 Sensacje XX wieku odc. 132
14:35 Encyklopedia II wojny światowej odc. 68 - serial
15:15 Sprawiedliwi wśród nas odc. 2 - serial
15:45 Świadeństwo
16:20 Po całym ciebie - film
17:15 Taśmy bezpieki odc. 42
17:45 Chłopi odc. 11 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 169
19:20 Sensacje XX wieku odc. 170
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Tajemnice III Rzeszy odc. 5 - serial
21:35 Pogranicze w ogniu odc. 4 - serial
22:40 Spór o historię odc. 170
23:25 Muzy i kochanki odc. 4
00:20 Powrót Odysa odc. 1 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial
09:00 Na zdrowie
09:25 Ojciec Klemens Vismara - film
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy Reportaż
13:20 Bioetyczny detektyw odc. 3 - film
13:40 Opowieści z Radia Kibera - film
14:00 Odwagi, ja jestem
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Przegląd tygodnika rodzin katolickich „Źródło”
16:40 Grunt to droga odc. 2
16:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
17:00 Tajne archiwum Watykanu - film
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga odc. 2 s. 2 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Słuszna walka odc. 1
22:30 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
23:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny

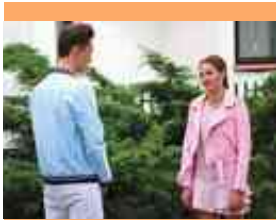
TVP 1

17:55 Leśniczówka

05:50 Elif odc. 204 - serial
06:50 Komisarjat odc. 29 - serial
07:15 Komisarjat odc. 30 - serial
07:45 Alarm! odc. 14
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
09:15 Ojciec Mateusz odc. 241 - serial
10:15 Doktor Quinn odc. 6 s. 4 - serial
11:05 Doktor Quinn odc. 7 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Pakujemy odc. 7
12:55 Cudowny świat przyrody odc. 7 - serial
13:25 Zimowe igrzyska paraolimpijskie w Pjongczangu
13:45 Elif odc. 205 - serial
14:45 Okrasa łamie przepisy
15:15 Alarm! odc. 14
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 13 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Leśniczówka odc. 5 - serial
18:25 Leśniczówka odc. 6 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 15
20:35 The Wall. Wygraj marzenia odc. 25
21:30 Korzenie odc. 1
22:35 Zmiany - dramat
00:15 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat odc. 54

TVP 2

19:40 Barwy Szczęścia

05:30 Kolo fortuny
06:05 Za marzenia odc. 3 - serial
06:55 Włoska kuchnia jak u babci odc. 2 - serial
07:25 Na sygnale odc. 14 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:25 Rodzinka.pl odc. 43 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1824 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 96 - serial
13:55 Program katolicki Kościół i religia
14:25 Makłowicz w podróży odc. 79
14:55 Za marzenia odc. 3 - serial
14:55 Za marzenia odc. 3 - serial
15:55 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 71 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram odc. 5052
18:35 Rodzinka.pl odc. 44 s. 2 - serial
19:05 Na sygnale odc. 15 - serial
19:40 Barwy szczęścia odc. 1824 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1825 - serial
20:45 O mnie się nie martw odc. 94 s. 8 - serial
21:40 Rodzinka.pl odc. 228 - serial
22:15 Krag podejrzanych odc. 3 - serial
23:40 Zawód: Amerykanin odc. 2 - serial
00:35 Rani odc. 8 - serial

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 4
07:50 Doradca smaku odc. 9 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2208
10:55 Ukryta prawda odc. 874 - serial
12:00 Szkoła odc. 526 - serial
13:00 19+ odc. 227 - serial
13:30 Szpital odc. 763 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 10
15:30 Szkoła odc. 527 - serial
16:30 19+ odc. 228 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 875 - serial
18:00 Szpital odc. 764 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 123
19:50 Uwaga! odc. 5251
20:00 Kapitan Ameryka: Zimowy żołnierz - film
22:50 Lara Croft: Tomb Raider - film
01:00 Kuba Wojewódzki odc. 4 s. 12

POLSAT

16:30 Na ratunek 112

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 641 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 373 - serial
09:30 SuperPies odc. 2
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 146 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 729 - serial
12:00 Gliniarze odc. 120 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 766 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2653 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 812 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3594
16:30 Na ratunek 112 odc. 195 - serial
17:00 Gliniarze odc. 185 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2654 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 507 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 76
22:05 The Story of My Life. Historia naszego życia odc. 3
23:10 Babilon MMA 3 w Radomiu MMA
00:20 As w rękawie - komediodramat

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 176 - serial
06:25 Szpital odc. 275 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 208 - serial
08:20 Przepis na życie odc. 8 - serial
09:15 Agentka o stu twarzach odc. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 550 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 209 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 449 - serial
14:55 Szpital odc. 276 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 10 s. 4 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 9 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 551 - serial
20:00 Strażnicy marzeń - film
22:10 Władca pierścieni: Powrót króla - film
02:25 Lucyfer odc. 3 s. 2 - serial

4

13:00 Galileo

06:00 Detektywi w akcji odc. 19 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 5 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 8 - serial
08:00 Drużyna A odc. 16 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 9 s. 5 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 61 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 62 - serial
11:00 Drużyna A odc. 17 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 10 s. 5 - serial
13:00 Galileo odc. 666
14:00 Galileo odc. 667
15:00 Detektywi w akcji odc. 91 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 52
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 53
18:00 Policjantki i policjanci odc. 373 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 374 - serial
20:00 Wiking - dramat
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 161 - serial
00:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 162 - serial

HITY DNIA

„Kapitan Ameryka:
Zimowy żołnierz”
(2014r.) TVN 20:00

Szef agencji T.A.R.C.Z.A., Nick Fury, zostaje wplątany w złowrogą intrygę i pada ofiarą zamachu. Steve Rogers i agentka Natasha Romanoff muszą stawić czoła tajemniczemu wrogowi – Zimowemu Żołnierzowi.

„Bullet”
(2014r.) TV Puls 21:45

W 1989 r. Jordan Belfort zakłada firmę Stratton Oakmont, która zaczyna przynosić ogromne zyski. Sukces daje mu władzę i poczucie bezkarności. Po jakimś czasie Jordan zaczyna popełniać błędy.

puls

16:45 13. posterunek

06:00 To moje życie! odc. 248 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań odc. 15 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 53 s. 2 - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 3 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 10 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 22 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 2 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 25 - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 11 s. 2 - serial
16:45 13. posterunek odc. 33 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 53 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 54 s. 2 - serial
20:00 Uniwersalny żołnierz: Powrót - film
21:45 Bullet - thriller
23:20 Piekielna głębia - film
01:25 Dyżur odc. 24 s. 2

TVP KULTURA

12:30 Lalka

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:10 Antyfonie odc. 6
08:45 Informacje kulturalne
09:10 Diabły, diabły - film
10:40 Rzecz Polska odc. 2
11:00 Alternatywy 4 odc. 9 - serial
12:30 Lalka odc. 1 - serial
14:00 Studio Kultura - rozmowy
14:20 Chopin i jego Europa 2017 - Mahler, Chopin, Szymanowski
15:55 Pegaz odc. 64
16:55 Kolorowe dni - film
17:25 Videofan odc. 83
17:45 Jak zmienić świat - film
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Wstęp do filmu odc. 85
20:05 Konformista - dramat
22:10 Tygodnik kulturalny
22:55 Dziennik filozofa odc. 94
23:10 Daniel Hope - w holdzie Yehudiemu Menuhinowi
01:10 Taxi-Teheran - komediodramat

TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 503
07:00 Po całym ciebie - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 39
08:35 Misja Gryf odc. 5,
09:15 Pogranicze w ogniu odc. 4 - serial
10:15 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 6 - serial
10:40 Taśmy bezpieki odc. 42
11:10 Białe-czerwoni - historie niezwykle odc. 4
11:30 Poczmistrz - nowela
12:00 Dziewczyna z ekranu - film
13:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 169
14:05 Sensacje XX wieku odc. 170
14:40 Encyklopedia II wojny światowej odc. 25 - serial
15:15 Rosja. Podróże z Jonathanem Dimblebym odc. 3 - film
16:30 1819 kg wiary - film
17:25 Gонец historyczny IPN
17:45 Chłopi odc. 12 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 176
19:20 Sensacje XX wieku odc. 113
19:55 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 29
20:30 Pearl Harbor odc. 2 - film
21:30 Pogranicze w ogniu odc. 5 - serial
22:40 Szerokie tory odc. 124
23:20 Moi Rollingstonsi - film
00:20 Miasto skarbów odc. 1 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 2 s. 2 - serial
09:10 Z wędka nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Aktywna zima odc. 6
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Nadzieja zranionych serc - film
13:35 Ballada o Błogosławionym ks. Jerzym Popieluszcze
14:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki - serial
17:00 Huta Pieniacka - prawda i pamięć odc. 2
17:25 Święty na każdy dzień
17:30 Okiem kamery Cykl reportaży
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Latający dom - serial
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Głos serca odc. 5 - serial
23:20 Słuszna walka odc. 2

HITY DNIA

**„Druhny”
(2011r.) TVN 21:05**

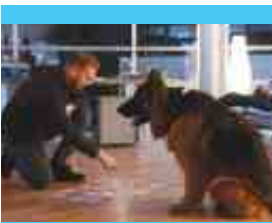
Annie Walker, przeżywająca trudny okres trzydziestoparolatka, ma zostać honorową druhną na ślubie najlepszej przyjaciółki. Postawiona w nowej sytuacji, pragnie jak najlepiej wywiązać się z powierzzonego zadania. Niestety, na drodze staje jej inna druhna, Helen, która chce zająć miejsce Annie.

**„Jestem zemstą”
(2016r.) TV Puls 20:00**

Stanley Hill i jego żona Vivian zostają napadnięci w podziemnym garażu. Mężczyzna podejmuje desperacką próbę obrony ukochanej przed bandytami. W wyniku szarpaniny kobieta zostaje ranna i umiera na rękach męża. Zrozpaczony wdowiec postanawia zemścić się na zabójcach.

TVP 1

20:20 Komisarz Alex

05:50 Sprawa dla reportera
06:50 Weterynarze z sercem odc. 33 - serial
07:15 Pełnosprawni
07:35 Zimowe igrzyska paraolimpijskie w Pjongczangu
07:45 Rok w ogrodzie
08:10 Rok w ogrodzie extra
08:30 Jaka to melodia?
09:05 Studio Raban odc. 21
09:25 Rodzinny ekspres
09:50 Zakochaj się w Polsce odc. 63
10:20 Spis treści
10:30 Poldark: Wichry losu odc. 9 s. 2 - serial
11:40 The Wall. Wygraj marzenia odc. 25
12:40 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 3 - serial
13:30 Okrasa łamie przepisy odc. 175
14:05 Blondynka odc. 77 - serial
15:05 Ojciec Mateusz - serial
16:00 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
16:15 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
17:20 Teleexpress Program TV
17:30 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Komisarz Alex odc. 133 - serial
21:20 Warszawski Fortepian Chopina
22:15 Herkules - film
23:55 Spis treści
00:10 Houdini odc. 2 - film

TVP 2

14:35 Koło fortuny

05:40 Koło fortuny
06:15 Na sygnale odc. 181 - serial
06:45 Barwy szczęścia odc. 1821 - serial
07:20 Barwy szczęścia odc. 1822 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
10:55 M jak miłość odc. 1358 - serial
11:55 M jak miłość odc. 1359 - serial
12:50 Bake off - Ale ciacho! odc. 2
14:00 Familiada
14:35 Koło fortuny
15:20 Big Music Quiz odc. 1
16:20 Rodzinka.pl odc. 228 s. 12 - serial
16:50 Słowo na niedzielę
17:10 O mnie się nie martw odc. 94 s. 8 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:30 Postaw na milion - kulisy
18:40 Postaw na milion Teleturniej
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 128
21:35 Ludzik, czyli One Man Show odc. 2
22:10 Riviera odc. 2 - serial
23:00 The Good Doctor odc. 14 - serial
23:50 Na granicy - thriller
01:40 Demony wojny według Goi

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:35 Mango - Telezakupy
07:50 Spotkanie ze smakiem
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1059
11:00 Na Wspólnej odc. 2643 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2644 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2645 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2646 - serial
12:50 Ugotowani odc. 3 s. 13
13:50 Agent - gwiazdy odc. 4 s. 3
14:50 MasterChef Junior odc. 2 s. 3
16:25 Efekt domina odc. 2 s. 5
16:55 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 17
17:55 Tu się gotuje! odc. 1 s. 2
18:00 36,6 °C odc. 4 s. 3
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:43 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 124
19:45 Uwaga! odc. 5252
20:00 Hipnoza odc. 3
21:05 Druhny - komedia
23:35 R.I.P.D. Agenci z zaświatów - film
01:40 Ugotowani odc. 3 s. 13

POLSAT

9:55 Ewa gotuje

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 My3 odc. 29
08:15 Jeźdźcy smoków odc. 10 - serial
08:45 Jeźdźcy smoków odc. 11 - serial
09:15 Jeźdźcy smoków:
Na końcu świata odc. 30 - serial
09:45 Makaronowy zawrót głowy odc. 5
09:55 Ewa gotuje odc. 325
10:30 Makaronowy zawrót głowy odc. 6
10:45 Dziewięć miesięcy - komedia
12:55 Top chef odc. 70
14:25 Umów się ze mną. Take me out odc. 2
15:45 Kabaret na żywo odc. 32
17:45 SuperPies odc. 3
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 142
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich - serial
20:00 Smerfy II - film
22:20 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 80
00:20 Spider-Man III - film

7 tvn

08:40 Dwóch i pół

05:35 Ukryta prawda odc. 177 - serial
06:35 Mango - Telezakupy
08:40 Dwóch i pół odc. 13 s. 11 - serial
09:10 Dwóch i pół odc. 14 s. 11 - serial
09:40 Przyjaciele
10:10 Przyjaciele
10:40 Przepis na życie odc. 5 - serial
11:40 Przepis na życie odc. 6 - serial
12:40 Przepis na życie odc. 7 - serial
13:35 Czarny żrebak - film
- film
19:00 Ostatnia piosenka - melodramat
21:15 Pora na miłość - komedia
23:35 Wieczne zło - horror
01:25 Moc magii odc. 75

4

13:40 STOP Drogówka

06:00 Jeźdźcy smoków:
Na końcu świata odc. 13 - serial
06:35 Jeźdźcy smoków:
Na końcu świata odc. 14 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 6 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 9 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 20 - serial
08:30 Tom i Jerry Show odc. 21 - serial
08:55 Garfield Show - serial
09:20 Bambi II - film
10:35 Policjantki i policjanci odc. 370 - serial
11:35 Policjantki i policjanci odc. 371 - serial
12:40 Policjantki i policjanci odc. 372 - serial
13:40 STOP Drogówka odc. 170
14:45 Australijska przygoda - film
16:45 Cuda z nieba - dramat
19:00 Galileo odc. 668
20:00 Policjantki i policjanci odc. 373 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 374 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 163 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 164 - serial
00:05 BloodRayne - horror

puls

09:50 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Skorpion odc. 21 s. 2 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 50 s. 3
07:50 Tajemnice medyczne odc. 12 - serial
8:50 Tajemnice medyczne odc. 13 - serial
9:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 50 s. 2 - serial
10:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 51 s. 2 - serial
11:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 52 s. 2 - serial
12:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 53 s. 2 - serial
13:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 54 s. 2 - serial
14:30 Najśmieszniejsi odc. 3
15:40 Powrót do przyszłości II - komedia
18:00 Aniolki Charliego - komedia
20:00 Jestem zemstą - film
22:00 Litewski przekręt - komedia
00:00 Króliczek - komedia

TVP KULTURA

8:00 Duma i uprzedzenie

08:00 Duma i uprzedzenie odc. 5 - serial
09:00 Esterhazy - film
09:35 Jej portret - recital Ireny Santor
10:15 Dzika muzyka odc. 13
10:50 Odyseja filmowa odc. 3 - serial
12:05 Smuga cienia - dramat
14:00 Niewidzialny człowiek - horror
15:15 Którędy po sztukę odc. 39
15:25 Wydarzenie aktualne
16:05 Marzenia o karierze - komedia
16:05 Marzenia o karierze - komedia
17:40 Dranie w kinie odc. 24
18:25 Diabelski instrument - film
20:00 Kumple od kufła - komedia
21:40 Frank Sinatra: A Man & His Music
22:45 Dotyk grzechu - dramat
01:05 Kumple od kufła - komedia

TVP HISTORIA

10:05 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 504
07:00 Moi Rollingstonsi - film
08:00 Dziedzictwo regionów odc. 3
08:20 Misja Gryf odc. 6
08:55 Żegnaj, Rockefeller odc. 5 - serial
09:35 Żegnaj, Rockefeller odc. 6 - serial
10:05 Okrasa łamie przepisy odc. 164
10:40 Łowcy. Gra w chowanego odc. 3 - serial
11:40 Opowieść o Indiach odc. 5 - film
12:50 Dzika Iberia odc. 2 - film
13:55 Szerokie tory odc. 64
14:30 Wielka gra odc. 68
15:35 Spór o historię odc. 170
16:15 Drogi do niepodległej - film
16:40 Reportaże z prawdziwego zdarzenia odc. 80
17:05 Koło historii odc. 36
17:50 Ile jest życia odc. 9 - serial
18:50 Tajemnice III Rzeszy odc. 5 - serial
19:55 Było, nie minęło - ekstra odc. 3
20:35 Ekstradycja odc. 5 s. 2 - serial
21:40 Koło historii odc. 62
22:10 Wcielenia zła odc. 8 - serial
23:15 Lady Liberty. Narodziny symbolu - film
01:00 Tutanchamon odc. 3 - serial

TRAM

08:00 Wizyta duszpasterska Ojca Świętego Franciszka do Pietrelciny w diecezji Benevento
09:30 Myśląc ojczyzna
09:40 Polski punkt widzenia
10:00 Wizyta duszpasterska Ojca Świętego Franciszka do San Giovanni Rotondo
11:00 Wizyta duszpasterska Ojca Świętego Franciszka do San Giovanni Rotondo
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Nasz Max i jego przygoda z Biblią odc. 4 - serial
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Głos serca odc. 5 - serial
15:20 Chingola - film
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Spotkania z ekologią odc. 11
16:00 Informacje dnia
16:10 Próba wiary - serial
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Św. Patryk - film
22:55 Święty na każdy dzień
23:00 Bł. Maria Teresa Ledóchowska - film
23:55 Kabwe

TVP 1

09:40 Weterynarze z sercem

06:00 Klan odc. 3279
06:25 Zimowe igrzyska paraolimpijskie w Pjongczangu odc. 20
06:30 WojskoPolskie.pl Magazyn
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień Aktualności
09:05 Ziarno odc. 653
09:40 Weterynarze z sercem odc. 34 - serial
10:05 Serial fabularny - serial
11:00 Leśniczówka odc. 5 - serial
11:30 Leśniczówka odc. 6 - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański Transmisja
12:15 Między ziemią a niebem
12:55 Z pamięci
13:05 Macierzyństwo w świecie zwierząt odc. 1 - serial
14:05 Sonda II odc. 78
15:05 Komisarz Alex odc. 133 - serial
16:00 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
16:30 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
17:35 Teleexpress
17:45 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Blondynka odc. 78 - serial
21:10 Prada albo nic - komedia
23:05 W sercu oceanu odc. 3 - serial
23:55 Z pamięci
00:10 Wojna domowa - komedia

TVP 2

14:00 Familiada

05:40 Kolo fortuny
06:15 Barwy szczęścia odc. 1823 - serial
06:50 Barwy szczęścia odc. 1824 - serial
07:20 Barwy szczęścia odc. 1825 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
10:35 Zwierzęca klinika w sercu dżungli - film
11:40 Makłowicz w podróży odc. 81
12:20 Kocham Cię, Polsko! odc. 128
14:00 Familiada
14:35 Kolo fortuny
15:20 Bake off - Ale ciacho! odc. 35
16:20 Bake off - Ale przepis odc. 35
16:20 Bake off - Ale przepis odc. 35
16:35 Na sygnale odc. 182 - serial
17:10 Na dobre i na złe odc. 699 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:35 Za marzenia odc. 3 - serial
19:30 Rodzinka.pl odc. 228 - serial
20:05 Big Music Quiz odc. 2
21:05 Na granicy - thriller
22:50 Świetliki w ogrodzie - dramat
00:40 Demony wojny według Goi - dramat

tvn

19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1060
11:00 Efekt domina odc. 3 s. 5
11:35 Co za tydzień odc. 842
12:10 Iron Majdan odc. 2
13:10 Diagnoza odc. 4 s. 2 - serial
14:10 Druga szansa odc. 2 s. 5 - serial
15:10 Hipnoza odc. 3
16:15 Kung Fu Panda II - film
18:00 Ugotowani odc. 4 s. 13
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:43 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 125
19:45 Uwaga! odc. 5253
20:00 MasterChef Junior odc. 3 s. 3
21:30 Colombiana - film
23:50 Druhny - komedia
02:25 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 17

POLSAT

13:30 Smerfy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 My3 odc. 30
08:20 I kto to mówi III - komedia
10:30 Spider-Man III - film
13:30 Smerfy II - film
15:45 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 80
17:50 Nasz nowy dom odc. 109
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 264,
20:00 W rytmie serca odc. 17 - serial
21:05 Kabaret na żywo odc. 33
23:10 The Story of My Life.
Historia naszego życia odc. 2
00:15 Rycerze z Szanghaju - komedia

7 tvn

11:35 Kryminalni

05:25 Ukryta prawda odc. 178 - serial
06:30 Mango - Telezakupy
08:35 Dwóch i pół odc. 15 s. 11 - serial
09:05 Dwóch i pół odc. 16 s. 11 - serial
09:35 Przyjaciele - serial
10:05 Przyjaciele - serial
11:05 Przyjaciele - serial
11:35 Kryminalni odc. 12 s. 3 - serial
12:40 Przepis na życie odc. 8 - serial
13:40 Przepis na życie odc. 9 - serial
14:40 Białe Kiel - film
16:55 Wygraj randkę - komedia
19:00 Lucyfer odc. 3 s. 2 - serial
20:00 Troja - film
23:25 Pogromcy mafii - dramat
01:50 Moc magii odc. 76

4

19:00 Galileo

06:00 Jeźdźcy smoków:
Na końcu świata odc. 14 - serial
06:35 Jeźdźcy smoków:
Na końcu świata odc. 15 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 7 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 10 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 21 - serial
08:30 Tom i Jerry Show odc. 22 - serial
08:55 Krokodyl Dundee w Los Angeles - komedia
10:55 Galileo odc. 667
12:00 Galileo odc. 668
13:00 Australijska przygoda - film
15:00 Medalion - komedia
16:50 Ulubieńcy Ameryki - komedia
19:00 Galileo odc. 669
20:00 Maruderzy - thriller
22:15 Nalot na Bin Ladena - film
00:30 Bestia z mokradel - horror

puls

06:50 Co ludzie powiedzą?

06:00 Skorpion odc. 22 s. 2 - serial
06:50 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 4 - serial
07:25 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 4 - serial
08:00 Co ludzie powiedzą? odc. 4 s. 4 - serial
08:35 Co ludzie powiedzą? odc. 5 s. 4 - serial
09:15 Najśmieszniejsi odc. 3
10:10 Przygody Merlina odc. 6 s. 2 - serial
11:20 Powrót do przyszłości II - komedia
13:35 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film
14:45 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film
16:00 Sześć dni, siedem nocy - komedia
18:00 Gruby i chudszy - komedia
20:00 Furia - dramat
22:25 Company of heroes: Oddział bohaterów - film
00:30 Uwikłana odc. 2 - serial

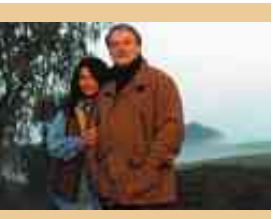
TVP KULTURA

17:15 Studio Kultura - niedziela z...

08:00 Duma i uprzedzenie odc. 6 - serial
09:05 Sekretne życie Albana Berga - film
10:05 Trzeci punkt widzenia odc. 228
10:35 Konstelacje - film
11:40 Babcia Gandzia - komedia
13:15 Informacje kulturalne
13:35 Chuligan literacki odc. 74
14:05 Nienasyceni odc. 34
14:35 Bregenz Festival 2017: Carmen Opera
16:50 Rzecz Polska odc. 3
17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 522
18:05 Magazyn muzyczny studia Gama
18:55 Co się stało? - recital Haliny Kunickiej Recital
19:45 Kuchenka
20:35 Wesele - komediodramat
22:25 Scena alternatywna odc. 53
22:55 Trzeci punkt widzenia odc. 228
23:35 Być punkiem - film
01:15 WOMEX - koncert

TVP HISTORIA

09:05 Siedlisko

06:50 Był taki dzień odc. 505
06:55 Filipinki - film
07:30 Obrazy i obrazki
08:00 Cyryl i Metody. Apostołowie Słowian odc. 3 - serial
09:05 Siedlisko odc. 1 - serial
10:05 Okrasa łamie przepisy odc. 159
10:35 Dzikie Chiny odc. 3 - serial
11:40 Rosja. Podróż z Jonathanem Dimblebym odc. 3 - film
12:50 Dzika Iberia odc. 3 - film
13:55 Szerokie tory odc. 112
14:30 Moi rodzice rozwodzą się - film
16:30 Wielka gra odc. 69
17:25 Ex libris Magazyn
17:55 Ile jest życia odc. 10 - serial
18:55 Pearl Harbor odc. 2 - film
19:50 Powrócić w twe ramiona - dramat
21:35 Wielki test o Tadeuszu Kościuszcze odc. 47
23:05 Tutanchamon odc. 3 - serial
23:55 Tutanchamon odc. 4 - serial
00:50 Wcielenia zła odc. 8 - serial

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Myśląc ojczyzna
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
10:40 Przyroda Ziemi Świętej - film
11:35 Karta z kalendarza
11:40 Aktywna zima odc. 9
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska Magazyn rolniczy
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
14:15 Dzieje Apostolskie odc. 2 - serial
15:00 Święty na każdy dzień
15:05 Kruszyńka - film
15:40 Syria
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Gorzkie żale. Nabożeństwo pasyjne
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Retrospekcja
19:30 Moja katolicka rodzina - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna Felieton
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Samson i Dalila odc. 18 - serial
22:35 Święty na każdy dzień
22:40 Tydzień z Ziemi Świętej
23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:30 Grunt to droga odc. 3
23:45 Jerash - starożytne miasto Jordanii

HITY DNIA

Na Ziemi pojawia się pochodzący z kosmosu symbiont, któremu do życia potrzebna jest potężna dawka adrenaliny. W wyniku fuzji zmianie ulega strój Spider-Mana, ale także jego charakter. Od tej chwili superbohater staje się arogancki i zarozumiały.

Historia płatnej zabójczyni. Jej obsesją jest odnalezienie i zniszczenie ludzi, którzy zamordowali jej rodziców. Wśród morderców do wynajęcia Cataleya należy do najlepszych. Jest niezwykle skuteczna. Z każdym wykonanym zleceniem zabójczyni zbliża się do celu.

TVP 1

13:45 Elif

05:50 Elif odc. 205 - serial
06:50 Komisarjat odc. 31 - serial
07:15 Komisarjat odc. 32 - serial
07:45 Alarm! odc. 15
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
09:35 Serial fabularny - serial
10:05 Serial fabularny - serial
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Zagadka hotelu Grand odc. 45 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:30 To się opłaca
12:45 Macierzyństwo w świecie zwierząt odc. 1 - serial
13:45 Elif odc. 206 - serial
14:45 Okrasa łamie przepisy odc. 175
15:15 Alarm! odc. 15
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:50 Leśniczówka odc. 5 - serial
16:15 Leśniczówka odc. 6 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3280
18:30 Korona królów odc. 44 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 16
20:35 Wariacje Tischnerowskie.
22:15 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy odc. 2 - serial
23:30 Tajemnice Doliny Krzemowej odc. 1 - serial
00:35 Prada albo nic - komedia

TVP 2

18:35 Rodzinka.pl

06:00 O mnie się nie martw odc. 94 s. 8 - serial
06:55 Coś dla Ciebie odc. 132
07:20 Na sygnale odc. 15 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl odc. 44 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1825 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 97 - serial
14:00 Zwierzęca klinika w sercu dżungli - film
14:55 O mnie się nie martw odc. 94 s. 8 - serial
15:55 Familiada
16:30 Koło fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 72 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 45 s. 2 - serial
19:05 Na sygnale odc. 16 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1825 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1826 - serial
20:40 Kulisy serialu „Barwy szczęścia” odc. 29
20:45 M jak miłość odc. 1360 - serial
21:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - film
21:50 Za marzenia odc. 4 - serial
22:50 Zaginiona odc. 3 s. 1 - serial
23:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 282 s. 14 - serial
00:50 O mnie się nie martw odc. 94 s. 8 - serial

tvn

15:30 Szkoła

05:40 Uwaga! odc. 5253
06:15 Mango - Telezakupy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie odc. 3 s. 2
07:55 Akademia ogrodnika odc. 3
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2209
10:55 Tu się gotuje! odc. 1 s. 2
11:00 Ukryta prawda odc. 875 - serial
12:00 Szkoła odc. 527 - serial
13:00 19+ odc. 228 - serial
13:30 Szpital odc. 764 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 11
15:30 Szkoła odc. 528 - serial
16:30 19+ odc. 229 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 876 - serial
18:00 Szpital odc. 765 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 126
19:50 Uwaga! odc. 5254
20:10 Doradca smaku odc. 10 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2647 - serial
20:55 Milionerzy odc. 133
21:30 Druga szansa odc. 3 s. 5 - serial
22:30 Iron Majdan odc. 3
23:35 Kapitan Ameryka: Zimowy żołnierz - film

POLSAT

13:00 Trudne sprawy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 642 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 374 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 375 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 147 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 730 - serial
12:00 Gliniarze odc. 121 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 767 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2654 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 813 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3595
16:30 Na ratunek 112 odc. 196 - serial
17:00 Gliniarze odc. 186 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2655 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 508 - serial
20:10 Świat w płomieniach - film
23:00 44 minuty - film
00:55 Uprawdzona III - film

HITY DNIA

„Cena powrotu”
(2009r.) TV Puls 20:00

Policjant z Los Angeles, Roland Sallinger, zostaje zdradzony i postrzelony przez nieuczciwego partnera. Unika śmierci, ale z powodu obrażeń jest zmuszony do przejścia na emeryturę. Po powrocie do zdrowia nie zaniedbuje formy – ćwiczy walkę wręcz i rzucanie nożem.

„Świat w płomieniach”
(2013r.) Polsat 20:10

Policjant John Cale marzy o pracy w jednostce specjalnej, której zadaniem jest ochrona prezydenta Jamesa Sawyera. Niestety, jego podanie zostaje odrzucone. Nie chcąc zawieść córeczki, John zabiera ją na wycieczkę po Białym Domu. Miejsce to zostaje zaatakowane przez terrorystów.

7 tvn

08:20 Przepis na życie

05:20 Ukryta prawda odc. 179 - serial
06:25 Szpital odc. 276 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 209 - serial
08:20 Przepis na życie odc. 9 - serial
09:15 Agentka o stu twarzach odc. 4 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 551 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 210 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 450 - serial
14:55 Szpital odc. 277 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 11 s. 4 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 10 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 552 - serial
20:00 Na żywo - film
21:55 Antonio Lopez : Sex, Drugs and Disco - film
00:00 Wieczne zło - horror

4

21:05 Śmierć na 1000 sposobów

06:00 Detektywi w akcji odc. 24 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 8 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 11 - serial
08:00 Drużyna A odc. 17 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 10 s. 5 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 63 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 64 - serial
11:00 Drużyna A odc. 18 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 11 s. 5 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 92 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 170
15:00 Detektywi w akcji odc. 93 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 54
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 55
18:00 Policjantki i policjanci odc. 374 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 375 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 165 - serial
21:05 Śmierć na 1000 sposobów odc. 12 - serial
21:35 Śmierć na 1000 sposobów odc. 13 - serial
22:00 Galileo odc. 668
23:00 Galileo odc. 669
00:00 Szczury - horror

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 249 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań odc. 16 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 54 s. 2 - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 4 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 11 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 23 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 3 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 26 - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 1 s. 3 - serial
16:45 13. posterunek odc. 34 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 35 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 54 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 55 s. 2 - serial
20:00 Cena powrotu - film
21:55 Uniwersalny żołnierz: Powrót - film
23:25 Litewski przekręt - komedia
01:40 Taki jest świat

TVP KULTURA

11:00 Lalka

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:15 Nienasyceń odc. 34
08:45 Rzecz Polska odc. 3
09:10 Kamień na kamieniu - dramat
11:00 Lalka odc. 2 - serial
12:25 Studio Kultura - rozmowy
12:40 Głód serca - film
14:20 Wielki bieg - dramat
16:10 Studio Kultura - niedziela z...
17:05 Tydzień z życia mężczyzny - dramat
18:45 Ikony muzyki odc. 6 - serial
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Muzeum niewinności
21:45 Lila - film
22:20 Mini wykłady o maxi sprawach odc. 1
22:40 Którędy po sztukę odc. 40
22:45 Videofan odc. 86
23:05 Dziennik filozofa odc. 95
23:20 Młyn i krzyż - dramat
01:10 Rzecz Polska odc. 3

TVP

HISTORIA

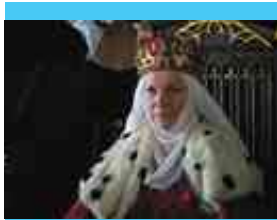
18:50 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 506
07:00 1819 kg wiary - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 40
08:30 Misja Gryf odc. 7
09:10 Pogranicze w ogniu odc. 5 - serial
10:20 Opowieść o Indiach odc. 5 - film
11:25 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 29
11:55 Powrócić w twe ramiona - dramat
13:40 Sensacje XX wieku odc. 176
14:10 Sensacje XX wieku odc. 113
14:40 Encyklopedia II wojny światowej odc. 29 - serial
15:10 Spór o historię odc. 93
15:50 Dziką Iberia odc. 3 - film
16:50 Ex libris
17:20 Flesz historii
17:40 Chłopi odc. 13 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 107
19:25 Sensacje XX wieku odc. 108
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Jak wygrać wojnę odc. 3 - serial
21:35 Pogranicze w ogniu odc. 6 - serial
22:45 Mój najszczęśliwszy dzień. Marian Turski - film
00:05 Aksamitni terroryści - film

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 20 lat dla świata
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Święty Franciszek i brat Leon - film
13:00 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie
13:15 Święty na każdy dzień
13:20 Koncert życzeń
14:10 Wspomnienia - św. Józef Benedykt Cottolengo
15:30 Kapłan pro-life - film
15:40 Przypowieści Jezusa - serial
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Zew natury
16:55 Świadkowie - serial|
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Jay Jay Odzutowiec - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Dziesięć przykazań odc. 65 - serial
22:55 Katedra w głębinach - film

TVP 1

14:45 Korona królów

05:55 Elif odc. 206 - serial
06:50 Komisarjat odc. 33 - serial
07:15 Komisarjat odc. 34 - serial
07:45 Alarm! odc. 16
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 The Wall. Wygraj marzenia odc. 25
10:10 Klan odc. 3280
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Zagadka hotelu Grand odc. 46 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:35 To się oplaca
12:50 Ziemia. Podwodny świat odc. 8 - serial
13:45 Elif odc. 207 - serial
14:45 Korona królów odc. 44 - serial
15:15 Alarm! odc. 16
15:30 Wiadomości
15:40 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 14 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3281
18:30 Korona królów odc. 45 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 17
20:30 Warto rozmawiać
21:35 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 4 - serial
22:30 Serial fabularny - serial
23:35 Uwężone odc. 12 - serial
00:40 Mała wielka miłość - komedia

TVP 2

11:25 Rodzinka.pl

05:30 Kolo fortuny
06:05 M jak miłość odc. 1360 - serial
07:00 Program ekumeniczny
07:20 Na sygnale odc. 16 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl odc. 45 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1826 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 98 - serial
14:00 Dlaczego tyjemy? - film
14:55 M jak miłość odc. 1360 - serial
15:55 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 73 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 46 - serial
19:05 Na sygnale odc. 17 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1826 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1827 - serial
20:40 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale” odc. 4 - serial
20:45 M jak miłość odc. 1361 - serial
21:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - film
21:55 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:55 Finał Młodego Muzyka Roku 2018
00:40 Ludzik, czyli One Man Show odc. 2

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 5
07:50 Doradca smaku odc. 10 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2210
10:55 Ukryta prawda odc. 876 - serial
12:00 Szkoła odc. 528 - serial
13:00 19+ odc. 229 - serial
13:30 Szpital odc. 765 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 11
15:30 Szkoła odc. 529 - serial
16:30 19+ odc. 230 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 877 - serial
18:00 Szpital odc. 766 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 127
19:50 Uwaga! odc. 5255
20:10 Doradca smaku odc. 11 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2648 - serial
20:55 Milionerzy odc. 134
21:30 Diagnoza odc. 5 s. 2 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 5 s. 12
23:30 Superwizjer odc. 1123
00:05 Tu się gotuje! odc. 1 s. 2

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 643 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 376 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 377 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 148 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 731 - serial
12:00 Gliniarze odc. 122 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 768 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2655 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 814 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3596
16:30 Na ratunek 112 odc. 197 - serial
17:00 Gliniarze odc. 187 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2656 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 509 - serial
20:10 Uprawdżona III - film
22:35 Ocalenie - thriller
00:35 System - film

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:40 W-11 - wydział śledczy odc. 1117 - serial
06:25 Szpital odc. 277 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 210 - serial
08:20 Przepis na życie odc. 10 - serial
09:15 Agentka o stu twarzach odc. 5 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 552 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 211 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 451 - serial
14:55 Szpital odc. 278 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 12 s. 4 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 11 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 6 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 553 - serial
20:00 Pogromcy mafii - dramat
22:25 Gliniarz z Beverly Hills III - komedia
00:35 American Horror Story: Asylum odc. 3 s. 2 - serial

4

13:00 Detektywi w akcji

06:00 Detektywi w akcji odc. 29 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 9 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 12 - serial
08:00 Drużyna A odc. 18 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 11 s. 5 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 65 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 66 - serial
11:00 Drużyna A odc. 19 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 12 s. 5 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 94 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 81
15:00 Detektywi w akcji odc. 95 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 56
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 57
18:00 Policjantki i policjanci odc. 375 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 376 - serial
- serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 166 - serial
21:00 Rozjemca - film
23:05 Odkupienie - thriller
01:20 STOP Drogówka odc. 170

HITY DNIA

„Uprawdżona III”
(2014r.) Polsat 20:10

Życie emerytowanego agenta CIA Bryana Millsa zdaje się toczyć zwyczajnie. Mills aktywnie uczestniczy w życiu córki, Kim, zacieśniają się jego relacje z byłą żoną, która ma problemy z związku. Gdy Lenore zostaje znaleziona martwa w jego mieszkaniu, Mills staje się głównym podejrzanym.

„Pogromcy mafii”
(2013r.) TVN 7 20:00

Los Angeles, rok 1949. Bezwzględny gangster Mickey Cohen rządzi na ulicach miasta. Kapitan policji staje do walki z mafią chronioną przez skorumpowanych funkcjonariuszy i polityków. Miasto zmienia się w piekło.

puls

16:45 13. posterunek

06:00 To moje życie! odc. 250 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań odc. 17 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 55 s. 2 - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 5 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 1 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 24 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 4 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 27 - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny odc. 14 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 2 s. 3 - serial
16:45 13. posterunek odc. 35 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 36 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 55 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 56 s. 2 - serial
20:00 Resident Evil: Zagłada - horror
21:55 Underworld: Przebudzenie - horror
23:45 Bez litości III - horror
01:25 Zoo odc. 12 - serial

TVP KULTURA

16:10 Tygodnik kulturalny

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:10 Wydarzenie aktualne
08:45 Informacje kulturalne
09:10 Tydzień z życia mężczyzny - dramat
10:45 Którędy po sztukę odc. 40
11:00 Łalka odc. 3 - serial
12:25 Studio Kultura - rozmowy
12:40 Prywatne niebo - komedia
14:10 Szczęśliwy brzeg - film
16:10 Tygodnik kulturalny
17:05 Przypadki Piotra S. - film
18:45 Plus minus, czyli podróże muchy na wschód - film
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Którędy po sztukę
20:15 Młody Muzyk Roku 2018 - finał
22:05 Dezerterzy odc. 69
22:35 Dziennik filozofa odc. 96
22:50 Dziewczyna z szafy - komediodramat
00:30 Ogród rozkoszy ziemskich - dramat

TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 507
07:00 Urodziłam się pierwszego września - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 41
08:35 Misja Gryf odc. 8
09:10 Pogranicze w ogniu odc. 6 - serial
10:20 Dzikie Chiny odc. 3 - serial
11:20 Gliniarz i prokurator odc. 13 s. 17 - serial
11:50 Dzikie Chiny odc. 3 - serial
12:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 107
14:05 Sensacje XX wieku odc. 108
14:35 Encyklopedia II wojny światowej odc. 30 - serial
15:15 Jak wygrać wojnę odc. 3 - serial
16:20 Humer i inni - film
17:15 Białe-Czerwoni - historie niezwykle odc. 5
17:45 Kancelarz odc. 1 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 109
19:20 Sensacje XX wieku odc. 110
19:55 Jak było?
20:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:30 Pogranicze w ogniu odc. 7 - serial
22:40 Kulisy II wojny światowej odc. 3 - serial
23:45 Podzielony kontynent - thriller
01:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 41

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 Mysłąc ojczyzna
11:45 Młodzi Świata
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Dominikanie - od słowa do nauki - film
13:05 Trzeci Testament - serial
14:00 Dziesięć przykazań odc. 65 - serial
14:50 Kosmos - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą - poradnik
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Express studencki
17:00 Drużyna energii odc. 3
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Mam w sobie siłę - film
23:35 Ja głuchy

HITY DNIA

**„R.I.P.D. Agenci z zaświatów”
(2013r.) TVN 22:30**

Roy Pulsifer pełni służbę w Wydziale ds. Wiecznego Odpoczynku – R.I.P.D. Do jego zadań należy ściganie dusz, które nie chcą przejść na drugą stronę i wmieszały się w tłum ludzi. Zostaje mu przydzielony partner – detektyw Nick Walker, który został zabity podczas rutynowej zasadzki na dilerów narkotyków.

**„Zawsze tylko ty”
(2009r.) TVN 7 20:00**

Nowy Jork, lata pięćdziesiąte XX wieku. Anne Deveraux dochodzi do wniosku, że jej mąż nigdy nie zapewni jej ani dzieciom stabilizacji i postanawia od niego odejść. Wraz z nastoletnimi synami wyrusza w podróż na poszukiwania nowego miejsca do życia oraz wymarzonego mężczyzny.

TVP 1

18:00 Klan

05:55 Elif odc. 207 - serial
06:50 Komisarjat odc. 36 - serial
07:20 Komisarjat odc. 37 - serial
07:45 Alarm! odc. 17
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Blondynka odc. 78 - serial
10:10 Klan odc. 3281
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Doktor Quinn odc. 8 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:30 Magazyn rolniczy
12:45 Dzika Hiszpania odc. 1 - serial
13:45 Elif odc. 208 - serial
14:40 Korona królów odc. 45 - serial
15:15 Alarm! odc. 17
15:30 Wiadomości
15:40 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 15 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3282
18:30 Korona królów odc. 46 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 18
20:35 Wielki test z historii.
Polscy dowódcy
22:10 Kulisy rosyjskiej wojny informacyjnej - film
23:10 Mała, praska Mata Hari - dramat
00:55 Uwężione odc. 12 - serial

TVP 2

19:35 Barwy szczęścia

05:25 Kolo fortuny
06:05 M jak miłość odc. 1361 - serial
07:00 Program gminy żydowskiej
07:20 Na sygnale odc. 17 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl odc. 46 s. 2 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 99 - serial
14:00 Ziemia. Podwodny świat
odc. 3 - serial
14:55 M jak miłość odc. 1361 - serial
15:55 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 74 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 47 - serial
19:05 Na sygnale odc. 18 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1827
- serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1828
- serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 700
- serial
21:45 Na sygnale odc. 183 - serial
22:25 Jak urodzić i nie zwariować
- komedia
00:15 Rodzinka.pl odc. 228 - serial

tvn

13:00 19+

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 6
07:50 Doradca smaku odc. 11 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2211
10:55 Ukryta prawda odc. 877 - serial
12:00 Szkoła odc. 529 - serial
13:00 19+ odc. 230 - serial
13:30 Szpital odc. 766 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 11
15:30 Szkoła odc. 530 - serial
16:30 19+ odc. 231 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 878 - serial
18:00 Szpital odc. 767 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 128
19:50 Uwaga! odc. 5256
20:10 Doradca smaku odc. 12 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2649 - serial
20:55 Milionerzy odc. 135
21:30 Agent - gwiazdy odc. 5 s. 3
22:30 R.I.P.D. Agenci z zaświatów - film
00:25 Chłopaki nie płaczą - komedia

POLSAT

18:00 Pierwsza miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 644 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 378
- serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 379
- serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 149 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 732 - serial
12:00 Gliniarze odc. 123 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 769 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2656
- serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 815 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3597
16:30 Na ratunek 112 odc. 198 - serial
17:00 Gliniarze odc. 188 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2657
- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 171
- serial
20:05 Umów się ze mną. Take me out
odc. 3
21:30 Top chef odc. 71
23:00 50 pierwszych randek - komedia
01:25 Lola Versus - komedia

07:20 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 180 - serial
06:25 Szpital odc. 278 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 211 - serial
08:20 Przepis na życie odc. 11 - serial
09:15 Agentka o stu twarzach
odc. 6 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 553 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 212 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 452 - serial
14:55 Szpital odc. 279 - serial
15:55 Gotowe na wszystko
odc. 13 s. 4 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 12 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 7
- serial
19:00 Ukryta prawda odc. 554 - serial
20:00 Zawsze tylko ty - komedia
22:20 Mentalista odc. 7 s. 7 - serial
23:20 Bodyguard - film
02:00 Moc magii odc. 79

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Detektywi w akcji odc. 33 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 10 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 13 - serial
08:00 Drużyna A odc. 19 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 12 s. 5
- serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 67 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 68 - serial
11:00 Drużyna A odc. 20 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 13 s. 5
- serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 96 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 82
15:00 Detektywi w akcji odc. 97 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 58
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 59
18:00 Policjantki i policjanci odc. 376
- serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 377
- serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 167 - serial
21:00 Maruderzy - thriller
23:15 Walka z cieniem. Ostatnia runda
- film
02:00 Anthony Bourdain: Bez rezerwacji
odc. 6 - serial

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 251 s. 3
07:00 Mojesz - 10 przykazań odc. 18
- serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 56 s. 2 - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze
odc. 6 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 2 s. 3
- serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 14 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 1 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 5 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 28 - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny
odc. 15 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 3 s. 3
- serial
16:45 13. posterunek odc. 36 s. 2
- serial
17:25 13. posterunek odc. 37 s. 2
- serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 56 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 57 s. 2 - serial
20:00 Firewall - film
22:05 Jestem zemstą - film
00:05 Zoo odc. 13 - serial

11:00 Lalka

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:15 Dzika muzyka odc. 13
08:45 Informacje kulturalne
09:05 Którędy po sztukę
09:20 Przypadki Piotra S. - film
11:00 Lalka odc. 4 - serial
12:25 Studio Kultura - rozmowy
12:40 Engagement - film
13:50 Cesarskie cięcie - komedia
15:30 Podróż - film
16:05 Dranie w kinie odc. 24
16:45 Lepiej być piękną i bogatą
- komedia
18:35 Pola Negri. Życie gwiazdy - film
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Gloria - komedia
21:55 Pegaz odc. 65
23:00 Dziennik filozofa odc. 97
23:15 Jedna scena odc. 18
23:30 Wojaczek - film
01:10 Rzecz Polska odc. 3

13:35 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 508
07:00 Humer i inni - film
08:00 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 42
08:30 Misja Gryf odc. 4
09:05 Pogranicze w ogniu odc. 7 - serial
10:15 W mniejszości siła
11:25 Spór o historię odc. 121
12:05 Wszystkie kolory świata odc. 6
- serial
13:05 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 109
14:05 Sensacje XX wieku odc. 110
14:35 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 31 - serial
15:15 Kulisy II wojny światowej odc. 3
- serial
16:20 Mit o Szarym - film
17:20 Śladami zbrodni i walki 1944-1956
odc. 15 - serial
17:45 Kanclerz odc. 2 - serial
18:55 Sensacje XX wieku odc. 111
19:25 Sensacje XX wieku odc. 112
19:55 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
20:35 Trzech kumpli - film
21:30 Pogranicze w ogniu odc. 8 - serial
22:40 Kochana córeczko - film
23:45 Katyń - dramat
01:55 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 42

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi
09:00 Kalejdoskop młodych
09:20 Express studencki
09:25 Sanktuaria polskie
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Opowieść wiecznie żywa - serial
10:00 Audiencia Generalna
Ojca Świętego Franciszka
z Watykanu
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki
odc. 46 - serial
11:25 Myśląc ojczyzna
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Filmowe życiorysy
13:00 Błogosławiony mężczyzna - film
13:40 Misjonarze Świętej Rodziny
w służbie rodzinie - film
14:00 Jan Paweł II - papież,
który tworzył historię odc. 5
- serial
15:40 Lusaka City of Hope - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Pustynia Boga - film
17:00 Po stronie prawdy
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków - serial
19:45 Modlitwa
z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Szlif księżnej - film
23:40 Mansa - film

Dobrze zjeść

NALEŚNIKI Z TWAROGIEM I MUSEM TRUSKAWKOWYM

Ciasto na naleśniki:

50 g masła
1 szklanka mleka
1 łyżka kakao
2 jajka
pół szklanki cukru
pół szklanki wody
olej do smażenia naleśników

Mus truskawkowy:

450g truskawek
4 łyżki cukru pudru
2 łyżki cukru wanilinowego

Nadzienie:

1 kostka twarogu
1 cukier wanilinowy
2 łyżki cukru
śmietana 12%

Sposób wykonania:

Do garnka włożyć pokrojone na kawałki masło i wlać mleko, wsypać kakao i na małym ogniu, ciągle mieszając, roztopić masło. Odstawić z ognia, wystudzić, wbić jajka i wsypać cukier, wymieszać. Następnie dodać przesianą mąkę, 125 ml wody i jeszcze raz wymieszać na gładkie ciasto. Z ciasta usmażyć naleśniki.

Twaróg roznieść widelcem razem z cukrem, wanilią i śmietaną 12% (kilka łyżeczek). Każdy naleśnik smarować około 2 łyżkami nadzienia serowego, złożyć w chusteczkę.

Mus truskawkowy: owoce zmiksować blenderem. Dodać cukier puder, cukier wanilinowy.

Smacznego!

Oliwia Nóżka

1	6 2	9 7 5	2 4 5
	4 7	6 2 7	6 1
6 7 9		5 1 8	9 1 5

5 1 9	6 3 7 4 5	4 3
3 9 7 4	6 4 9	4 1 2 5
5 7	7 4 5 1 6	2 5 4

P O G O D A

CZW. 15.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 15 2 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1003 1005 hPa wiatr: 26 15 km/h
PT. 16.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 11 5 °C opady: 0 1 mm ciśnienie: 1008 1005 hPa wiatr: 8 19 km/h
SB. 17.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 14 8 °C opady: 2 1 mm ciśnienie: 1003 1004 hPa wiatr: 23 20 km/h
ND. 18.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 15 8 °C opady: 0 1 mm ciśnienie: 1004 1009 hPa wiatr: 14 16 km/h
PN. 19.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 15 11 °C opady: 1 2 mm ciśnienie: 1011 1015 hPa wiatr: 4 11 km/h
WT. 20.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 10 6 °C opady: 3 2 mm ciśnienie: 1017 1012 hPa wiatr: 14 15 km/h
ŚR. 21.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 13 6 °C opady: 2 2 mm ciśnienie: 1010 1009 hPa wiatr: 16 17 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Nasz powszedni	Juventus Turyn		Wykształcenie, wychowanie, nauka	Jan, przywódca pol. ludności Babimojszczyni	Organizm stale żyjący w glebie		Państwo ormiańskie (do 1045)	Niepowodzenie, przegrana		Wyrzekanie się przyjemności, unikanie uciech życiowych				
	Podziękowanie, zwolnienie, odprawa				Thomas, malarz amer.; realistyczne portrety, sceny rodzajowe									
			19					1	29		2			
Amerykański ornitolog								Miasto i port na wyspie Honsiu (Japonia)		Najstarsza era w dziejach Ziemi; archaik, archeozoik				
Ibrahim, sudański generał			4		5									
					Rzeka w Indiach, prawy dopływ Satledżu				17		2			
Antun (1894-1955), chorw. historyk literatury i krytyk; eseje i monografie		Rzeka w pn. Finlandii, wypływa z jeziora Pajanne		11			Wzór, wcielenie (o. zdrowia)							
					Przenikanie cieczy									
					Marokańska odmiana doga	15	9	26	3	10				
Sztuczna skóra		Był nim tamerlan					Wesoła zabawa		16	Rzeka, lewy dopływ środkowej Odny; Bóbr	Rzeka, prawy dopływ Barycz			
	23	Miasto w Bułgarii			Jose hiszp. dyrygent i kompozytor									
					Hałas, zgielk	21	27							
Słowianin z dorzecza Dniestru	Tyt. śpiewowgry Johanna A Hillera					Wyspa w Zatoce Gwinejskiej								
	Coś mało wartego, coś lichego					Nad ustami	20	24	7	14				
			Przestępstwo, przewinienie					Tytuł filmu w reż. Stevena Spielberga		Jednostka oporu elektrycznego				
		2	Syn Bora, brat Odyna	8	18									
Stan w USA, między rzekami Missisipi i Missouri					Kombinezon ochronny używ. przez pracowników technicznych									
Tibor (ur. 1915), pisarz węg.; "Zimne dni"				22			Przenośnie: przeszkoda, zawada		13					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	

Jak segregować śmieci?

OCHRONA ŚRODOWISKA ▶ Każdy z nas w sąsiedztwie bloku czy domu ma kolorowe pojemniki. Czy wiemy, jak prawidłowo segregować odpady? I co to nam daje? Podstawowe zasady przedstawiamy w naszym poradniku

Pojemniki na śmieci nie bez przyczyny różnią się kolorami, każdy z nich przypisany jest do innych odpadów. Ważne w segregacji jest, by przestrzegać zasad. Właściwa segregacja śmieci obejmuje: odpady organiczne, z których można zrobić kompost; papier; odpady z tworzyw sztucznych; aluminium i inne metale; szkło kolorowe; pozostałe odpady nie podlegające recyklingowi.

Tworzywa sztuczne i metale to kolor żółty. Do takiego pojemnika wrzucamy odkręcone i zgniecione plastikowe butelki po napojach, nakrętki, plastikowe opakowania po produktach spożywczych, opakowania wielomateriałowe (np. kartony

po mleku i sokach), opakowania po środkach czystości (np. proszkach do prania), kosmetykach (np. szamponach, paście do zębów) itp., plastikowe torby, worki, reklamówki, inne folie, aluminium puszek po napojach i sokach, puszki po konserwach, folię aluminiową, metale kolorowe, kapsle, zakrętki od słoików. Nie wrzucamy do pojemnika żółtego: butelek i pojemników z zawartością, plastikowych zabawek, opakowań po lekach i użytych artykułów medycznych, opakowań po olejach silnikowych, części samochodowych, użytych baterii i akumulatorów, puszek i pojemników po farbach i lakierach, użytego sprzętu elektronicznego i AGD.

Niebieski pojemnik „przyjmie” papier. Tu wrzucamy: opakowania z papieru, karton, tekturę (także falistą), katalogi, ulotki, prospekty, gazety i czasopisma, papier szkolny i biurowy, zadrukowane kartki, zeszyty i książki, papier pakowy, torby i worki papierowe. Nie wrzucamy: ręczników papierowych i użytych chusteczek higienicznych, papieru lakierowanego i powleczonego folią, papieru zatłuszczonego lub mocno zabrudzonego, kartonów po mleku i napojach, papierowych worków po nawozach, cementie i innych materiałach budowlanych, tapet, pieluch jednorazowych i innych materiałów higienicznych, zatłuszczonych jednorazowych opakowań z papieru i naczyń jednorazowych i ubrań.

Zielony pojemnik jest na szkło. Tu wrzucamy: butelki i słoiki po napojach i żywności (w tym butelki po napojach alkoholowych i olejach roślinnych), szklane opakowania po kosmetykach (jeżeli nie są wykonane z trwale połączonych kilku surowców). Nie wrzucamy: ceramiki, doniczek, porcelany, fajansu, kryształów, szkła okularowego, szkła żaroodpornego, zniczy z zawartością wosku, żarówek i świetlówek, reflektorów, opakowań po lekach i rozpuszczalnikach oraz olejach silnikowych, luster, szyb okiennych i zbrojonych, monitorów i lamp telewizyjnych, termometrów i strzykawek.

Brązowy pojemnik przeznaczony jest na bioodpady. Tu

wrzucamy: odpadki warzywne i owocowe (w tym oberki itp.), gałęzie drzew i krzewów, skoszoną trawę, liście, kwiaty, trociny i korę drzew, niezaimpregnowane drewno oraz resztki jedzenia. Do brązowego pojemnika nie należy wrzucać: kości zwierząt, oleju jadalnego, odchodów zwierząt, leków, drewna impregnowanego, płyt wiórowych i pilśniowych MDF, ziemi i kamieni, innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych) oraz popiołu z węgla kamiennego. Na popiół przeznaczony jest osobny pojemnik.

Do pojemnika z odpadami zmieszany należy wrzucać wszystko to, czego nie można odzyskać w procesie recyklingu, z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych.

Reszta do PSZOK-u

Zgodnie ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, każda gmina ma obowiązek utworzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Nie ma takiej możliwości, aby np. miejscowy plan zagospodarowania wykluczał możliwość jego utworzenia. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych to miejsce dostępne dla mieszkańców, w którym bezpłatnie można zostawić tzw. odpady problemowe, czyli takie, których nie możemy wrzucić do pojemników na śmieci. Są to m.in. przeterminowane leki i chemikalia, użyte baterie i akumulatory, użyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, użyte

opony, odpady zielone, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne. To, czy PSZOK działa na terenie naszej gminy, można zweryfikować na stronie internetowej urzędu. I tak np. mieszkańcy Lipna mogą oddać odpady w Karnkowie przy oczyszczalni ścieków, wąbrzeźnianie znajdą PSZOK na os. 700-lecia, rypinianie na ul. Elizy Orzeszkowej 4. Mieszkańcy Gołubia-Dobrzynia odpady mogą zawieźć do Białkowa nr 51.

Warto pamiętać, że co jakiś czas organizowana jest także zbiórka odpadów wielkogabarytowych w terenie. Zatem warto śledzić ogłoszenia i w podanym dniu wystawić takie odpady do odbioru.

Po co segregacja?

Odpady zebrane podczas selektywnej zbiórki mogą być kierowane bezpośrednio do zakładów zajmujących się recyklingiem. Stają się wtedy one towarami, którego sprzedaż przynosi zyski. Zatem segregacja może przekładać się na niższe opłaty za wywóz śmieci dla mieszkańców.

Papier, po odpadach zielonych, stanowi zwykle największą część odpadów komunalnych. Można z niego wytworzyć ponad 5 tys. rodzajów produktów. Oprócz papieru do pisania czy serwetek, mogą to być: taśmy maskujące/ochraniające, banknoty, klosze oświetleniowe, bandaż, maseczki ochronne, fartuchy szpitalne, filtry do kawy, abażury, izolacja samochodowa, doniczki i podstawki czy opakowania do jajek.

Szkło może być poddawane procesowi recyklingu praktycznie bez końca. Z 90 proc. odzyskanego szkła można wytworzyć kolejne butelki i słoiki. Powstaje tzw. stłuczka szklana, która jest doskonałym suplementem dla wielu wyrobów. Jej stosowanie pozwala na oszczędność pieniędzy, ponieważ stłuczka szklana kosztuje mniej niż surowe materiały; umożliwia oszczędność energii, ponieważ stłuczka topi się w niższej temperaturze niż

KORZYŚCI Z RECYKLINGU INNYCH ODPADÓW

Recykling oleju:

- zmniejsza ryzyko zanieczyszczenia wody – zawartość oleju silnikowego z jego jednej wymiany może zanieczyścić nawet tysiące litrów wody pitnej. Olej silnikowy jest nierozpuszczalny, trwały i może zawierać toksyczne chemikalia oraz metale ciężkie;
- obniża zużycie ropy naftowej. Do wytworzenia 2,37 litra nowego oleju silnikowego potrzeba 158,99 litrów ropy naftowej, ale tylko 3,79 litra zużytego oleju.

Recykling sprzętów elektronicznych:

- zapobiega zanieczyszczeniu powietrza i zasobów wodnych, emisji gazów cieplarnianych powstających przy produkcji sprzętu z surowych materiałów, a także zmniejsza zużycie zasobów naturalnych. Produkty elektroniczne złożone są głównie z metali, plastiku i szkła;
- przetworzenie 1 miliona laptopów pozwala zaoszczędzić energię elektryczną równą przeciętnemu rocznemu zużyciu ok. 3500 gospodarstw domowych;
- z 1 miliona telefonów komórkowych można uzyskać nawet 15,87 ton miedzi, 350,17 kilogramów srebra, 34 kilogramy złota czy 14,96 kilogramów palladu;

Recykling baterii:

- zapobiega skażeniu środowiska naturalnego. Baterie zawierają płynne elektrolity, metale ciężkie, takie jak: rtęć, ołów, kadm, nikiel. Niektóre metale po spalaniu mogą przedostać się do powietrza lub skondensować się w popiele powstającym w wyniku procesu spalania;
- zmniejsza zużycie zasobów naturalnych, ponieważ plastik i metale odzyskane z baterii służą do produkcji nowych. Typowa bateria kwasowo-ołowiowa zawiera od 60 do 80 proc. przetworzonego ołowiu lub plastiku.

Recykling tekstyliów pozwala:

- przetworzyć tkaniny na ściereczki do wycierania lub polerowania;
- wytworzyć papier wysokiej jakości, dzięki ponownemu zastosowaniu bawełny;
- zastosować dzierganą lub tkaną wełnę do wytworzenia izolacji samochodowej lub wypełniaczy siedzeń;
- użyć inne typy materiałów jako włókna do tapicerek, izolacji, a nawet materiałów budowlanych.

surowe materiały; niższe zużycie energii oznacza także redukcję emisji gazów cieplarnianych. Z odzyskanego szkła powstają pojemniki szklane, kafelki kuchenne, blaty kuchenne czy izolacje ścian.

Recykling wyrobów plastikowych jest istotny ze względu na długi czas ich biodegradacji. Mogą one zalegać na składowiskach nawet przez kilkadziesiąt lat. Wykorzystanie do produkcji nowych tworzyw przerobionego materiału PET pozwala zaoszczędzić 60 proc. energii. Z plastiku poddanego recyklingowi można uzyskać: opakowania, butelki, powłokę na tekturę falistą, ubrania, np. kurtki polarowe, meble ogrodowe, folie, słupki drogowe, ogrodzenia, zabawki, długopisy, ekrany przeciwhałasowe, ramy okienne z PVC, oleje opałowe czy płyty termoizolacyjne.

Recykling metali może przynieść różne korzyści, w zależności od materiału, jaki poddamy przetworzeniu. Wytworzenie jednej puszki z przetworzonych materiałów pozwala zaoszczędzić energię zasilałą odbiornik telewizyjny przez 3 godziny, a recykling stali jest tańszy niż pozyskiwanie surowej rudy metalu potrzebnej do produkcji stali. Przetworzenie stali umożliwia znaczną redukcję zużycia energii w porównaniu z procesem produkcji z surowych materiałów, produkcja stali z materiałów poddanych recyklingowi zmniejsza ilość gazów cieplarnianych uwalnianych do atmosfery w porównaniu z procesem produkcji z użyciem surowej rudy.

Jeśli mamy przydomowy ogródek, kompostujemy odpady spożywcze. Mogą one posłużyć do nawożenia ogrodu. Obecna technologia pozwala przechowywać kompost w sposób bezpieczny i nieuciążliwy. Taka forma zagospodarowania odpadów organicznych jest korzystna dla środowiska. Zmniejsza ilość metanu na składowiskach, gniące odpady organiczne są znaczącym źródłem tego gazu cieplarnianego; kompostowane odpady pomagają użyźnić glebę, podnoszą jej odporność na wysychanie i redukują konieczność dodatkowego stosowania wody, nawozów, czy pestycydów; odpady organiczne wyrzucane do typowych pojemników na śmieci przyciągają gryzonie i insekty, co może mieć negatywny wpływ na zdrowie. Umieszczanie odpadów organicznych w specjalnie do tego celu przystosowanym pojemniku znacząco redukuje lub nawet eliminuje te problemy.

oprac. (nał)
fot. pixabay

Joga: oddychanie ma znaczenie

STYL ŻYCIA ▶ Oddech to życiodajna funkcja naszego organizmu, bez której człowiek nie może się obyć. Jak o niego dbać, by przedłużyć swoje życie?

W dzisiejszym odcinku kilka słów o tym, jak oddech wpływa na nasz organizm. Czy prawidłowo oddychamy i czy mamy na to wpływ?

Stan naszego zdrowia, myślenie i stan emocjonalny są związane ze sposobem oddychania. Ta idea jest szeroko rozwinięta w krajach Dalekiego Wschodu. Kontrolując oddech, możemy wpłynąć na poprawę stanu zarówno zdrowia fizycznego, jak i psychicznego.

Oddech odgrywa największą rolę w usuwaniu toksyn z naszego organizmu. Częstość oddychania u dorosłego człowieka wynosi 14 – 17 razy na minutę. Ilość powietrza, jaką człowiek zużywa w czasie jednej minuty to około 6 – 8 litrów (tzw. wentylacja minutowa). Im większa będzie nasza pojemność oddechowa, tym mniej wykonamy oddechów.

Ćwiczenia oddechowe w jodze mają na celu pogłębienie oddechu, rozruszanie przepony, wydłużenie fazy wydechowej i wyrobienie nawyków prawidłowego oddychania. Zalecane jest oddychanie przez nos, bo dzięki temu wdychane powietrze jest ogrzewane, nawilżane i oczyszczane.

Jeden z podstawowych oddechów używanych w jodze, to oddech przeponowy, zwany też oddechem brzuszny. Jego działanie jest nieocenione. Głęboko dotlenia organizm, szybko redukuje napięcia. Działa uspokajająco i odprężająco. Ma bardzo duży wpływ na nasz system nerwowy, regeneruje go i harmonizuje. Koordynuje pracę obu półkul mózgowych. Wspomaga koncentrację i pamięć. Taki oddech potrafi dostarczyć organizmowi 10 razy więcej tlenu niż płytki oddech piersiowy. Już po kilku minutach jego wykonywania zauważymy poprawę samopoczucia.

Oddech możemy wykonywać w pozycji siedzącej, na krześle, ale musimy pamiętać o wyprostowanym kręgosłupie. My zaczniemy go wykonywać w pozycji leżącej, bo ułatwia ona naukę. Kładziemy się na plecach. Obie dłonie kładziemy na brzuchu. Wdychamy powietrze, licząc w myślach do 4 – 6. Wdech kierujemy do brzucha, powoli go napętlając. Zauważymy, że

nasze dłonie przesuwają się do góry. Brzuch staje się balonem. Na chwilę się zatrzymujemy i zaczynamy powolny wydech, przyciągając pępek do kręgosłupa. Tu liczymy do 8. Na początku będzie trudno skoordynować liczenie, ale z czasem opanujemy tę sztukę. Wykonajmy takich oddechów 10. Następnie wracamy do naszego naturalnego oddechu. Ćwiczenie możemy powtórzyć jeszcze dwukrotnie.

Relaksowi sprzyja oddech kwadratowy. Poza tym działa tonizująco, dotleniająco i reguluje metabolizm. Siadamy po turecku, np. na poduszce, by zachować prosty kręgosłup. Nosem wdychamy powietrze, licząc do 4, zatrzymujemy, także licząc do 4, wydychamy do 4 i zatrzymujemy do 4. Powtarzamy 10 razy.

Pozycja 1: Świerszcz (Salabhasana)

Kładziemy się na brzuchu, ręce wyciągnięte do przodu, dłonie skierowane do podłogi. Stopy obciążone. Mięśnie nóg i rąk napięte. Staramy się maksymalnie wyciągnąć i wydłużyć kręgosłup. W tej pozycji unosimy równocześnie nogi i ręce do góry. Wystarczy podnieść na kilka centymetrów. W takiej pozycji wytrzymujemy na 5 oddechów. Następnie wracamy do pozycji wyjściowej. Ćwiczenie powtarzamy dwukrotnie.

Ta asana wzmacnia mięśnie tylnej części pleców, mięśnie pośladków, nóg i ramion. Dzięki otwarciu klatki piersiowej, zwiększamy pojemność płuc i poprawiamy oddech. Dzięki tej pozycji uspokajamy narządy wewnętrzne, tonizujemy pęcherz moczowy i prostatę. Likwidujemy również wzdęcia i zaparcia. Jest to pozycja polecana przy dyskopatii.

Pozycja 2: Kobra (Bhujangasana)

Kładziemy się na brzuchu. Zginamy łokcie i układamy dłonie na wysokości klatki piersiowej, jak najbliżej ciała. Robimy wydech i podnosimy tułów lekko do góry. Wypychamy klatkę piersiową do przodu, jednocześnie łopatki ściągamy do tyłu. Dłonie dociskamy cały czas mocno do podłogi. Mamy wszystkie mięśnie napięte. W tej pozycji możemy poczuć lekki ból w okolicach dolnego kręgosłupa – to znaczy, że za bardzo wygięliśmy

się do tyłu. Trzeba to natychmiast skorygować. W tej pozycji wytrzymujemy kilka oddechów. Ćwiczenie powtarzamy jeszcze dwukrotnie. Można też wykonać wersję łatwiejszą, którą widzicie na fotografii.

Pozycja ta wydłuża kręgosłup, otwiera klatkę piersiową, wzmacnia dolne plecy. Jest bardzo często wykorzystywana do

zmniejszania stresu i obniżania depresji.

Praktykę asan najlepiej zacząć pod nadzorem doświadczanego instruktora. Karolina Sulikowska zaprasza na zajęcia we wtorek do Golubia-Dobrzyń (godz. 19.15, szkoła muzyczna) i w czwartek do Wąbrzeźna (godz. 19.00, Klub Mango)

(Maw)

Świerszcz wzmacnia mięśnie tylnej części pleców, mięśnie pośladków, nóg i ramion

Kobra wydłuża kręgosłup, otwiera klatkę piersiową, wzmacnia dolne plecy

Kobra – wersja łatwiejsza

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Będziesz teraz wyjątkowo optymistyczny, pozytywnie nastawiony do innych, a co za tym idzie – tolerancyjny. Przebaczysz ludziom dawne przewinienia i wykażesz dużo cierpliwości względem tych, którzy będą popełniać błędy. Wykorzystaj ten dobry czas na zawarcie nowych znajomości. Ale bądź ostrożny i nie baw się w swatkę, bo ściągniesz na siebie kłopoty.

Wodnik
(20.01-18.02)

Tylko spokój może cię uratować. Ktoś będzie chciał wystawić na próbę twoją cierpliwość. Obiecał pomoc, a w efekcie zajmie się swoimi sprawami i wszystko spadnie na ciebie. Poradź sobie, ale nie trać energii na nerwy. W domu sielska atmosfera, w weekend spodziewaj się gości. Usłyszysz wiele komplementów na temat talentu kulinarnego.

Ryby
(19.02-20.03)

Jeśli nie musisz, nie podejmuj teraz żadnych decyzji, a zwłaszcza tych wiążących się z ryzykiem. To nie jest też dobry moment na wprowadzanie zmian w życiu. Lepiej odpuść i poczekaj na wsparcie planet. Będziesz miał tendencję do czarnowidztwa i wyolbrzymiania kłopotów, co zrytuje twoje otoczenie. Staraj się nie dopuścić do kłótni, ignoruj zaczepki.

Baran
(21.03-20.04)

Pocujesz się ważny i doceniony, bo krewni i przyjaciele postanowią skorzystać z rad, które im ostatnio dałeś. A że będą potrzebować twojej pomocy w niektórych kwestiach, w najbliższych dniach będziesz wyjątkowo zajęty. Staraj się jednak, by nie ucierpiały na tym twoje sprawy. W weekend nie odrzucaj zaproszenia na imprezę. Poznasz kogoś ciekawego.

Byk
(21.04-21.05)

Zajmiesz się porządkowaniem spraw rodzinnych. Postanowiłeś, że w nowym roku pogodzisz zwaśnionych od dawna krewnych, którzy już nie pamiętają, o co się pokłócili, ale nadal unikają swojego towarzystwa. Twoja misja pokojowa zakończy się sukcesem, o ile nie będziesz za bardzo się wymądrzał. Warto zaprosić partnera na romantyczną kolację.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Ostatnio dobrze wiesz ci się w pracy, a konkurencja nie śpi. Spodziewaj się złośliwych zaczepk z jej strony. Najlepsze, co możesz zrobić, to je zignorować. Ale pocujesz niesmak, a to będzie rzutowało na inne sfery twojego życia. Zaczyniesz wyolbrzymiać problemy i użalać się nad sobą. W porę zapanuj nad złymi emocjami. Myśl pozytywnie, a będzie lepiej.

Rak
(21.06-22.07)

Ktoś wreszcie doceni twoje zalety i starania, co wprawi cię w doskonały nastrój. Pocujesz, że ludzie są fajni, staniesz się otwarty i nie będziesz szczędził innym komplementów. Bez wahania przyjmuj zaproszenia na różne spotkania, w tym zawodowe. Poznasz ludzi, którzy będą mogli ci pomóc w kolejnych miesiącach. Spodziewaj się korzystnych zmian.

Lew
(23.07-22.08)

Trudnych spraw masz po dziurki w nosie, ale powoli wszystko zacznie się układać. Finał niektórych tematów może cię zaskoczyć, jednak będziesz się cieszył, że masz je już z głowy. W pracy bądź ostrożny. Pamiętaj, by nie polegać na osobach, które kiedyś cię zawiodły i nie zlecać im zadań. Weekend koniecznie poświęć na odpoczynek, naładuj baterie.

Panna
(23.08-22.09)

Pracowity czas. Z taką werwą przystąpisz do realizacji obowiązków służbowych, że konkurencja zostanie daleko w tyle. Możesz liczyć na premię, więc już rozglądaj się po wyprzedających, żeby dobrze ją spożytkować. Dobra pora, by zmienić coś w swoim wyglądzie.

Waga
(23.09-23.10)

Będziesz teraz niebezpieczny dla towarzystwa. Jak tylko znajdziesz się w gronie osób, od razu odkryjesz ich sekrety, romanse, plany. Lepiej nie afiszuj się ze swoją intuicją. Pocujesz się niezręcznie, bo jedna ze spraw będzie dotyczyć twojej przyjaciółki. Póki nie masz dowodów, milcz.

Skorpion
(24.10-21.11)

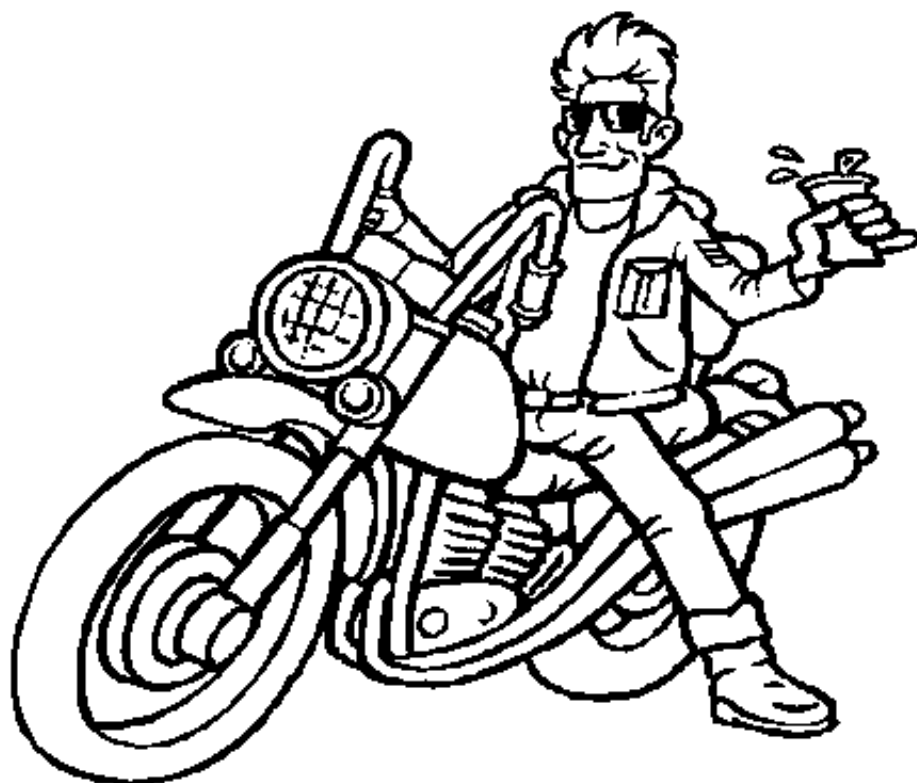
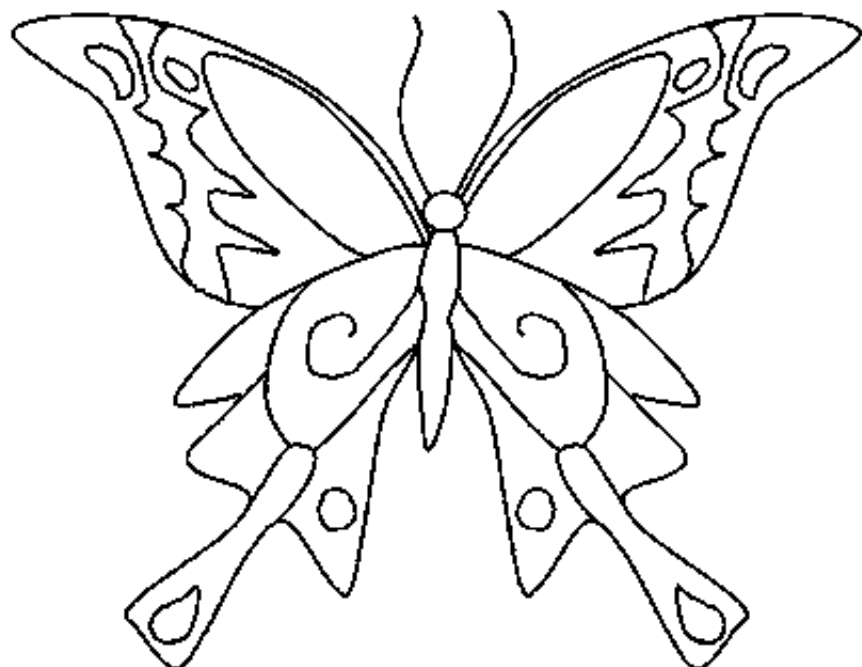
Odstaw na półkę myślenie o tym, co wypada, a co nie. Od czasu do czasu dobrze jest odrzucić konwenanse i zrobić to, na co ma się ochotę. Popuść wodze fantazji, a w końcu przestaniesz się nudzić. Ożywienie gwarantowane. Dobrze to zrobi twojemu związkowi.

Strzelec
(22.11-21.12)

Zajmiesz się porządkowaniem wszystkiego. Dennerować cię będzie nieład i w kobiecej torebce, i w segregatorze z dokumentami. Kiedy już wszystko ułożysz jak należy, pocujesz ulgę. Weekend poświęć rodzinie. Któryś z krewnych będzie potrzebował twojej rady.

Kolorowanki dla dzieci

Jak chronić trzodę?

POWIAT ▶ Wojciech Choroszkiewicz, powiatowy lekarz weterynarii w Wąbrzeźnie, objaśnia zagrożenia wynikające z afrykańskiego pomoru świń oraz przypomina zasady bioasekuracji

Afrykański pomór świń jest nieuleczalną, wysoce zakaźną i zaraźliwą, wirusową chorobą świń domowych wszystkich ras oraz dzików. Pozostałe gatunki zwierząt są na zakażenie wirusem ASF niewrażliwe. Człowiek także nie jest wrażliwy na zakażenie wirusem ASF.

– W związku z zakazem leczenia zwierząt chorych oraz brakiem szczepionek przeciwko ASF choroba zwalczana jest wyłącznie metodami administracyjnymi, poprzez wybijanie stad zakażonych i ze strefy zapowietrzanej – tłumaczy Wojciech Choroszkiewicz, powiatowy lekarz weterynarii w Wąbrzeźnie. – Z tego powodu wystąpienie przypadków ASF jest przyczyną niezwykle poważnych strat ekonomicznych ponoszonych przez hodowców i producentów świń, ale także przez budżet państwa. Są one związane zarówno z masowymi padnięciami

zwierząt, kosztami eradykacji, jak i wypłatą odszkodowań, a przede wszystkim wstrzymaniem obrotu i eksportu świń, wieprzowiny, artykułów żywnościowych wyprodukowanych z mięsa wieprzowego oraz nasienia.

Występowanie, aktualna sytuacja epidemiologiczna

Sytuacja epidemiologiczna w Polsce jest dynamiczna i niekorzystna. W 2017 r. zanotowano w kraju 81 ognisk choroby u świń. Dla porównania w latach poprzednich: 2016 r. – 20 ognisk, 2015 r. – 1 ognisko, 2014 r. – 2 ogniska. Chorobę u świń stwierdzano w województwach: podlaskim, lubelskim i mazowieckim. U dzików od 2014 r. wykryto 1267 przypadków ASF, w tym w 2017 r. – 741, a od początku 2018 r. – 363. Oprócz wymienionych województw chorobę u dzików stwierdzono w województwie warmińsko-mazurskim.

Czynnik etiologiczny

Czynnikiem etiologicznym choroby jest wirus ASF, który namnaża się przede wszystkim w komórkach odpornościowych.

– Na szczególne podkreślenie zasługuje znaczna oporność wirusa ASF na działanie czynników środowiskowych np. temperatury czy czynników chemicznych – mówi Choroszkiewicz. – Przykładowo w mięsie mrożonym od świń zakażonych wirus przeżywa 1000 dni, w mięsie suszonym – 300 dni, w mięsie solonym 182 dni, w mięsie wędzonym 30 dni., a w kale – 11 dni. Wirus ASF jest także odporny na wysychanie i gnicie. Na terenie Hiszpanii stwierdzono obecność zakaźnego wirusa w zagrodach, w których wybito zwierzęta 4 miesiące wcześniej, w gnijących zwłokach pozostawionych w temperaturze pokojowej zachował on żywotność przez 18 tygodni. W niskiej temperaturze wirus ASF jest żywotny i zjadliwy przez kilka miesięcy, ciepło natomiast niszczy go relatywnie szybko: w temperaturze 550C ginie po 45 min., a w temperaturze 600C po 20-30 minutach.

Patogeneza i objawy kliniczne

Najczęstszą bramą wejścia zarazki do organizmu jest przewód pokarmowy, zakażenie może nastąpić także przez drogi oddechowe, uszkodzoną skórę, przez odyt lub zakażone nasienie.

Rozróżnia się postać nadostłą (charakteryzującą ją nagłe padnięcia, bez objawów towarzyszących), postać ostrą, podostłą, przewlekłą oraz utajoną.

Najczęściej obserwowane ob-

jawy kliniczne ujawniają się dopiero 6-10 dni po zakażeniu ASFV. Objawy kliniczne i przebieg choroby zależą od tego, jakie narządy uległy uszkodzeniu. Najbardziej dramatyczne objawy kliniczne i zmiany sekcyjne towarzyszą ostremu przebiegowi infekcji.

– Pierwszym i jedynym objawem klinicznym choroby jest wzrost wewnętrznej ciepłoty ciała do 41-420C, któremu jednak nie towarzyszą inne symptomy – mówi powiatowy lekarz weterynarii. – Gorączkujące świny mają na ogół zachowany apetyt, poruszają się normalnie i tylko niektóre wykazują objawy podniecenia lub dużo leżą. Stan taki utrzymuje się przez 3-4 dni, tj. do momentu spadku wewnętrznej ciepłoty ciała poniżej normy, który ma miejsce zwykle 24 godziny przed śmiercią. Wtedy pojawiają się inne objawy kliniczne, które ulegają szybkiemu nasileniu i powodują śmierć zwierząt. Do najczęściej spotykanych objawów klinicznych, które powstają po spadku gorączki i poprzedzają śmierć zwierząt chorych, należą: sinica skóry uszu, brzucha i boków ciała, drobne, lecz liczne wybroczyny w skórze, duszność, pienisty i niejednokrotnie krwisty wypływ z nosa, zapalenie spojówek i wypływ z worka spojówkowego, biegunka, często z domieszką krwi, wymioty. U niektórych świń zakażonych sztucznie obserwowano objawy nerwowe. Maciory prośne z reguły ronią. Błony płodowe i skóra płodów wykazują często wybroczyny i wylewy krwawe. Wskaźnik zachorowalności i śmiertelności sięga do 100 proc. zwierząt.

Zwalczanie

Dotychczas nie opracowano szczepionki przeciw ASF. Aktualnie zwalczanie choroby odbywa się wyłącznie metodami administracyjnymi poprzez wybijanie zwierząt chorych oraz znajdujących się w strefie zapowietrzanej. Zwalczanie ASF polega w pierwszej kolejności na uniemożliwieniu wprowadzenia wirusa ASF na obszary wolne od tej choroby. Wprowadzenie ASFV jest możliwe poprzez:

1. nielegalny obrót zwierzętami,
2. przewożenie (przemyt) żywności z terenów, gdzie ASF występuje,
3. skarmianie świń resztkami (małe stada);
4. środki transportu;
5. migrację dzików, które są rezerwuarem wirusa ASF.

W przypadku przedostania się wirusa ASF na obszar wolny, najważniejszym jest niedopuszczenie do zawleczenia wirusa do stada świń. Za ochronę stada przed ASFV odpowiada właściciel gospodarstwa.

Niezwykle istotne jest zahamowanie szerzenia się choroby wśród dzików, które są rezerwuarem wirusa ASF. Zwłoki padłych dzików mogą stanowić źródło zakażenia dla innych zwierząt nawet do 4 miesięcy, dlatego należy je usuwać ze środowiska.

Fakt znalezienia zwłok dzika należy zgłaszać organom Inspekcji Weterynaryjnej lub lekarzom weterynarii wolnej praktyki.

(red)

fot. ilustracyjne

ZASADY BIOASEKURACJI

W GOSPODARSTWACH UTRZYMUJĄCYCH ŚWINIE.

Zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 lutego 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, którym wszystkim właścicielom świń nakazuje się:

1. karmienie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących,
2. prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świny,
3. zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świny, przed dostępem zwierząt wolnożyjących oraz domowych,
4. utrzymywanie świń w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świny, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne,
5. wykonywanie czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie,
6. stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności, środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się ASF, w tym mycie i odkażanie rąk oraz czyszczenie i odkażanie obuwia,
7. bieżące czyszczenie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu, wykorzystywanych do obsługi świń,
8. używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonego wyłącznie do wykonywania tych czynności,
9. wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściem do pomieszczeń, w których są utrzymywane świny i wyjściami z tych pomieszczeń, przy czym szerokość maty nie może być mniejsza, niż szerokość wejścia lub wyjścia, a długość – nie mniejsza niż 1 metr, a także stałe utrzymanie tych mat w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego,
10. sporządzenie przez posiadaczy świń spisu tych zwierząt, z podziałem na prosięta, warchlaki, tuczniki, lochy, loszki, knury, knurki oraz bieżące aktualizowanie tego spisu,
11. w przypadku utrzymywania świń w systemie otwartym, zabezpieczenie wybiegu dla świń podwójnym ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,5 metra, związanym na stałe z podłożem.

Zabrania się:

1. wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa tusz dzików, zwłok, części i produktów ubocznych pochodzących od dzików,
2. wykonywania czynności związanych z obsługą świń przez osoby, które w ciągu ostatnich 72 godzin uczestniczyły w polowaniu na zwierzęta łowne lub odłowię takich zwierząt.

Jeżeli hodowca stwierdza objawy choroby, zwiększoną liczbę padnięć świń, natychmiast powinien zawiadomić powiatowego lekarza weterynarii, bezpośrednio lub za pośrednictwem swojego lekarza, wójta lub burmistrza.

Należy podkreślić, że właściciele, spełniający warunki weterynaryjne, w tym z zakresu identyfikacji i rejestracji zwierząt, w przypadku stwierdzenia ASF i likwidacji stada otrzymują pełne odszkodowanie z budżetu państwa.

Czekoladowe imperium

POSTAĆ ▶ Był królem amerykańskiej czekolady. Stworzył imperium, chociaż zaczynał jako bezrobotny chłopak z piętnem ojca bankruta. Dziś nieco więcej o Miltonie Hershey'u

Hershey urodził się w 1856 roku w małej osadzie w Pensylwanii, w której mieszkali Mennonici. Byli to potomkowie holenderskich osadników, którzy przybyli do Ameryki jeszcze w XVII wieku. Milton wychowywał się w domu, w którym zamiast angielskiego używano na co dzień amerykańskiego dialektu języka holenderskiego. Podobnie jak od innych menonickich chłopców, od Milтона

oczekiwano bezgranicznego posłuszeństwa wobec rodziców i ciężkiej pracy na rzecz swojej rodziny.

Chłopiec zdołał ukończyć zaledwie cztery klasy szkoły elementarnej. Trafił do pracy u miejscowego drukarza. Był on człowiekiem temperamentnym i zwolnił Hershey'a po tym, gdy ten przypadkowo upuścił kapelusz na maszynę drukarską podczas pracy. To nieszczęśliwe

wydarzenie stało się dla 14-latka zbawieniem. Jego ciotka wpadła na pomysł, by wysłać młodzieńca do rodziny, która zajmowała się wyrobem słodczy. Kolejne lata były okresem nauki trudnego rzemiosła. W końcu, mając 19 lat, założył w Filadelfii swój własny sklep cukierniczy. Biznes upadł, a Milton rozpoczął wędrówkę od miasta do miasta, zatrudniając się u miejscowych cukierników. W końcu osiadł w Nowym Jorku i tu po raz kolejny założył działalność gospodarczą. Tym razem przetrwała zaledwie trzy lata. Każdy normalny człowiek po takich porażkach załamałaby się i nie próbował dalej rozwijać gospodarczo.

Hershey nie załamał się. Wrócił na prowincję do miasta Lancaster. Tam założył fabrykę cukierków, która szybko okazała się świetnie prosperującym zakładem. Nasz bohater stosował w zakładzie przepisy, których nauczył się wędrując po kraju i pracując u innych cukierników. Pewnego dnia do fabryki przybył gość z Wielkiej Brytanii. Posmakował słodczy i zasmakował w nich do tego stopnia, że zamówił okazałą ich ilość. Następnie sprzedawano je w Wielkiej Brytanii, gdzie zyskały popularność.

Na początku lat 90. XIX wieku fabryka cukierków zatrudniała już 1300 osób. Hershey cały czas poszukiwał nowych ścieżek rozwoju. Nie wystarczały mu już cukierki wykonywane z karmelu. Udał się do Chicago, gdzie akurat odbywała się wystawa, podczas której prezentowano dorobek gospodarczy obu Ameryk. To tu zainteresował się czekoladą. Stała się rzecz niesłychana. Sprzedał swoją fabrykę cukierków i założył kosztowną fabrykę czekolady. W tamtych czasach czekolada była rarytasem dostępnym tylko dla nielicznych. Hershey szukał sposobu, który obniżyłby koszty jej produkcji. Zadanie ułatwiało to, że fabryka znajdowała się w okolicy rolniczej, gdzie głównym zajęciem była hodowla krów. To zapewniało tani transport dobrej jakości mleka.

W życiu prywatnym Hersheyowi szło nieco gorzej. Jeszcze w 1898 roku zapoznał Catherine Sweeney. Przyszła do jednego z jego sklepów złożyć zamówienie na słodczy. Para nie mogła mieć niestety dzieci. Hersheyowie postanowili więc wydawać spore sumy na pomoc cudzym dzieciom. Założyli szkołę zawodową. Był dobrze postrzegany przez swoich pra-

cowników, którym zapewniał godne wynagrodzenie. Inwestował także spore sumy w rozwój miejscowości, w której istniała jego fabryka. Założył teatr, park, a nawet szpital.

Przedsiębiorca niemal stracił życie w katastrofie Titanica. W ostatniej chwili wycofał swoją rezerwację na bilet okrętem. Zatrzymał go wówczas sprawy biznesowe. Wybrał inny statek – niemiecki liniowiec SS Amerika. To na jego pokładzie dowiedział się o katastrofie Titanica. Niestety w 1917 roku zmarła żona Milтона, a on do końca życia pozostał już samotny. Podczas II wojny światowej czekolada Hersheya towarzyszyła amerykańskim żołnierzom na wszystkich frontach. Były to specjalne czekoladki, które nie topiły się w wysokich temperaturach. W trakcie 5 lat wyprodukowano 3 miliardy czekoladek wojennych.

Hershey zmarł w 1945 roku na zapalenie płuc. Do dziś przed szkołą, którą założył stoi jego brązowa statua przedstawiająca Milтона oraz osieroconego chłopca, któremu pomaga. Na cokole widnieje napis: „Jego pomnikiem są jego uczynki. Jego życie jest dla nas inspiracją”.

(pw)

Postać

Pani od rakiet

Niedawno obchodziliśmy Dzień Kobiet. W czasie wojny było wiele kobiet, które nadstawiały karku dla kraju. Jedna z nich pochodziła z Wielkich Radowisk.

Stanisław Talkowska urodziła się 23 stycznia 1898 roku w Wielkich Radowiskach w powiecie wąbrzeskim. Później przeniosła się do Grudziądza, gdzie zamieszkała w pięciokondygnacyjnej kamienicy przy ul. Moniuszki 7/9. Jeszcze przed wybuchem wojny owdowiała. Jej mężem był jeden z budowniczych magistrali kolejowej Śląsk-Gdynia. Zajmowała skromne pomieszczenie składające się z pokoju i kuchni. W niepozornej klitce odbywały się spotkania członków Armii Krajowej. To tu miały być także przechowywane przez pewien czas plany rakiet V1 i V2, którymi Niemcy ostrzeliwali Londyn.

Stanisława Talkowska miała przewieźć plany do Poznania, a te dalej trafiły do Wielkiej Brytanii. Działalność konspiracyjna kobiety nie trwała zbyt długo. Niemcy aresztowali komendan-

ta placówki AK w Grudziądzu, a ten wsypał niektórych członków siatki. Nie wytrzymał tortu stosowanych przez Gestapo. Stanisława Talkowska otrzymała wyrok śmierci. Nie wykonano go od razu. Łączniczkę AK przewieziono do Łodzi-Radogoszczy. Warunki w obozie były tragiczne. Więźniarki trzymane w ciemnych, zatęchłych pomieszczeniach. Zdarzało się, że zapalona w pomieszczeniu świeca gaśla z powodu braku tlenu. Kiedy front zaczął zbliżać się do Łodzi wszystkich aresztowanych wsadzono do wagonów i wywieziono do Rzeszy. W trakcie przewozu udało jej się uciec. Niemcy nie bardzo interesowali się już pilnowaniem więźniów. Chaos spowodowany zbliżającą się Armią Czerwoną był zbyt duży.

Stanisława Talkowska przeżyła aż działania wojenne

przetoczą się przez Polskę. Przybyła do Wąbrzeźna. Tam znalazła ją córka, którą w 1939 roku aresztowano i wysłano na roboty do Niemiec. Wydawałoby się, że historia zakończyła się happy endem, ale niestety obie kobiety zostały zgwałcone przez żołnierzy Armii Czerwonej podczas pobytu we Wrocławiu. Pani Stanisława bardzo bała się wracać do Grudziądza, gdzie była znana. Bała się także mówić o swoich wojennych osiągnięciach, ponieważ władza komunistyczna wówczas mocno interesowała się członkami AK.

Po wojnie okazało się jaki przypadek krył się za wtopą, która niemal kosztowała życie Talkowską. Grudziądzcy AKowcy robili zdjęcia planom rakiet V1 i V2 na szklanych kliszach. Wywoływano je w jednym z zakładów fotograficznych. Kiedy jedna z partii suszyła się do zakładu przybył pewien Niemiec – żołnierz, który był na przepustce z wojska. Interesował się fotografią i zaciekał szczególnie feralnymi szklanymi kliszami. Były one wówczas już przeżytkiem. To, co zobaczył na kliszach wydało mu się mocno podejrzane. Zawiadomił Gestapo.

(pw)

XX wiek

Wybory 1935

Jeden kandydat z powiatu wąbrzeskiego brał udział w walce o fotel posła w 1935 roku. Przegrał z zasłużonym ziemianinem Janem Slaskim.

W 1935 roku mieszkańcy wąbrzeskiego wzięli udział w wyborach do sejmu. Odbywały się one według nowego prawa wyborczego, gdzie kandydaci nie zgłaszali się sami. Wyłaniały ich Okręgowe Zgromadzenia Wyborcze. Teoretycznie kandydaci byli bezpartyjni, ponieważ list partyjnych nie wystawiono. W rzeczywistości to ówczesny rząd kontrolował sytuację i nie dopuszczał opozycji do kandydowania. O mandat posła ubiegał się wówczas Władysław Klimek – rolnik z Pływaczewa. Był jednym z sześciu kandydatów podanych przez Okręgowy Komitet Wyborczy w Toruniu. Klimek zebrał 36 głosów. Zajął czwarte miejsce. W głosowaniu wzięło udział 129 delegatów. Teoretycznie

reprezentowali wszystkie warstwy społeczne, ale było wiadomo, że zdecydują według zaleceń rządu.

Najwięcej głosów zyskał Jan Slaski z Trzebcza. W prasie pisano o nim „rolnik”, co było zwodnicze, ponieważ był ziemianinem z bogatą historią wojskową. Był bardzo zasłużony dla odbudowy Polski po I wojnie światowej. Władysław Klimek posłem wówczas nie został, ale w 1938 roku było już inaczej. Slaski został senatorem, a w wyborach do sejmu wygrał Władysław Klimek. Niestety, dla obu losy wojenne były bardzo przykre. Władysław Klimek zginął z rąk Niemców. Jak Slaski został zastrzelony przez Rosjan w Kątniu.

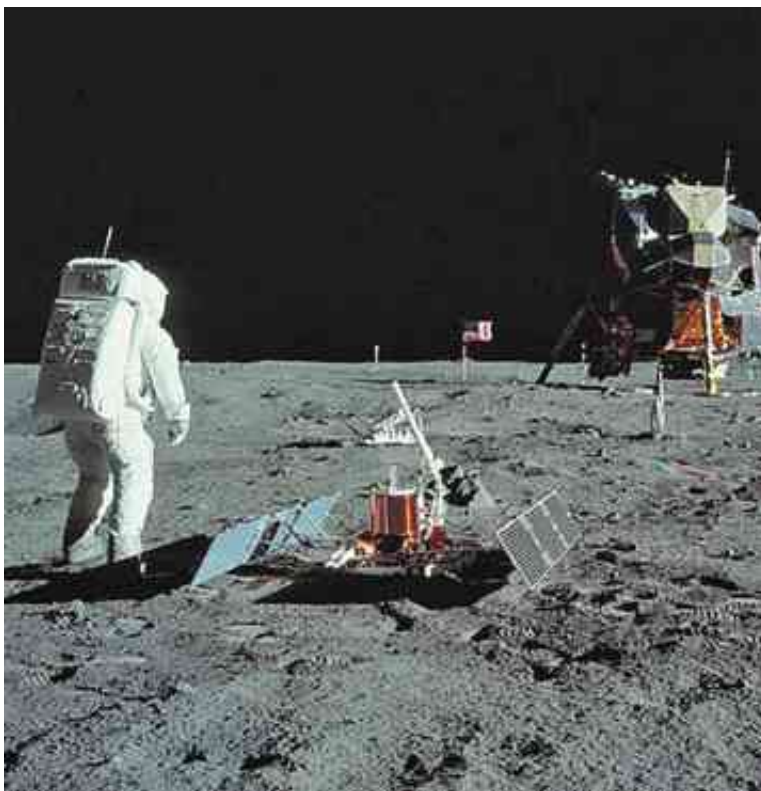
(pw)

Podbój księżyca

XX WIEK ➤ W 1957 roku Związek Radziecki wystrzelił w kosmos rakietę z psem Łajką. Był to kolejny etap tzw. „wyścigu w kosmos”. Jego zakończeniem było udane lądowanie Amerykanów na Księżycu w 1969 roku. Pierwszymi ludźmi na księżycu byli Neil Armstrong i Edwin Aldrin. Ich misja była częścią program kosmicznego USA pod nazwą Apollo

E. Aldrin na księżycu

Misja Apollo 11 na księżycu

Program Apollo został zainicjowany zanim pierwszy amerykański astronauta został wystrzelony w przestrzeń kosmiczną. W lipcu 1960 roku NASA (Narodowa Agencja Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej) ogłosiła, że program, mający na celu przelot astronautów wokół Księżyca, będzie następstwem planowanego programu Mercury. Jednak słynna mowa prezydenta Kennedy'ego z 25 maja 1961 roku wytyczyła nowy, ambitniejszy cel dla programu. Miało nim być lądowanie na Księżycu. Amerykanie postawili sobie za cel, że wylądują tam do końca lat 60-tych XX wieku.

Program Apollo stanowił największe technologiczne osiągnięcie człowieka. W sumie sześć misji zakończyło się udanym lądowaniem na powierzchni Księżyca, a trzy – lotem wokół jego orbity bez lądowania, łącznie z fatalnym lotem Apollo 13.

Pierwszy człowiek wylądował na Księżycu 20 lipca 1969 roku. Była to misja Apollo 11. W jej skład wchodziło trzech astronautów. Byli to: Neil Armstrong (dowódca), Edwin Aldrin (pilot lądowika księżycowego) oraz Michael Collins (pilot modułu załogowego). Statek kosmiczny składał się z trzech części: stożkowaty moduł załogowy, w którym załoga spożywała posiłki i spała w drodze na Księżyc i z powrotem; moduł

serwisowy dostarczający wodę, elektryczność, moc manewrową oraz zasilanie do silniczków odrzutowych w locie powrotnym z orbity księżycowej; a także moduł księżycowy dwuczęściowy, samowystarczalny pojazd kosmiczny, posiadający własne silniki rakietowe umożliwiające wystartowanie z powierzchni Księżyca. Na orbitę Księżyca Apollo 11 został wyniesiony przez rakietę Saturn V.

Co ciekawe, program Apollo rozpoczął się od poważnej tragedii. Pożar w module dowodzenia Apollo 1 spowodował śmierć trzech astronautów: Virgila I. „Gus” Grissoma – drugiego człowieka w przestrzeni i pierwszego astronauty w programie Gemini, Edwarda White’a, pierwszego astronauty, który odbył spacer w otwartej przestrzeni, a także Rogera Chaffee’a.

W ciągu całego programu 12 ludzi chodziło po powierzchni Księżyca. Ostatnie trzy misje wprowadziły kolejne udoskonalenie, jakim był pojazd kosmiczny nazywany „Lunar Rover”. Astronauci uzyskali możliwość bezpośredniej eksploracji powierzchni Księżyca na większą niż dotychczas skalę. Podczas ostatniej misji Apollo, astronauta spędzili 22 godziny na spacerach po powierzchni Księżyca, a w sumie spędzili tam pełne trzy dni.

Do historii przeszła jeszcze misja Apollo 13. Była to trzecia misja z planowanym lądowaniem ludzi na powierzchni Księżyca. Niestety, eksplozja zbiornika z tlenem w module serwisowym, nie tylko uniemożliwiła lądowanie, ale także spowodowała rozpoczęcie walki o życie załogi.

Po eksplozji zbiornika z ciekłym tlenem załoga opuściła moduł dowodzenia i przeprowadziła się do modułu księżycowego z zamiarem powrotu do niego na kilka godzin przed lądowaniem. Przed opuszczeniem modułu dowodzenia zostały wyłączone wszystkie urządzenia elektryczne, aby zachować energię elektryczną niezbędną podczas wchodzenia w atmosferę i podczas wodowania. Moduł księżycowy był przeznaczony do dłuższego przebywania niż kilka godzin, ale zaprojektowany był dla dwóch astronautów. Pomimo trudności spowodowanych niedoborem energii elektrycznej i wynikających z tego licznych konsekwencji, pomimo ciasnoty, pomimo kłopotów związanych z usuwaniem dwutlenku węgla i braku wody pitnej, 17 kwietnia załoga szczęśliwie powróciła na ziemię.

Ostatni raz ludzie na Księżycu przebywali w grudniu 1972 roku. Była to misja Apollo 17.

oprac. (szyw)
fot. internet

XX wiek

Było i jest

Zachęcamy czytelników do publikacji dawnych zdjęć lub pocztówek miejscowości powiatu wąbrzeskiego. Tym razem przedstawiamy pocztówkę Łobdowa z pierwszej połowy XX wieku.

Tym razem w ramach cyklu „Było i jest” prezentujemy niemiecką pocztówkę przedstawiającą Łobdowo. Widać na niej dawny zajazd – karczmę oraz kościół parafialny pod wezwaniem św. Małgorzaty, zbudowany w XIV wieku.

Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1302 roku. Wówczas Łobdowo należało do komturii golubskiej. W 1414 roku wieś została poważnie zniszczona, a po II pokoju toruńskim, jako własność królewska, weszła w skład starostwa golubskiego.

Co ciekawe, stąd pochodził błogosławiony Jan z Łobdowa, franciszkanin w Toruniu

i Chełmnie. Ten teolog i znany kaznodzieja w XIII wieku był spowiednikiem bł. Juty (pisaliśmy o bł. Jucie w jednym z przednich numerów CWA) i zmarł w Chełmnie w 1264 roku.

Jeżeli posiadają Państwo dawne zdjęcie lub pocztówkę Wąbrzeźna i okolic, prosimy o kontakt z naszą redakcją w Golubiu-Dobrzyniu oraz pod numerem telefonu 608154720 lub drogą elektroniczną pod adresem s.wisniewski@wpr.info.pl. Chcielibyśmy pokazać czytelnikom, jak zmieniał się świat wokół nas.

(szyw)

fot. zbiory prywatne

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

dokumentów, odbitki zdjęć, sesje dziecięce, z VHS na DVD. Ul.O.Bernarda 3, tel. 516122298
Gabinety weterynaryjne
Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska, M. Raś, dyżur całonocowy, Małe Pułkowo 42, kontakt pod nr. tel. 608 156 833, 509 954 828
Hotele
Zajazd Żłota Podkowa Wroclki – hotel, restauracja, sala weselna, imprezy okolicznościowe, kontakt pod nr. tel. 601 913 928
Półwysep Wądzyn – Hotel, restauracja, kontakt pod nr. tel. 667 652 205
Nieruchomości
NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462
Rolnictwo / leśnictwo
maszyny
Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435
nawozy
Agromax – Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39
usługi
Dampol transport wapna tel. 694 498 284
Składy opału
Dampol skład opału, Wąbrzeźno, ul. Budowlana 1, tel. 508 173 764
FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145
Oleję opałowy z dowozem do klienta - Gabar Wroclki, tel. 601 659 654
Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203
Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39
Sport i rekreacja
rowery
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno ul. Kopernika 7, tel.608 516 205
Hurtownia rowerów w Zieleniu - Sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 026
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, kontakt pod nr. tel. 660 522 872
usługi
Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 260
Surowce / skupy
FHU Olek Skup złomu i met. kolor., kontakt pod nr. tel. 501 621 145
Hurtowe dostawy oleju napędowego - Gabar Wroclki, tel. 601 205 759
Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203
Zdrowie
REHABILITACJA WĄBRZEŹNO UL. WOLNOŚCI 2/2 TEL. 606125581
Administracja

**ZAKŁAD
POGRZEBOWY
„HADES”**
Krzysztof Czerwiński
ul. Kopernika 13
WĄBRZEŻNO
Jesteśmy do Państwa
dyspozycji przez
CAŁĄ DOBĘ
tel. 605 767 495
www.hades-wabrzezno.manifo.com

www.januczek-nieruchomosci.pl
Tel.784 595 367, 56 688 82 10

**POSZUKUJEMY MIESZKAŃ,
DOMÓW ORAZ DZIAŁEK
ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY**

W ofercie m.in.: **MIESZKANIA-WRONIE:** *48 m2
105tys.zł ***WĄBRZEŹNO:** * os. Marysińska
79m2, III p.-167 tys.zł **bezczyns po remoncie:**
*48m2-150tys.zł *83m2-165tys.zł **DOMY:**
*Wąbrzeźno Os.Ptasie 163 m2 -380 tys.
zł *Łopatków100 m2-195 tys. zł*Wąhyz 103
m2-315tys. zł*Jurantowice 100 m2-95 tys. zł
*Książki 160 m2-365 tys. zł 140m2-250tys.zł

DZIAŁKI: *Myślibórz 2800m2 -38tys. zł *Ul.
Sowia 755 m2 *Wąhyz 800m2 *Wąbrzeźno
2154 m2 **LOKALE:** *Wąbrzeźno 80 m2 -135
tys. zł **KAMIENICA** - Wąbrzeźno 260m2

OGŁOSZENIA

DROBNE

Dane zleceniodawcy
(do wiadomości biura ogłoszeń):

Imię i nazwisko:
adres:
.....

Informujemy, że Państwa dane osobowe nie będą udostępniane, a jedynie przetwarzane przez nas na potrzeby niniejszego ogłoszenia.

Biuro przyjmowania ogłoszeń znajduje się przy ulicy Rynek 22w Golubiu-Dobrzyniu, czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00. Maksymalna liczba emisji jednego ogłoszenia to cztery wydania.

ilość emisji

	1	2	3	4
2 linie	4,92	9,84	14,76	19,68 zł
3 linie	7,38	14,76	22,14	29,52 zł
4 linie	9,84	19,68	29,52	39,36 zł

Kwota do zapłaty, ilość powtórzeń, data podpis:

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy zamieszczenia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Prosimy: wpisz treść ogłoszenia oraz dane teled adresowe.

Uwaga: każda litera, kropka, myślnik itp. to jeden znak. Każda linia mieści 30 znaków graficznych.

Szkoły czekają na nowych uczniów

WĄBRZEŹNO ➤ Wąbrzeskie szkoły podstawowe w ubiegłym tygodniu zachęcały rodziców oraz ich pociechy do zapoznania się z placówkami, przyjrzenia się bazie dydaktycznej, prezentowały wybrane zajęcia oraz chwaliły się osiągnięciami swoich wychowanków. We wtorek i środę szkoły przeprowadziły drzwi otwarte, zaś do piątku przyjmowały podania o przyjęcie dzieci do klas pierwszych

Szkoła Podstawowa nr 2

– „Dwójka” to nowoczesna szkoła z ponad stuletnią tradycją – mówi dyrektor Ilona Czarnecka. – Dysponujemy bardzo dobrą bazą dydaktyczną. W wielu salach lekcyjnych dostępne są tablice interaktywne. Dzięki dziennikowi elektronicznemu mamy szybki dostęp do informacji, zarówno dla nauczycieli i rodziców, jak też dla uczniów. Ponadto część zajęć języka angielskiego prowadzona jest w sali wyposażonej w wysokiej klasy urządzenia audiowizualne. Możemy także naszym uczniom zaproponować bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych. Dzieci rozwijają swoje zainteresowania w różnych dziedzinach, np. na zajęciach plastycznych, tanecznych, kulinarnych, wokalnych, sportowych. Aktywnie działają u nas zuchy i harcerze. Dysponujemy nowym wielofunkcyjnym boiskiem sportowym i profesjonalnym placem zabaw dla najmłodszych uczniów. W specjalnie przygotowanych salach prowadzimy zajęcia specjalistyczne dla dzieci z różnymi potrzebami: rewalidacje indywidualne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, wyrównawcze, a nawet wczesne wspomaganie rozwoju – wylicza dyrektor Ilona Czarnecka.

Podczas drzwi otwartych goście mieli okazję m.in. wysłuchać piosenek zaśpiewanych przez zuchy i zobaczyć przebieg zajęć koła plastycznego (dzieci wykonywały kwiaty z wykorzystaniem kaszy). Poza tym obserwowali popisy zespołu tanecznego. Natomiast koło kulinarne przyciągało zapachami tostów, a koło konstrukcyjne przypominało wszystkim, jak świetnie można bawić się z wykorzystaniem zwykłych, drewnianych klocków. Z kolei na zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych zwiędzający „dwójkę” obserwowali, jak uczniowie

wie ćwiczyli znajomość zasad ortograficznych z wykorzystaniem puzzli ortograficznych.

O co najczęściej pytali rodzice?

– Interesowali się udzielaniem w szkole pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pytali o zasady dwuzmianowości zajęć, przydział uczniów na koła zainteresowań, możliwość zapisania dzieci do świetlicy szkolnej – wyjaśnia dyrektor Czarnecka. – Chwalili wyposażenie sali do nauki języków obcych, piękny wystrój toalet uczniowskich i plac zabaw dla najmłodszych uczniów – dodaje szefowa „dwójki”.

Szkoła Podstawowa nr 3

– Wychodzimy z założenia, że każdy nasz uczeń jest tak samo ważny – podkreśla dyrektor szkoły Małgorzata Taczyńska. – Naszym głównym celem jest wszechstronny rozwój i zadowolenie dzieci. Dlatego też uwagę skupiamy na trzech fundamentalnych priorytetach: nauce, sporcie i przyjaźni. Dzieci, które chcą rozwijać swoje zainteresowania, mają do wyboru szeroką gamę zajęć dodatkowych. W szkole działa drużyna zuchowa i drużyna harcerska, dzieci mogą uczestniczyć w licznych kołach zainteresowań, m.in. w kołach przedmiotowych, kole teatralnym, wokalnym, plastycznym, tanecznym, multimedialno-dziennikarskim oraz w różnorodnych zajęciach sportowych – wylicza dyrektor Taczyńska. – Oczywiście, nie zapominamy o uczniach, którym nauka sprawia trudności. Organizujemy dla nich zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, zajęcia z pedagogiem i psychologiem szkolnym. Wy miernym efektem prowadzonych w naszej szkole działań są zarówno przyznane nam zaszczytne tytuły,

m.in. „Szkoła z klasą”, „Nauczyciel z klasą” oraz „Uczeń z klasą”, jak i sukcesy osiągnięte przez dzieci w różnorodnych konkursach. Nasi uczniowie osiągają wysokie wyniki w nauce. Corocznie możemy poszczycić się laureatami konkursów organizowanych przez Kuratora Oświaty. Mamy laureatów w konkursach przedmiotowych z języka, polskiego, matematyki i przyrody. Kolejnym naszym priorytetem jest rozwijanie pasji sportowych. W szkole od lat funkcjonują oddziały sportowe w dwóch dyscyplinach wiodących: piłka ręczna dziewcząt i piłka nożna chłopców. Swoją kondycję fizyczną uczniowie rozwijają na nowoczesnych boiskach sportowych oraz w dwóch dobrze wyposażonych salach gimnastycznych, z których jedna posiada sprzęt dostosowany do zabaw dla najmłodszych dzieci. Uczniowie najmłodszych klas biorą udział w programie „Umiem pływać”, w ramach którego mają zapewnione lekcje pływania, prowadzone przez wykwalifikowanych instruktorów. Staramy się, aby dzieci od najmłodszych lat prowadziły aktywny i zdrowy tryb życia, dzieci w szkole otrzymują bezpłatne owoce, warzywa, a także soki oraz mleko. Wychodząc naprzeciw potrzebom naszych najmłodszych uczniów, zapewniamy sale dostosowane do wymaganych standardów. Każda sala edukacji wczesnoszkolnej podzielona została na część dydaktyczną i rekreacyjną. Elementem uzupełniającym wyposażenia sal są tablice interaktywne – dodaje szefowa „trójki”.

Obydwie miejskie szkoły bardzo ciekawie zaprezentowały swoje atuty. A od pierwszego września w szkolnych ławach zasiądą nowe pokolenia uczniów.

Tekst i fot.
(krzan)

OGŁOSZENIE

GB.6840.2.2018.DW.

INFORMUJE

iż zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 121 z późn.zm) w dniu 15 marca 2018 r. została wywieszona na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Wąbrzeźno przy ulicy Wolności nr 18 oraz zamieszczona na stronie internetowej miasta www.bip.wabrzezno.com (w zakładce „Ogłoszenia i Informacje – Geodezja, Budownictwo i Inwestycje”) informacja o przeznaczeniu do sprzedaży (na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej) zabudowanego gruntu komunalnego o powierzchni 0,1068 ha, określonego działką ewidencyjną o nr 34/14, położonego w obrębie 7 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Przejazdowej, zapisanego w księdze wieczystej KW nr TO1W/00035899/4 (posadowiony na przedmiotowej nieruchomości budynek stanowi nakłady osoby trzeciej).

W związku z powyższym osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i 2 wyżej wymienionej ustawy, mogą składać stosowne wnioski w terminie 6 tygodni licząc od dnia wywieszenia wykazu.

Burmistrz Wąbrzeźna
mgr Leszek Kawski

Brydżyści nie zwalniają tempa

WĄBRZEŹNO ▶ 9 marca w kawiarni „Styl” Wąbrzeskiego Domu Kultury rozegrany został turniej brydżowy par. Zwycęstwo ex aequo przypadło parom: Andrzej Rzeźniczak-Stefan Szczygłowski oraz Aleksander Czarnecki-Leszek Kawski z wynikiem 62,08%. Trzecie miejsce wywalczyła para Jerzy Utnicki i Józef Molczyński z wynikiem 54,17%

GRAND PRIX WĄBRZEŹNA 2017/2018									
l.p.	nazwisko	imie	DATA TURNIEJU I WYNIKI w pdf / numer turnieju						UWAGI
			I	II	III	IV	V	VI	
			12.10.17	10.11.17	28.12.17	12.01.18	09.02.18	09.03.18	SUMA wszystkich turniejów
1.	Kawski	Leszek	21	4	19	16	11	13,5	84,5
2.	Czarnecki	Aleksander	21	4	19	16	11	13,5	84,5
3.	Niemir	Marek	18	11	11,5	25	0	6	71,5
4.	Szczygłowski	Stefan	15	17	0	10	8	13,5	63,5
5.	Rzeźniczak	Andrzej	6	6	5	22	6	13,5	58,5
6.	Utnicki	Jerzy	4	8	16	4	17	9	58
7.	Borowska	Anna	0	11	11,5	25	0	6	53,5
8.	Molczyński	Józef	4	0	16	4	17	9	50
9.	Kamiński	Henryk	0	8	11,5	13	4	4	40,5
10.	Rudnicka	Maria	0	6	5	22	6	0	39
11.	Kalemba	Wojciech	18	0	0	19	0	0	37
12.	Majewski	Ryszard	0	17	0	10	8	0	35
13.	Karczewski	Henryk	8	14	5	6	0	0	33
14.	Wesołowski	Jan	8	14	5	6	0	0	33
15.	Budny	Zbigniew	0	0	11,5	13	4	4	32,5
16.	Osińska	Gaja	6	0	0	19	0	0	25
17.	Sowiński	Zbigniew	10	0	0	8	0	0	18
18.	Maciaszek	Stanisław	15	0	0	0	0	0	15
19.	Szczepańska	Sylvia	0	0	0	0	14	0	14
20.	Wojnowski	Andrzej	0	0	0	0	14	0	14
21.	Maj	Ireneusz	0	0	0	13	0	0	13
22.	Witkowski	Jan	0	0	0	13	0	0	13
23.	Kupczyk	Elżbieta	12	0	0	0	0	0	12
24.	Kupczyk	Bogumił	12	0	0	0	0	0	12
25.	Lewandowska	Kazimiera	2	2	2	2	2	2	12
26.	Michalski	Andrzej	10	0	0	0	0	0	10
30.	Kalinowski	Adam	2	2	2	2	2	0	10
31.	Orczykowski	Wiesław	0	0	8	0	0	0	8
32.	Kulus	Wojciech	0	0	8	0	0	0	8
33.	Irek	Arkadiusz	0	0	0	8	0	0	8
34.	Kamiński	Ryszard	0	0	0	0	0	2	2

– Był to szósty turniej zaliczany do Grand Prix Wąbrzeźna sezonu 2017/2018 – wyjaśnia Marek Niemir.

Do rywalizacji stanęło sześć par.

– Walka o prymat okazała się, jak zawsze, bardzo wyrównana – mówi Marek Niemir. – Po rozegraniu 15. rozdań na zapis maksymalny wyłoniono najlepsze pary. Chciałbym dodać, iż po raz pierwszy w rywalizacji turniejowej wziął udział

kolega Ryszard Kamiński, który zagrał w parze z Katarzyną Lewandowską. Mamy nadzieję, że pan Ryszard na stałe dołączy do naszego grona – dopowiada.

Przed rozpoczęciem rozgrywek zawodnicy uczcili minutą ciszy pamięć swojego zmarłego niedawno przyjaciela śp. Jana Wesołowskiego. Kolejny turniej z cyklu Grand Prix Wąbrzeźna odbędzie się 16 marca. Inne, najbliższe imprezy brydżowe w okręgu, to 17 marca w Grudzią-

du odbędą się XIX Mistrzostwa ZNP okręgu kujawsko-pomorskiego w brydżu sportowym, zaś 24 marca drużyna Wąbrzeskiego Klubu Brydżowego rozegra w Toruniu pierwszy mecz fazy play-off ligi okręgowej. Przeciwnikiem wąbrzeźniaków będzie team FAMOR-u Bydgoszcz. Drużyny rozegrają pomiędzy sobą 48 rozdań.

(krzan)
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Kabaret z Konopi w WDK

21 kwietnia o 19.00 będzie można zobaczyć najlepsze skecze Kabaretu z Konopi.

Grupa zdobyła kilkanaście nagród publiczności oraz jest laureatem kilkudziesięciu festiwali

kabaretowych takich jak: KOKS, PKS, Dowcipakery, Mulatka, Fermenty, PAKA, Kopytko, Festiwal Dobrego Humoru, Zostań Gwiazdą Kabaretu, Japko itp.

Kabaret koncertuje po całej Polsce oraz za granicą. Obecny skład tworzą Krzysztof Kubalski, Norbert Orłowicz oraz Radosław

Kielich. Bilety do nabycia w kasie WDK od pon. do pt. w godz. 12.00–16.00 w cenie 35 zł/osoba, ceny biletów grupowych (grupa od 15 osób) w cenie 30 zł/osoba. Więcej inf. Wąbrzeski Dom Kultury, tel. 566881727, wew. 27.

oprac. (ToB)
fot. materiały promocyjne

Region

Z Ameryki do domu

W najbliższą niedzielę w Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu zostanie uroczystie otwarta wystawa „Wszyscy jesteśmy migrantami. Listy polskich emigrantów z Ameryki z końca XIX wieku”. Ekspozycja została przygotowana przez studentów Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Centrum Kultury Zamek w Poznaniu.

W roku 1941 historyk Witold Kula w kilku skrzyniach zalegających w piwnicy Archiwum Akt Dawnych w Warszawie odnalazł listy, które słali do krewnych w zaborze rosyjskim emigranci ze Stanów Zjednoczonych i Brazylii. Listy te nigdy nie dotarły do adresatów – zostały zatrzymane przez carską cenzurę, bo nawiązywały do wyjazdów. Studenci Kuli w ramach tajnych kompletów z archiwistyki zajęli się ich opracowywaniem w mieszkaniu nauczyciela.

– Nie wiemy, czy podzielone oceanem rodziny kiedykolwiek się połączyły – podkreśla Aleksandra Turowska, doktorantka w Instytucie Etnologii i Antropologii Kultury Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. – W zeszłym roku w Golubiu-Dobrzyniu i okolicznych miejscowościach poszukiwaliśmy rodzin adresatów i nadawców. Efektem tych poszukiwań jest właśnie wystawa oraz książka.

Najwięcej zachowanych adresatów dotyczyło właśnie naszego regionu. Listy były zaadresowane do ówczesnych mieszkańców Dobrzynia nad Drwęcą, Sokołowa, Szafarni, czy Działynia. Fragmenty

listów, pamiątki, dokumenty będą dostępne właśnie na wystawie.

– Szacuje się, że od połowy XIX wieku do wybuchu I wojny światowej z terenów podzielonej zaborami Polski wyemigrowało do Stanów Zjednoczonych blisko 2,5 miliona ludzi, a do Brazylii kolejne kilkaset tysięcy – dodaje Szymon Wiśniewski, opiekun merytoryczny wystawy w Golubiu-Dobrzyniu. – Potomkowie tych emigrantów w liczbie blisko 10 milionów stanowią dziś najliczniejszą grupę Amerykanów pochodzenia słowiańskiego żyjących w USA. Polacy byli też jednymi z pierwszych mieszkańców Europy Środkowej, którzy emigrowali do Ameryk, zapisując tym samym kartę historii nowoczesnych migracji, których początki badacze sytuują właśnie na połowę XIX wieku. Sam mam rodzinę w USA, które wyjechała za przysłowiowym chlebem jeszcze przed odzyskaniem przez Polskę niepodległości.

Wystawa zostanie uroczystie otwarta w niedzielę (18 marca) o godzinie 18.00. Opowie o niej również Wojciech Lutowski, pracownik Centrum Kultury w Poznaniu.

(red)

Region

Mundurowi na medal

Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy ogłosiła drugą edycję konkursu „Przyjazny dzielnicowy”. Kandydatów, także z Wąbrzeźna, można zgłaszać do 1 lipca.

Celem plebiscytu jest wyróżnienie dzielnicowych, którzy w ocenie społecznej wykazują się szczególnym zaangażowaniem i profesjonalizmem zawodowym, co przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa lub rozwiązania problemu społeczności lokalnej.

– Zależy nam na wsparciu i docenieniu dzielnicowych wyróżniających się szczególną empatią i zaangażowanych w pomoc osobom w trudnych sytuacjach życiowych – piszą organizatorzy. Indywidualnych zgłoszeń mogą dokonywać osoby, instytucje lub organizacje. Muszą one dotyczyć policjantów obecnie pełniących służbę w jednostce policji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Propozycje można kiero-

wać drogą mailową: przyjazny.dzielnicowy@bg.policja.gov.pl lub listownie na adres: Wydział Prewencji, Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy ul. Aleja Powstańców Wielkopolskich 7, 85-090 Bydgoszcz. Zgłoszenie musi zawierać: imię i nazwisko dzielnicowego, jednostkę w której służy, podstawowe dane osoby zgłaszającej (godność, miejsce zamieszkania, nr tel.) oraz opis działalności danego funkcjonariusza.

Zgłoszenia są przyjmowane do 1 lipca, a wyniki zostaną podane 9 lipca na stronie Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy. Sylwetki wąbrzeskich policjantów można znaleźć na stronie: wabrzezno.kujawsko-pomorska.policja.gov.pl.

(ToB)

Analiza rundy

PIŁKA NOŻNA ▶ W związku ze startującą w sobotę rundą rewanżową A-klasy postanowiliśmy przyjrzeć się terminarzowi gier Unii Wąbrzeźno, oceniając rywali w poszczególnych starciach

16. kolejka Victoria Czernikowo – Unia Wąbrzeźno (meczu najprawdopodobniej w Toruniu)

Victoria to ekipa prowadzona przez młodego trenera Rafała Krawczewskiego. Były piłkarz młodzieżowych drużyn toruńskiej Elany rundę wiosenną może zaliczyć do udanych. Jego podopieczni plasują się aktualnie w tabeli na miejscu piątym, z dorobkiem 25 wywalczonych punktów. Victoria w starciach na własnym boisku odniosła pięć zwycięstw i zanotowała dwie porażki, zatem przed własną publicznością stanowi spore zagrożenie dla rywala. W takim wypadku przeniesienie spotkania do Torunia zdaje się być dla Unitów rozwiązaniem dobrym. Prawda jest jednak taka, że o wyniku decydują piłkarskie umiejętności, a nie obiekt na którym dochodzi do rywalizacji. Jesienią Unia pokonała w Wąbrzeź-

nie Victorię 1:0 i żaden z kibiców MKS-u nie miałby nic przeciwko powtórce takiego rezultatu.

17. kolejka Pogrom Zbójno – Unia Wąbrzeźno

Graczy ze Zbójna często określa się mianem „rycerzy wiosny”. Ekipa, która wielokrotnie po jesiennej kampanii miała na swym koncie zaledwie kilka zdobytych punktów, po przepracowaniu zimowego okresu przygotowała się znacznie lepiej. Tym razem Pogrom zajmuje 12. lokatę, a w sparingach udowodnił, że „zwłaszcza w ofensywie, potrafi postraszyć bardziej doświadczonych oponentów.

18. kolejka Zamek Bierzgowski – Unia Wąbrzeźno

Team z Zamku w końcu powrócił na swoje „domowe” boisko i aktualnie może pochwalić się jedną z lepszych muraw w całej toruń-

skiej A-klasie. Drużyna prowadzona przez Macieja Waltera ma zawsze spore aspiracje, ale ciężko jej się włączyć do walki o awans. Szósta pozycja po rundzie jesiennej i strata 15 punktów do drugiego miejsca praktycznie przekreśla szanse na jedną z czołowych lokat, ale konfrontacja z lokalnym STS-em łatwa zapewne nie będzie.

19. kolejka Unia Wąbrzeźno – Unisławia Unisław

Pierwszy wiosenny mecz na własnym boisku to od razu hit tej serii gier. Unici jesienią w Unisławiu zdeklasowali oponentów, ale o lekceważeniu przeciwnika, który nadal liczy się w walce o awans, nie może być mowy. Ewentualne zwycięstwo może znacząco przybliżyć podopiecznych Roberta Kościelaka do miejsc 1-2.

20. kolejka Błękitni Podwies – Unia Wąbrzeźno

Miejsce 14. po rundzie jesiennej. 14 zdobytych punktów i bilans bramkowy 27-50. Błękitni zapewne do dziś przeżywają swój występ na stadionie MKS-u, kiedy to przegrali aż 12:0. Pytanie brzmi: czy miejscowi będą w stanie zapomnieć o tej klęsce, a chęć rewanżu wyzwoli w nich dodatkową motywację, czy też zwycięży obawa przed ponowną kompromitacją?

21. kolejka Unia Wąbrzeźno – LZS Bobrowo

Tym razem chęcią rewanżu pałać będą wąbrzeźnianie. Ich jedyna jesienią przegrana to właśnie potyczka w Bobrowie, kiedy to ulegli miejscowemu LZS-owi 2:1. Unici udali się na to starcie w mocno eksperymentalnym zestawieniu, a na miejscu za cel wzięli sobie słupki i poprzeczki, trafiając w nie wielokrotnie. Taka dawka pecha i nieskuteczności nie ma prawa

się więcej powtórzyć. Stawiamy na udany rewanż.

22. kolejka Gwiazda Starogród – Unia Wąbrzeźno

Gwiazda to aktualnie czwarty zespół ligowej tabeli, który po ciachu marzy jeszcze o odrobieniu strat i włączeniu się do walki o lokaty 1-2. Pięć porażek w 15 starciach to jednak wynik zbyt słaby, by realnie o tym myśleć. W pierwszym meczu Unia wygrała z Gwiazdą 4:1, a powtórka jest bardzo mile widziana.

23. kolejka Unia Wąbrzeźno – Stal Grudziądz

Przed startem sezonu Stal zawsze wymieniana jest jako jeden z głównych pretendentów do awansu. Tym razem runda jesienią w wykonaniu grudziądzan nie była udana, o czym świadczy dopiero 10 miejsce w tabeli. MKS wygrał pierwszą potyczkę wyjazdową 2:0 i w starciu na własnym boisku będzie zdecydowanym faworytem.

24. kolejka Cyklon Kończewice – Unia Wąbrzeźno

Hit rundy. Hit sezonu. Mecz o bezpośredni awans? Chyba więcej pisać nie trzeba. W Wąbrzeźnie padł wynik 0:0. Pytanie brzmi – czy ewentualny ponowny podział punktów będzie satysfakcjonował graczy niebiesko-białych?

25. kolejka Piast Łasin – Unia Wąbrzeźno

Piast skazany jest na desperacką walkę o utrzymanie. Dotychczasowe 11 punktów zapewnia mu przedostatnie miejsce w tabeli i bez radykalnej poprawy gry ciężko spodziewać się lepszych wyników. Pierwszy mecz Unia – Piast 5:0

26. kolejka Unia Wąbrzeźno – Olimpia II Grudziądz

Rezerwy Olimpii to team mocno nieprzewidywalny. Przy ewentu-

alnych wzmocnieniach z I ligi staje się bardzo wymagającym rywalem. Unici triumfowali w Grudziądzu 4:2, a my liczymy że zakończą ten dwumecz z kompletem sześciu „oczek”.

27. kolejka LZS Świdziebnia – Unia Wąbrzeźno

Świdziebnia to drużyna grająca falami. W formie potrafi odnieść kilka zwycięstw z rzędu, pokonując nawet wyżej notowanych oponentów, by później tracić punkty z teoretycznymi outsiderami. LZS zajmuje w tabeli miejsce ósme, z wyrównanym bilansem: 6 zwycięstw, 3 remisy i 6 porażek.

28. kolejka Unia Wąbrzeźno – Węgrowanka Węgrowo

Kolejny „ligowy średniak” w drodze po awans. Ekipa z Węgrowa lepiej radzi sobie na wyjazdach, gdzie zdobyła 10 ze swoich 16 punktów. W pierwszym starciu Unia zwyciężyła pewnie, 3:0.

29. kolejka Pomowiec Kijewo Królewskie – Unia Wąbrzeźno

13. ekipa tabeli A-klasy. 15 zdobytych punktów. Nie jest to bilans imponujący, a biorąc pod uwagę fakt, że będzie to przedostatni mecz sezonu, to faworyt do triumfu zdaje się być tylko jeden.

30. kolejka Unia Wąbrzeźno – Kasztelan Papowo Biskupie

Przygotowane szampany, wysoki triumf gospodarzy i szaleństwo po końcowym gwizdku. To wymarzona wizja, która przy dobrej postawie Unitów może okazać się faktem. Wygrana nad ostatnim Kasztelanem to obowiązek, a na finałowe rozstrzygnięcia będziemy musieli poczekać do 10 czerwca 2018 roku.

(kl)

fot. archiwum

Zwycięstwo na koniec przygotowań

PIŁKA NOŻNA ▶ W ostatnim meczu kontrolnym przed rundą wiosenną piłkarze Unii Wąbrzeźno pokonali Orła Głogowo 3:2 i niecierpliwą czekają już na premierową kolejkę rundy rewanżowej A-klasy

Sobotnia potyczka, ze względu na spóźnienie gości, rozpoczęła się z kilkunastominutowym opóźnieniem. Konfrontację znacznie lepiej rozpoznał jednak właśnie Orzeł, który już w 9. minucie po raz pierwszy pokonał Michała Cyrklafa. Przyjezdni śmiało poczynali sobie na murawie i po pół godzinie gry prowadzili nieco niespodziewanie 2:0. Ten rezultat utrzymał się do przerwy.

Po zmianie stron Unici podkręcili tempo i zabrali się do odrabiania strat. Gola kontaktowego zdobył Marcin Gołąb, który kilka chwil później drugi

raz wpisał się na listę strzelców. Zwycięskie trafienie należało do Tomasza Liszaja, który popisał się fantastycznym uderzeniem z rzutu wolnego i zapewnił niebiesko-białym dobre nastroje przed startem wiosennej kampanii.

W sobotę MKS wznowi już rozgrywki w ramach toruńskiej klasy A. Mecz 16. kolejki z Victorią Czernikowo zostanie rozegrany prawdopodobnie w Toruniu o godzinie 16.15 na boisku przy ulicy Przy Skarpie. Informacja ta nie jest jednak jeszcze oficjalna.

(kl)

foto. archiwum

UNIA WĄBRZEŹNO VS. ORZEŁ GŁOGOWO		
3	(0:2)	2
Gole		
Marcin Gołąb (2), Tomasz Liszaj		
Skład		
Cyrklaf – D. Kalinowski, P. Mazurowski, R. Drapiewski, D. Hancyk – D. Kalinowski, F. Ciechacki, J. Godlewski – R. Wąs, T. Liszaj, M. Gołąb		
Na zmiany wchodził: M. Marszałek, Sz. Marszałek, K. Kamycki, A. Domachowski		

Pływanie

Pracowity rok

Zawodnicy Miejskiego Uczniowskiego Klubu Pływackiego zakończyli pierwszą część sezonu 2017/2018 i poznali plany startowe na II semestr roku szkolnego.

Po udanej części sezonu trenerka Barbara Dąbrowska nakreśliła również wstępny plan startowy na II semestr. Przedstawia się on następująco:

M	Nazwa
1.	Od Młodzika do Olimpijczyka Warszawa 10.03 (zawody zakończone, wyniki w następnym numerze CWA)
2.	I Runda MDM 12-13 latków Bydgoszcz 16-17.03
3.	Grand Prix Kujaw w Sprincie Inowrocław 24.03
4.	Wielkanocne Zawody Pływackie Bydgoszcz 7.04
5.	Od Młodzika do olimpijczyka warszawa 7.04
6.	III Ogólnopolskie Zawody Pływackie Rypin 14.04
7.	Ogólnopolskie Zawody Pływackie o puchar Burmistrza Mława 21.04
8.	Zawody o Puchar Burmistrza Świecia Świecie 13.05
9.	Gran Prix Brodnicy Brodnica 19.05
10.	Od Młodzika do Olimpijczyka Warszawa 19.05
11.	Ogólnopolski Wielobój 10 i 11 latków Bydgoszcz 25-26.05
12.	IV Ogólnopolskie Zawody O Błękitną Wstęgę Wisły Toruń 26.05
13.	Zawody pływackie Osielesko 3.06

W pierwszym półroczu młodzi pływacy wystąpili na 12 imprezach:

M.	Nazwa
1.	Ogólnopolskie zawody pływackie Gdyńskie Delfinarium
2.	Ogólnopolskie zawody - Warszawa „Od młodzika do Olimpijczyka”
3.	„Z Delfinem do Tokio” Toruń
4.	„Pływam na Medal” Toruń
5.	XXI Mistrzostwa Inowrocławia w Pływaniu
6.	Kujawsko – Pomorskie Igrzyska Dzieci w Bydgoszczy.
7.	VI Grand Prix Brodnicy
8.	Ogólnopolskie zawody w Mławie
9.	Otwarte Mistrzostwa Mogilna w Pływaniu
10.	Indywidualne Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego Rypin
11.	Warszawa „Od młodzika do Olimpijczyka”
12.	Sprawdzian Wytrzymałości Toruń

Piłka nożna

Wiosenny start Książek

Młodzi zawodnicy Szkółki Piłkarskiej z Książek otworzyli wiosenny sezon piłkarski, rozgrywając sparingowy mecz z Promieniem Kowalewo Pomorskie.

– Pogoda w niedzielny poranek była iście piłkarska, niestety boiska w regionie jeszcze nie podążyły za pogodą, ale całe szczęście mogliśmy dzięki uprzejmości gospodarzy pokopać futbolówkę – wyjaśnia trener Mariusz Kemski. – Mecz dał nam przede wszystkim możliwość sprawdzenia nowych zawodników i przeprowadzenia dodatkowej jed-

nostki treningowej. Całość przedsięwzięcia należy uznać za udaną – dodał szkoleniowiec.

Po pierwszej połowie SPK prowadziła 4:1. Liczne korekty w ustawieniu sprawiły, że Promień nieco zredukował straty, przegrywając ostatecznie 5:6.

– Wiosna rozpoczyna się zwycięstwem, miejmy nadzieję, że to

„jaskółka”, która tę wiosnę w naszych szeregach uczyni. Wnioski: dodatkowa jednostka treningowa, sprawdzeni nowi zawodnicy i już wiemy nad czym pracować. Wkrótce nowe twarze powinny zagościć również na naszej stronie internetowej, w dziale prezentacje – zakończył Kemski.

(kl) , fot. archiwum

